

LOVEC

Revija za lovstvo, lovsko kinologijo in varstvo narave
Letnik XCIII., št. 3
marec – sušec

Glasilo izdaja

Lovska zveza Slovenije

Priprava in tisk
Tiskarna Schwarz, d.o.o., v Ljubljani
Poštnina je plačana pri pošti
1102 Ljubljana

UREDNIŠKI ODBOR:

Predsednik
Marjan Toš

Odgovorni urednik
Boris Leskovic

*Tomaž Burazer, Franc Černigoj,
Anton Križ, Ivan Kuljaj, Janko
Mehle, Boštjan Pokorny, Lojze
Števanec in Branko Vasa*

Lektorica in korektorica

Marjetka Šivic
Tehnični urednik Milan Samar
Tajnica uredništva Eva Strajnar

Lovce izhaja praviloma vsak mesec.
Ta številka je izšla v 24.000 izvodih.
Po zakonu o DDV je glasilo LOVEC
obdavčeno po 8,5% stopnji.

**Besedila za objavo obvezno
pošljite tudi po e-pošti** (ali na
disketi + izpis), **uradne dopise**,
potrjene z žigom in podpisom odgo-
vorne osebe ZLD/LD, in **fotografi-**
je pa v originalu ali na CD. Pripišite
tudi svojo **telefonsko številko**.

Uredništvo glasila Lovce
Župančičeva 9 – p. p. 505
1001 Ljubljana
e-naslov: lovce@lovska-zveza.si
Tel.: (01) 24-10-922
Faks: (01) 24-10-927
Predstavitvene strani LZS:
<http://www.lovska-zveza.si>

Cene malih oglasov:

do 15 besed 4 €,
od 15 do 25 besed 5 €,
od 25 do 30 besed 6 €.
Za vsako nadaljnjo besedo 0,2 €.
Male oglase je treba poslati pisno
in plačati vnaprej na transakcijski
račun Lovske zveze Slovenije,
Župančičeva 9, Ljubljana,
pri NLB, d.d., Ljubljana:
02010-0015687097.

Foto: M. Samar

IZ VSEBINE:

B. Leskovic:	Izginjanje vrst se nadaljuje ...	128
M. Toš:	Prenehajmo tiščati glavo v pesek ...	129
IZ DNEVNEGA TISKA		130
F. Rotar:	Proslavili smo 100 let našega Lovca	132
MNENJA IN PREDLOGI		139
B. Skumavc:	Potepuški psi so še vedno problematični!	139
S. Dobrotinšek:	Še naprej uspešno in pošteno delo!	140
Koordinacijski odbor LD Krka, Strelavec, Kokra in Preddvor:		
	Neustaven položaj lovskih družin na območjih, kjer so ustanovljena LPN	140
D. Čarga:	Ocena trajnostnega upravljanja v slovenskem lovstvu	142
PO LOVSKEM SVETU		145
J. Mehle:	Na kratko iz tujega tiska	145
LOVSKO PRIPOVEDNIŠTVO		146
S. Grl:	Ne joči, sinko!	146
LOVSKA ORGANIZACIJA		149
LZS:	Očistimo Slovenijo v enem dnevu!	149
N. Šuštarčič:	Slovenski lovski organizaciji tudi uradno priznanje vloge varuha narave	151
D. Us:	Seminar o davčni problematiki poslovanja lovskih družin	152
B. Žerdin:	Šele po krstu prava lovca	153
A. Köveš:	Zasedanje UO LZS je bilo decembra v Murski Soboti	153
S. Smolič:	Zmanjšali smo izgube srnjadi zaradi prometa!	154
D. Lepšina:	Kategorizacija – potrebno ali nujno zlo?	155
F. Rotar:	Spominski skupni lovi LD Ruše	155
MLADI PIŠEJO		156
JUBILANTI		157
LOVSKI OPRTNIK		158
E. Krašna:	30-letnica ustanovitve DOPPS	158
D. Šere:	Ujeta poljska zajca	159
Z. Pavlin:	Prvi lov lovka v Posavju	159
B. Strmole:	Še ena nova lovka naprava v LD Bled	160
F. Rotar:	Lovski umetnik Saša iz Kotelji	161
M. Toš:	Vsako srečanje je zgodba zase ...	162
M. Mali:	Nove knjige – Leo Fabiani: Barvarji in krvosledništvo	162
V SPOMIN		164
LOVSKA KINOLOGIJA		165
D. Koželj:	Tekma gonicev v delu na divje prašiče – CACT – HR 2009	165
M. Roter:	Vzrejni pregled za pse jamarje	166
U. Tavčar:	Prvič VUP ptičarjev na Gorenjskem	166
M. Gselman:	Uporabo lovskih psov predstavili tudi na Policijski akademiji	167
KZS:	Program lovskih kinoloških prireditev v letu 2010	168
KZS:	Predvidena legla	171

SLIKA NA NASLOVNICI:
Medved – *Ursus arctos*
Foto: M. Artnak – Grča

LOVNE DOBE:

Ur. list, 101/17. 9. 2004

Srna

srnjak, lanščak:

1. 5.–31. 10.

srna, mladiči obeh spolov:

1. 9.–31. 12.

mladica:

1. 5.–31. 12.

Navadni jelen

jelen:

16. 8.–31. 12.

košuta, teleta obeh spolov:

1. 9.–31. 12.

junica, lanščak:

1. 7.–31. 12.

Damjak

damjak:

16. 8.–31. 12.

košuta in teleta obeh spolov:

1. 9.–31. 12.

junica, lanščak:

1. 7.–31. 12.

Mufon

oven, lanščaki obeh spolov in

jagnjeta obeh spolov:

1. 8.–28. 2.

ovca:

1. 8.–31. 12.

Gams

kozel, koza, kozlički obeh spolov,

enoletni obeh spolov:

1. 8.–31. 12.

Kozorog

kozel, koza, kozlički obeh spolov,

enoletni obeh spolov:

1. 8.–31. 12.

Divji prašič

merjasec:

1. 4.–31. 1.

svinja:

1. 7.–31. 1.

ozimci in lanščaki obeh spolov:

1. 1.–31. 12.

Poljski zajec

1. 10.–15. 12.

Kuna belica, kuna zlatica

1. 11.–28. 2.

Jazbec

1. 8.–31. 12.

Lisica

1. 7.–15. 3.

Rakunasti pes (enok)

1. 8.–31. 3.

Navadni polh

1. 10.–30. 11.

Alpski svizec

1. 9.–30. 10.

Pižmovka

1. 8.–31. 3.

Nutrija

1. 1.–31. 12.

Fazan

1. 9.–15. 1.

Poljska jerebica (gojena)

1. 9.–15. 11.

Raca mlakarica

1. 9.–15. 1.

Šoja

20. 8.–28. 2.

Sraka

1. 8.–28. 2.

Siva vrana

10. 8.–28. 2.

Izginjanje vrst se nadaljuje ...

V Prirodoslovnem muzeju v Berlinu se je 11. januarja letos slavnostno začelo mednarodno leto biotske raznovrstnosti. Po vsem svetu naj bi vladne in nevladne organizacije pomagale povečati ozaveščenost ljudi, kako pomembna je biotska raznovrstnost (pestrost) za naše življenje. Poleg mnogih drugih nevladnih organizacij sta se za ta cilj kot partnerici pridružili tudi Lovska zveza Slovenije in Ribiška zveza Slovenije. Na uvodni slovesnosti, ki se je je udeležila tudi kanclerka Angela Merkel, je opozorila, da se bomo spoprijeli z ogromnimi stroški, če ne bomo hitro ukrepali zaradi podnebnih sprememb in če ne bomo zagotavljali biotske pestrosti vseh domačih vrst v lastnih naravnih okoljih. Tudi nekatere invazivne tujerodne vrste, ki so prodrle v naša okolja, povzročajo nemalo težav domorodnim vrstam in z njimi tekmujejo za prostor, hrano, širijo nevarne bolezni ali so plenilci domačih vrst.

Dozdajšnje težnje in ukrepi pri zagotavljanju vrstne pestrosti niso bili uspešni. Ljudje smo izginjanje biotske raznovrstnosti zaradi splošnega neznanja in brezbriznosti le še pospeševali, zato je nevaren pojav zajel ves planet. S svojim neodgovornim vedenjem neprestano povzročamo izumiranje

vrst. Zadnjih 65 milijonov let, odkar so izumrli dinosavri, povzročamo največje izumiranje vrst. Kar v 99 % je za ogroženost vrst kriv človek. Od leta 2000 vsako leto izgubimo 6 mio hektarov pragozdov (površino treh Slovenij!). V Severnem Atlantiku se je v zadnji polovici stoletja količina rib zmanjšala za dve tretjini. Po podatkih Svetovne zveze za varstvo narave (IUCN) za lani kar 170.000 vrstam grozi izumrtje (21 % sesalcev, 12 % ptic, 31 % dvoživk in 37 % rib). Vzrok za neuspeh je predvsem način življenja in kako se razvijamo v bogatejšem delu sveta (vir: MOP, 2010).

Glavne grožnje biotski raznovrstnosti so izgubljanje življenjskih prostorov, pri čemer naravne ekosisteme hitro spreminjamo v pozidane površine ali obdelovalne, zasajene z monokulturami. Marsikje raba ekosistemov ni trajnostna ali pa je v njih čezmerna raba biotske raznovrstnosti. To pomeni, da postajajo mnoge vrste še redkejša, saj jih pretirano izkoriščamo. Vse tako kaže, da bodo posledice podnebnih sprememb vedno hujše, kar že opazujemo iz leta v leto bolj. Preteče so tudi posledice vdiranja nekaterih tujerodnih invazivnih vrst, ki hitro porušijo že ustaljene in soodvisne odnose med domorodnimi vrstami v naravnih ekosistemih, ali pa nanje nega-

Foto: C. Štrumbelj

Žal vse redkejši prizor: valeča kokoš gozdnega jereba (*Bonasa bonasia*). Vrsta gozdne kure, ki je kljub več desetletni opustitvi lova skoraj povsem izginila iz naših sredogorskih lovišč.

ktivno vplivajo zaradi neželenih križanj s sorodnimi domačimi vrstami in spreminjajo njihovo gensko sestavo. Zaradi onesnaževanja, ki je pogojeno s pretirano rabo umetnih gnojil, izpuščanjem neprečiščenih komunalnih odpadkov v celinske tekoče vode in morja, nastajajo območja, na katerih večina živali in rastlin ne more več preživeti.

Ko so leta 2002 države podpisnice Konvencije o biotski raznovrstnosti podpisovale ta pomemben dokument (med podpisnicami je tudi Slovenija), so si za cilj zadale, naj bi ogrožanje in izginjanje živalskih in rastlinskih vrst na vsem planetu bistveno upočasnili do leta 2010. EU je bila pri tem še bolj optimistična: do letos naj bi zmanjševanje biotske raznovrstnosti celo zaustavili, hkrati pa bi še pomagali drugim celinam! Leta 2004 je IUCN celo začela akcijo Odštevanje do 2010 (Countdown, 2010). Vrste pa kljub vsemu še naprej pospešeno izginevajo – izumiranje se nadaljuje ... Najbolj kritično je v tropskih območjih. Tudi na območju EU nismo dosegli velikopoteznega cilja, čeprav smo postavili dobre temelje za izboljšanje stanja.

Spodbudne rezultate glede ogroženih vrst sta prinesli predvsem evropska Direktiva o pticah in habitatih ter vzpostavitev omrežja Narava 2000 (Natura 2000). Slednje zavzema kar 17 % kopnega ozemlja EU (23 % ozemlja Slovenije). Nekatere ogrožene vrste se zopet same razširjajo ali jih dežele ponovno naseljujejo (medved, volk in bober). Povečala se je številčnost nekaterih ogroženih vrst ptic (npr. kodrasti pelikan, pritlikavi kormoran in druge). Po opravljenih anketah javnega mnenja in po podatkih Eurobarometra (iz leta 2007) kar 96 % vprašanih v Sloveniji meni, da sta zmanjševanje in morebitno izumiranje vrst, naravnih habitatov in ekosistemov resen ali celo zelo resen svetovni problem. Da je to problem tudi v Sloveniji, se zaveda kar 82 % vprašanih. Na vprašanje, ali zmanjševanja biotske pestrosti čutimo tudi že pri nas, pa je pritrdilno odgovoril le vsak peti vprašani (18 %). Le tretjina vprašanih meni, da bomo posledice čutili tudi v prihodnosti, naslednja tretjina anketirancev pa meni, da bodo to najbolj čutili naši otroci. Trinajst odstotkov Slovencev je menilo, da zmanjšanje biotske pestrosti ne bo povzročilo nobenih posledic (vir: Breda Ogorelec, MOP, revija Okolje Prostor, št. 143, januar 2010).

A izgubljena biotska raznovrstnost nas, čeprav se tega žal ne zavedamo, prikrajša za izjemne in velike koristi, ki bi nam jih lahko nudila, če bi jo še imeli. Če bi vse koristi izračunali v denarju, predstavljajo ogromno vsoto, so povedali ekonomisti, ki se ukvarjajo s temi vprašanji. Prav neopaznost ekosistemov in biotske raznovrstnosti na gospodarski ravni je vzrok za tako neodgovoren odnos ljudi do njih. Naše naravno bogastvo (naravni kapital) je prav tako pomembno kot kapital, ki ga je ustvaril človek.

Tudi Lovska zveza Slovenije kot nevladna organizacija, katere temeljna skrb je varstvo naše naravne dediščine, posebno še divjadi in njenih naravnih habitatov, se zaveda, da bomo letos k ozaveščanju ljudi – poleg programov strokovnih ustanov in drugih nevladnih organizacij – veliko prispevali tudi sami prek našega procesa izobraževanja in s pomočjo posameznih tematskih prispevkov v glasilu. Obveščali vas bomo o predavanjih, mednarodnih konferencah, izletih in delavnicah na to temo. Že zdaj vas opozarjamo na spletno stran MOP www.biotskapestrost, na kateri lahko najdete vse podatke in dogodke na tematiko, o kateri smo pravkar pisali. Našli boste tudi koristne napotke – kaj vsak posameznik lahko naredi v korist živali in rastlin. Sebi in bližnji okolici dokažimo, da smo slovenski lovci med bolj ozaveščenimi občani glede teh vprašanj, a da smo obenem željni še dodatnih znanj in spoznanj. V svojih okoljih pomagajmo »odpirati oči« o pomembnosti biotske pestrosti tudi mlajšim in manj poučenim!

Boris Leskovic,
odg. urednik

Iz mojega zornega kota

PRENEHAJMO TIŠČATI GLAVO V PESEK ...

Potem, ko smo s projektom stoletnice Lovca dobesedno prišli na slovensko medijsko sceno, imamo zdaj priložnost, da na njej tudi ostanemo. V dobrem in slabem, pomembno je, da te priložnosti ne izpustimo iz rok in da nadgradimo delo mnogih, ki so že pred leti menili, da je lovstvo del družbene scene, ki jo s svojimi odločitvami sooblikuje. A ne gre zgolj za družbeno sceno in njeno sooblikovanje, pač pa za mnogo več. Lovstvo je del aktualnega vsakdanjika civilne družbe, ki se spogleduje ne samo z naravovarstvenimi partnerji in sodelavci, pač pa ima dovolj resne sogovornike tudi v kulturi, izobraževanju, znanosti in še kje. Zagotovo tudi v športu, če naše strelske dejavnosti postavimo v tako zvezo. Vse to je zgolj zelo poenostavljeno naštevaje nekaterih dejstev, pred katerimi ne bi smeli tiščati glave v pesek, pač pa jih s pridom izkoristiti pri uveljavljanju sodobnega poslanstva organizacije. S predsednikom naše krovne organizacije (s katerim se sploh vedno in povsod ne strinjava, a znava prisluhniti argumentom za in proti, spoštujeva različnost mnenj in pogledov, spoštujeva moč argumentov ter na koncu po navadi vendarle prideva do skupnega imenovalca) sva družno ocenila, da bi bilo res škoda, če ne bi izkoristili novih priložnosti. Nimamo se česa bati, imamo odgovore na vsa vprašanja (ni pa nujno, da so vselej tudi strokovno zveličavni) in na mnoge težave, ki nas tiščijo. Le tako bo mogoče preživeti v dinamičnem času, ko po nas streljajo z velikimi kalibri in pri tem sploh ne izbirajo ne tarč ne primernih kalibrov, da o lovski etiki takega početja sploh ne govorimo. A eno je na dlani: tu smo, ni nas mogoče odplakniti, pomesti pod mizo in še manj pozabiti na mnoga dobra dela. Čeprav ni odveč pripomniti, da bodo dodatki za »minulo delo« čedalje manjši. Pomembno je biti zdaj ...

Pri tem nas razveseljujejo odzivi mnogih članov na včasih že prežvečene kritike na naš račun v medijih. Pri tem tudi osrednji štajerski časopis Večer ni nobena izjema. Na velik odmev je naletelo zlasti pisanje predsednice stranke Glas žensk Slovenije Monike Piberl iz Maribora. Za iztočnico je vzela nastop dveh kompetentnih sogovornikov v oddaji Radia Maribor (na njegovih frekvencah je tudi dejavnost lovske organizacije neprestano prisotna) z naslovom Radijska tribuna. V njej sta predsednik mariborske območne LZ Brane Kurinik in Martin Krajnc z Zavoda za gozdove Slovenije odgovorila na mnoga vprašanja voditelja Edvarda Pukšiča. A po mnenju omenjene gospe sta premalo izpostavila krmljenje divjadi, krmišča in skrb za divje živali. V ospredju naj bi bila Lovska zveza, ki zagovarja pobijanje divjadi in zganja velik biznis. Podrobnosti si bralci Lovca lahko preberete v Večerovi rubriki pisma bralcev 30. januarja. Pismo je prava komedija zmešnjav in še en dokaz, kako malo ljudje vedo o lovu in lovstvu. Pa kljub temu tolčejo po nas in organizaciji po dolgem in počez. Zato je edino pravilno, da se takšnemu posploševanju upremo z argumenti, se ne sramujemo svojega stanu in rečemo bobu bob. Sploh ne gre več za prepričevanje, pač pa za argumentiranje poslanstva, ki je jasno kot beli dan in nikoli ni bilo vsem všeč. Zato nas ni treba biti sram; delamo to, za kar smo poklicani in kar nam nalaga zakon. Da o naši vesti, izročilu etike in kulture ne izgubljam besed.

Gospe Moniki Piberl (in še komu, ki strelja velike neumnosti) bi rad tudi v Lovcu jasno povedal, da naše upravljanje z divjadjo zagotavlja ekološke, socialne in gospodarske funkcije divjadi ter njene ga življenjskega prostora. Poglavitne naloge v tem kontekstu, ki jih jemljemo zelo resno in odgovorno, pa so: ohranjanje in varstvo divjadi kot naravnega bogastva; ohranjanje in povečevanje biološke in krajinske pestrosti ter stabilnosti življenjskih združb; preprečevanje in povračilo škode od divjadi in na njej ter trajnostno gospodarjenje z divjadjo. Slednje postaja vodilno načelo, po katerem se zgledujejo mnoge evropske države. Torej smo slovenski lovci v tem Evropi zgled. V povezavi z njenim posploševanjem »pobijanja« pa naj poudarim samo, da je slovenska lovska organizacija ena redkih na svetu, ki ima napisan in sprejet Etični kodeks, ki ga kot najvišjo zavezo varstvu narave podpiše vsak lovec. Na to in več kot stoletno slovensko lovsko tradicijo smo lahko kljub takšnim ali drugačnim odstopanjem vendarle ponosni. Zlasti še, ker slovenski lovci nismo iztrebili ali uničili nobene živalske vrste, smo pa pripomogli, da se je marsikatera ohranila. Tako smo krepko obogatili naše skupno naravno premoženje, ki je tudi po zaslugi lovcev raznoliko, stabilno in varno naloženo. Pobiramo torej le obresti, vsaj za zdaj. In to je dovolj!

Dr. Marjan Toš

ŽUPANOV LOV Z RADODARNO DIANO

Slovenske novice, 13. 1. (Dar-ko Naraglav). – V okolici Žalca so se v prvi polovici januarja vnovič zbrali lovci od blizu in daleč, da bi se udeležili tradicionalnega novoletnega lova. Prav za to priložnost so iz gojišča v gozd spustili nekaj fazanov, edina izsledena lisica pa jim je – njej na srečo – pobegnila v brlog.

V pravem zimskem jutru se je zbralo več kot petdeset lovcev. Lov je vodil predsednik LD Žalec **Janko Stebernak**, ki je ob tej priložnosti izrazil zadovoljstvo, da so lovci nedvomno med prvimi, ki so skrb za okolje vzeli za svojo glavno nalogo. »Ohranjanje divjadi in ravnovesje v ekosistemu je naša poglavitna naloga,« je predsednik pohvalil dejavnost lovcev.

BOBRI OB MURI NAŠLI SVOJ DOM

Delo, 6. 1. (Jože Pojbič). – Med Vučjo vasjo in Bistricami zadnja leta domačini in raziskovalci opažajo predvsem ob starih rokavih Mure sledi in druga znamenja navzočnosti evrazijskega bobra, ki je pri nas veljal za izumrlega že od 18. stoletja. Ti največji evropski glodavci so se k nam začeli znova priseljevati pred desetimi leti s Hrvaške, kjer so jih umetno naselili ob reki Savi.

BI DIVJAD RES MORALA BITI NIKOGARŠNJA LAST?

Dolenjski list, 7. 1. 2010 (Franc Svetec). – »V Dolenjskem listu, 31. decembra 2009, v rubriki Aktualno, je predsednik odbora KGZS na sestanku v Dragatušu nanizal kar nekaj neresničnih in zavajajočih trditev glede upravljanja z divjadjo,« meni avtor. »Način gospodarjenja z divjadjo, ki je last države, nam odobrava velik del Evrope. Nekateri nam celo zavidajo številčno stanje divjadi, še posebno velikih zveri, ki je last države. S ponosom trdim, da je takšno stanje divjadi pri nas samo zato, ker z njo upravljamo lovci. Zahteva po tem, naj divjad postane nikogaršnja last, je milo rečeno velika zabloda. V parlamentu so bili toliko pamet-

Foto: M. Artnak – Grča

Poseben akcijski načrt o ravnanju z vedno večjo populacijo sivih vran, ki ga bodo pripravili na MKGP, naj bi v prihodnje urejal vedno bolj perečo problematiko škode zaradi sivih vran.

ni in pogumni, da so zahtevo po nikogaršnji lastnini črtali iz zakona.«

SKRIB PODLEHNIŠKIH LOVCEV NI LE LOV

Večer, 7. 1. (Slavko Podbrežnik). – Lani je bilo v LD Podlehnik, ki šteje 47 aktivnih članov, veliko postorjenega. Dela v okolici, na zgradbi, gospodarskem poslopu in v notranjosti, ki so trajala vse leto, so končana. Starešina **Viktor Svenšek** opozarja, da njihovo delovanje ni omejeno samo na lov, pač pa tudi na skrb za divjad in urejanje lovišč: »Naša lovska bratovščina preko celega leta nadzoruje lovišče. LD Podlehnik ter sosednje družine so dobro organizirane, prisotne so na terenu in naredijo veliko dobrega za naravo. Naše poslanstvo je skrb za okolje, saj smo vendar varuhi narave.«

ŠKODA ZARADI SIVIH VRAN V TISOČIH EVROV

Večer, 8. 1. (Mateja Grošelj). – »Prihodnji teden bodo znani končni podatki o številu iz narave odvzetih sivih vran v lanskem letu. Do 21. decembra je odvzem znašal 4003 primerke, od tega jih le sedem niso odstranili z odstrelom, v letu 2008 pa so iz narave odvzeli 4426 sivih vran, od tega 4.375 z odstrelom,« je napisala novinarka. Poseben akcijski načrt, ki bo predvidoma usklajen še januarja, naj bi prispeval k lažjemu obvladovanju tega problema.

STROKA JE ZA ODSREL 75 MEDVEDOV IN 12 VOLKOV

Dnevnik, 14. 1. (Tatjana Pihlar). – »Čeprav je bila Rdeča kapica edini človek, ki ga je ugriznil volk, se kmetje bojijo, da bodo kmalu tudi sami žrtve,« je med drugim zapisano v zanimivem Pihlarjevem sestavku. Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) je objavilo osnutek pravilnika o letošnjem odstrelu velikih zveri, v katerem predlaga za odstrel 70 medvedov, 10 volkov in nobenega risa. MOP odstrel velikih zveri načrtuje na podlagi predloga Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS). Njegov naravovarstveni svetovalec **Damjan Vrček** ob tem zagotavlja, da nikakor ne gre za popuščanje gozdarjem.

DA TRIGLAVSKI NARODNI PARK NE BI POSTAL PAPIRNAT

Dnevnik, 15. 1. (Miran Šubic). – Lani so nov poskus predloga Zakona o Triglavskem narodnem parku marsikje v Bohinju sprejeli z olajšanjem, posegi v njegovo okolje pa še vedno vzbujajo pozornost. »Zakon je marsikje v nasprotju z mednarodnimi in našimi predpisi,« je dejala nekdanja direktorica TNP **Marija Zupančič - Vičar**. »Če bi sprejeli tak zakon, bi TNP postal tako imenovani papirnat park ... Zakon, pisan na 55 straneh, je odločno predolg in v njem kar mrgoli raznih prepove-

di,« med drugim menijo okoljevarstveniki.

Dnevnik je tri dni pozneje objavil tudi prispevek **Roka Praprotnika** o črni gradnji v TNP.

NA KRASU SE NADALJUJEJO VOLČJE POJEDINE

Dnevnik, 16. 1. (Vanja Alič). – Na območju obalno-kraške regije so si tudi med božično-novoletnimi prazniki volkovi dali duška. Klali in malicali so namreč koze in ovce v okolici Senožec, Kozine in Prešnice, pohod pa nadaljevali tudi čez mejo. Na silvestrovo so se vrnili na Beko pri Kozini, kjer od novega leta skoraj ne mine dan, ko volkovi niso na svojem divjem pohodu. Po podatkih ZGS je bilo leta 2005 na primorskem lovskoupravljalškem območju obravnavanih 25 škodnih primerov zaradi volka, leta 2007 177, lani pa že 251.

NITI V GLOBOKI ZIMI NI POČITNIC ZA LOVSKEGA ČUVAJA

Delo, 19. 1. (Dragica Jaksetič). – Avtorica daljšega in zelo zanimivega sestavka je obiskala lovski revir Gomance in bila v družbi z lovskim čuvajem **Mirom Uljanom** in njegovim spremljevalcem lovцем **Francem Boštjančičem** na krmiščih pod Snežnikom, ko sta trosila koruzo, zamenjala baterijo pri lovilni pasti in podrla tri jelke, da bi divjad lahko obirala iglice. Tako sta ji na zelo prepričljiv način pokazala, da »za

lovskega čuvaja niti v globoki zimi ni počitnic«.

NAPAD MEDVEDKE MU JE SPREMENIL ŽIVLJENJE

Večer, 20. 1. (Damijana Žišt). – Življenje 33-letnega **Petra Zalarja** iz Cerknice se je v trenutku spremenilo, ko ga je napadla medvedka in povzročila, da zdaj psihično trpi tudi njegova družina. »Preden me je marca 2007 v gozdu v bližini Cerknice napadla medvedka,« pripoveduje Zalar, »sem bil poln življenja, bil sem povsod, ker sem imel rad naravo, po nesreči pa sem ostal na vozičku, hrom, tetraplegik,« saj ne more skrbeti sam zase. »Če bi dobil odškodnino, bi si lahko uredil svoj dom in plačal nekoga, ki bi 24 ur na dan skrbel zame, tako pa od države nisem dobil še niti evra.« Novembra 2008 je vložil tožbo zoper državo.

KLATEŠKI PSI V SLOVENIJI POKONČALI 3.625 GLAV SRNJADI

Večer, 21. 1. (Marjan Toš). – Veljavna zakonodaja prepoveduje nenadzorovano spuščanje psov v naravnem okolju, globa za take prekrške pa znaša od 420 do 1200 evrov. Lovci bolj kot take ukrepe pristojnih služb, ki so žal vse prej kot učinkoviti, pričakujejo večjo osebno odgovornost lastnikov štirinožnih prijateljev. Lovci takih psov ne smejo več ustreliti, pač pa lahko o njihovem početju obvestijo lastnike, kar pa je včasih tudi težko, saj jih v mnogih primerih ni mogoče izslediti. Zato pa ima lovskočuvajska služba polne roke dela in težav. Lastnike izpuščenih psov je treba neprestano ustno opozarjati in jim pošiljati tudi uradna pisna obvestila z navedbo konkretnih podatkov o času in kraju gibanja njihovih psov v lovišču.

Po podatkih Lovske zveze Slovenije (LZS) so potepuški psi v letih 2006–2009 pokončali kar 3.625 glav srnjadi, 26 gamsov, 26 muflonov, devet glav navadne jelenjadi, dva jelena damjaka, šest divjih prašičev, več poljskih zajcev, fazanov in druge poljske divjadi. A prave številke so še večje, saj vseh tovrstnih izgub niti ni mogoče ugotoviti in jih evidentirati. Zaradi zapletenosti tega pojava se je predsednik LZS,

mag. **Srečko F. Krobe**, zavzel za sistemsko urejanje in razreševanje te problematike.

STO LET REVIEJE LOVEC

Večer, 22. 1. (Vladimir Toplak). V prostorih SNG Maribor je bilo svečano. Že v predverju in ob stopnišču do Kazinske dvorane so v počastitev 100-letnice izhajanja revije *Lovec* postavili na ogled kratko predstavitev zgodovine izhajanja te revije in mandatov njenih urednikov, na odru velike dvorane pa še živčim urednikom revije *Lovec* in knjig *Zlatorogove knjižice* (**Saši Vugi, Borutu Ingoliču, Janezu Černaču, Edvardu Krašni, dr. Marjanu Tošu** in **Borisu Leskovicu**) podelili *zlate plakete revije Lovec*. Udeleženci akademije so se družili tudi na svečanem sprejemu, ki sta ga za povabljen pripravila predsednik Lovske zveze Slovenije **Srečko F. Krobe** in mariborski župan **Franc Kangler**. Prvi je v govoru poudaril, da je slovenski lovec hkrati tudi ambasador slovenstva pri nas in v tujini. Častni pokrovitelj prireditve je bil predsednik države dr. **Danilo Türk**, slavnostni govornik pa kmetijski minister dr. **Milan Pogačnik**.

MEDVED V SAVINJSKI DOLINI

Delo, 25. 1. (P. B.). – Lovci in gozdarji od petka opozarjajo prebivalce Spodnje Savinjske doline, naj bodo med opravili in sprehodi v gozdovih glasni, pse pa naj imajo na povodcih.

V četrtek in petek so namreč na tamkajšnjem območju večkrat opazili medveda, ki so ga pred časom videvali na ljubljanskem Rožniku. Njegovo gibanje so ob koncu tedna spremljali lovci iz LD Vransko in Tabor, ki domnevajo, da si medved išče primeren prehod pod avtocesto, od koder bo lahko nadaljeval pot proti Zasu in Kočevskemu.

19. 1. je časopis *Večer* obširno poročal o škodi zaradi labodov v Dravski dolini, v Podgorju zaradi divjega prašiča, opozoril pa je tudi, kako moteče so lahko sive vrane. Dolenjski list se je v eni prejšnjih številkih vprašal, kam bo šla divjad, ko bodo zgrajene HE. Isti časnik je obširno poročal tudi o vlomilcih v Prekopi pri Kostanjevici, ki so odnesli sedem lovske puške. Kmetijsko-gozdarska zbornica poziva koroške kmete k prijavi škod od divjadi, saj so se prijave po besedah direktorja Kmetijsko-gozdarskega zavoda Celje **Stanka Jamnika** prepolovile, kar pa naj ne bi odražalo dejanskega stanja. Jamnik ne pozna vzroka, zakaj kmetje ne prijavljajo škod, ki je po njegovi oceni realno ni manj (!?).

Hrvoje Teo Oršanič z Območne enote ZGS in svetnik Občine Brežice se pridružuje posavskim lovcem pri njihovi skrbi za ohranitev vsaj dela naravnega okolja za ptice in divjad, ki bi ga izgubile pri gradnji savskih elektrarn kot največjem slovenskem posegu v prostor. Isti avtor je poročal tudi, da Zavod za varstvo narave ni dal soglasja

k osnutku državnega prostorskega načrta za brežiško elektrarno, menda pa bo sprožil tudi pravni postopek za varstvo naravne dediščine, kar je prvi primer pri nas. Oršanič izhoda tožbe ne želi napovedovati in utemeljeno dvomi, da bi bila gradnja elektrarn lahko ustavljena.

11. januarja je Delo poročalo o dveh italijanskih lovcih, ki sta nameravala pretihotapiti 59 kljunačev (slok), a ptice na srečo niso prišle do italijanskih krožnikov. Cariniki so prekrizali račune tudi Hrvat, ki je prek meje tihotapil zlatega šakala.

In še zadnja vest: v Krajinskem parku Sečoveljske soline so januarja le pričakali plamenca v upanju, da bo prej ali slej gnezdil v naših solinah.

STEKLINA V REPUBLIKI SLOVENIJI

V obdobju od 1. do 31. januarja 2010 je bilo v območju 110 občin v naši državi laboratorijsko preiskanih na prisotnost virusa stekline 690 živali.

Virološki laboratorij Enote za diagnostiko kužnih in drugih bolezni živali Nacionalnega veterinarskega inštituta (NVI) v Ljubljani je pregledal 654 lisic, 4 glave srnjadi, 2 glavi govedi, 9 kun, 8 mačk, 6 psov, 1 zrebe in 6 ovac.

Prisotnost virusa stekline je bila ugotovljena pri eni lisici: Poljčane – 1 lisica

Tina Arič, dr. vet med.
VURS

Volkovi vse bolj posegajo med drobnico in domače živali na Krasu, na območju Notranjskega in Primorskega LUO.

Proslavili smo 100 let našega Lovca

Naj nam tudi v prihodnje nikoli ne zastane »pero« ...

V zadnjem stoletju prejšnjega tisočletja sta bila med mnogimi drugimi pomembnimi dogodki, ki so se zgodili na Slovenskem, tudi nadvse pomembna in odločilna koraka za prihodnost slovenskega lovstva. Potem ko so leta 1907 nekateri takratni zavedni in napredno misleči Slovenci (Hribar, Lovrenčič in drugi) ustanovili Slovenski lovski klub, je januarja 1910 izšla tudi prva številka glasila SLD – **Lovec**. Takratni začetni koraki so za seboj pustili globoke sledi, ki so tudi po več kot stotih letih še vidni in vedno bolj utrjujejo lovsko pot in našo vlogo v sodobnem času. Verjetno se takratni veliki možje niso zavedali, ali pač, da bo njihovo pogumno in napredno dejanje tako pomembno in odločno začrtalo pot slovenski lovski organizaciji. Zagotovo pa si niso predstavljali, da bodo nekoč nasledniki njihova dejanja tako spoštovali in jih bodo znali tudi primerno proslaviti. Potem ko smo slovenski lovci oktobra 2007 v Cankarjevem domu v Ljubljani dostojno in svečano, tudi medijsko odmevno, proslavili 100-letnico svojega poslanstva (ustanovitve SLD), smo 21. januarja letos, natanko po sto letih od izida prve številke Lovca, s svečano akademijo v SNG Maribor veličastno in ponosno proslavili še 100-letnico naše slovenske lovske revije Lovec, ki je izšla tri leta po ustanovitvi naše organizacije.

Lovec že sto let opravlja zelo pomembno vlogo pri promociji in utrjevanju slovenske lovske organizacije. Njegov je tudi neprecenljiv prispevek v zakladnico slovenske lovske kulture, pri izobraževanju članstva, negovanju lovskega leposlovja, razvoju kinologije, strelstva in še na mnogih drugih področjih lovskega poslanstva. Še posebno pomemben je njegov pomen na področju strokovnega izobraževanja članstva. Tudi njegova vloga kot mesečnega informatorja je odigrala svoj pomen; v novejšem času se mu je pridružilo še medmrežje (splet-

Foto: I. Vnovrški

Januarja letos je LZS v Slovenskem narodnem gledališču Maribor z bogatim enournim kulturnim programom proslavila 100-letnico izhajanja revije Lovec. Slavnostne akademije se je udeležilo okrog 750 članov lovske organizacije in njihovih gostov.

ne strani LZS). Skratka, revija Lovec že sto let učinkovito povezuje lovce iz vseh slovenskih pokrajin in bogati duha slehernemu slovenskemu lovcu doma in v zamejstvu. Brez zadrege lahko zapišemo, da mu vse vloge in postavljeni cilji iz leta v leto vedno bolj uspevajo. Takšno laskavo oceno in priznanje mu pripisujejo tudi uredniki mnogih drugih evropskih lovskih revij. Lovec ni nič manj pohval deležen tudi doma, saj ga poleg lovcev vedno raje berejo tudi drugi bralci - nelovci. Kar nekaj velikih lovskih mož ima zasluge, da je naša revija bila in je še vedno iskano in privlačno branje. Pri tem mislimo na nekdanje, žal že pokojne in še živeče urednike. Veseli smo bili, ko smo na proslavi v prvi vrsti videli sedeti nekdanje še živeče zaslužne glavne urednike: **Boruta Ingoliča**, mag. **Janeza Černača** in **Edvarda Krašno** (povabljeni **Saša Vuga**, ki je ustanovitelj Zlatorogove knjižnice, se je moral žal opravičiti). Med nami sta bila tudi zdajšnji prizadevni predsednik uredniškega odbora dr. **Marjan Toš** in dolgoletni, nadvse delaven in pri delu dosleden odgovorni urednik **Boris Leskovic**, pa prizadevna in neutrudna tajnica uredništva založništva LZS **Eva Strajnar**, dolgoletna skrbnica za slovenski jezik v reviji, lektorica in korektorica **Marjetka Šivic**, ter natančen tehnični urednik in oblikovalec **Milan Samar** (član LD Ig). Proslave so se udeležili člani uredniškega odbora in nekaj več kot 300 bolj ali manj stalnih dopisnikov in sodelavcev; med njimi tudi nekateri nelovci, ki z uredništvom sodelujejo že več kot 30 let.

Potem ko je štajersko mesto ob Dravi,

Foto: I. Vnovrški

Slavnostni govornik je bil minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, dr. Milan Pogačnik.

mesto kulture, Maribor, že v začetku letošnjega leta gostilo Zlato lisico, je bila tam tri tedne pozneje tudi svečana akademija ob našem velikem jubileju. Nanj smo se pripravljali več kot eno leto. Častno pokroviteljstvo prireditve je prevzel predsednik Republike Slovenije dr. **Danilo Türk**. Prečudovit štajerski hram kulture, Slovensko narodno gledališče Maribor, ki so ga mnogi obiskovalci sploh videli prvič in občutili njegov pozitiven kulturni naboj, je za nekaj ur postalo lovsko zbirališče precejšnjega števila slovenskih lovcev, aktualnih politikov, gospodarstvenikov, naravovarstvenikov, kulturnikov in drugih povabljenih gostov (javna zahvala tudi

njegovemu direktorju **Danilu Roškerju**!). Tistega januarskega večera je tudi narava prispevala k zimskemu aranžmaju prireditve, saj je ves dan naletaval sneg. »*Malo kateri generaciji je dano, da doživi in proslavi kar dva tako pomembna visoka lovška jubileja, kot je to dano nam ...*« je zadovoljno pristavil odg. urednik B. Leskovic. Res, zdajšnji generaciji lovcev sta bila naklonjena kar dva v nekaj letih! Tega se zavedamo tudi vsi aktivni slovenski lovci. Upamo, da se vsaj delčka tega zavedajo tudi drugi državljani Slovenije; vsaj tisti, ki se ob vseh drugih vsakdanjih skrbeh zavedajo,

Foto: I. Vnovrški

Zaradi zadržanosti predsednika države, ki je bil pokrovitelj svečane akademije, je ob jubileju v njegovem imenu čestital in spregovoril njegov svetovalec general Ladislav Lipič.

kakšno odgovorno poslanstvo je opravila in ga še vedno opravlja slovenska lovška organizacija v okviru širših prizadevanj za varstvo narave, divjadi, njenih naravnih habitatov in tudi za ohranjanje stoletnih pristnih slovenskih lovskih običajev, pri razvijanju kulture in duha naših lovcev. Še posebno so se vsega tega najbolj zavedali tisti, ki so bili povabljeni na svečano akademijo. Med najštevilnejšimi, ki so skoraj do zadnjega sedeža napolnili veliko dvorano SNG Maribor, so bili starešine lovskih družin; kar blizu 400 jih je prišlo v Maribor. S svojo prisotnostjo so, poleg številnih visokih gostov, pomembno prispevali k širini in slavnostnemu značaju časovnega lovskega obeležja. Med povabljenimi gosti so bili: svetovalec predsednika Republike Slovenije **Ladislav Lipič**, kmetijski minister prof. dr. **Milan Pogačnik**, župan mariborske občine **Franc Kangler**, **Milica Simonič Steiner**, direktorica mestne uprave Občine Maribor, državni sekretar **Jožef Školč**, **Andrej Drašler** in **Uroš Korbar** (MKPG), predstavniki Zavoda za gozdove Slovenije, **Jošt Jakša**, **Marko Jonozovič** in mag. **Janko Mehle**, pred-

stavnik Inšpektorata za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano **Drago Križan**, lovski inšpektor, glavni urednik hrvaškega Lovaškega vjesnika **Marijan Lekić**, sekretar Ribiške zveze Slovenije **Marko Koračin** in odg. urednik Ribiča **Igor Holy**, predsednik LZS mag. **Srečko Felix Krobe** s soprogo, podpredsednika LZS mag. **Lado Bradač** in **Branko Kurnik**, direktor skupnih služb LZS **Srečko Žerjav**, generalni sekretar LZS mag. **Štefan Vesel**, dokajšnje število članov UO LZ ter še mnogi drugi.

Že predstavitveni panoji v predvorju SNG Maribor in ob stopnišču do kazinske dvorane, na katerih je bila na ogled kratka in pestra predstavitev 100-letne zgodovine slovenske lovške revije *Lovec* in mandatov njenih urednikov, nato pa še velika množica lovcev in gostov ter zanosno igranje Ptujsko-Ormoških lovskih rogistov, je še pred začetkom svečane akademije dalo slutiti na veličasten slovenski lovski kulturni dogodek, ki bo neizbrisno zaznamoval tudi ta časovni mejnik in ki bo še dodatno dopolnil že tako bogat zgodovinski mozaik slovenskega lovstva. Ob pogledu na vse zbrane v zelenem smo slovenski lovci ponovno dokazali, kako ponosni smo na svoj

pozitivnih in pohvalnih debat med lovci in drugimi, ki so potekale takoj po njej, saj so njeni organizatorji in pripravljavci dokazali, da je včasih mogoče tudi brez pomoči vidnih slovenskih agencij za stike z javnostjo doseči veliko ali vsaj več, kot bi si marsikdo mislil. To je mogoče predvsem po zaslugi tistih med nami, ki čutijo pripadnost zeleni bratovščini, ki so zanj pripravljeni prispevati svoj delovni prispevek, ki v njej vidijo složnost in pravo tovarištvo, potrebo po spoštovanju do sočloveka, dolžnosti do narave in divjadi. Ne nazadnje tudi zato, ker vedo, da bodo lovce lahko spet obrekovali le tisti, ki nas ne želijo spoznati, ki nam niso naklonjeni ...

Da je na proslavi vse potekalo tako slavnostno, svečano in povezano in je na koncu dogodek uspel tudi kot celota (celotno prireditev je posnela tudi TV Slovenija in še nekaj regionalnih TV postaj, medijsko odmevno pa so jo še isti dan in pozneje predstavile tudi številne časopisne in radijske hiše), ima zasluge kar nekaj organizatorjev, umetnikov in strokovnjakov; vsak na svojem delovnem področju. Med glavnimi sta bila scenarist **Tomaž Letnar** in režiser prireditve **Njegoš Maravič**, ki sta se s svojim de-

Foto: I. Vnovrški

Baletna solistka Jerneja Podbevšek Zhembrovskyy je ponazorila plašno košuto na paši, ki jo zalezujejo lovci ...

slovenski lovski kroj, po katerem smo na zunaj prepoznavni tudi drugim, kjer koli se pojavimo. V Sloveniji je bilo v zadnjih nekaj letih organiziranih kar nekaj pomembnih kulturnih in drugih dogodkov, ki so slovensko deželo tudi z našo (lovsko) pomočjo predstavili svetu. Neskromno se lahko pohvalimo, da sta k promociji Slovenije in slovenskega lovstva zagotovo veliko prispevali tudi proslavi obeh naših stoletnih lovskih jubilejev.

Januarska svečana akademija v štaterski prestolnici bo še dolgo predmet

lom izkazala že s proslavo ob 100-letnici slovenskega lovstva v Cankarjevem domu, scenograf **Ivo Koritnik** ter povezovalca programa dramska igralca **Maja Martina Merljak** in **Vlado Novak**, člani organizacijskega komiteja, ki ga je vodil župan mariborske MO **Franc Kangler**, uredništvo *Lovca* s predsednikom uredniškega odbora dr. Marjanom Tošem, tajnico **Evo Strajnar** in odgovornim urednikom **Borisom Leskovicem**, vsi v tesni povezavi z neutrudnim televizijskim strokovnjakom in producentom **Markom Petretičem** (članom LD

Mokrc) ter drugimi zaposleni strokovnimi delavci LZS: Srečkom Žerjavom, mag. Štefanom Veselom, **Mitjem Kersnikom** in **Gregorjem Bolčino**. Še posebej je treba pohvaliti zavzetost in skrb Marka Petretiča, ki je imel v rokah vse usklajevalne organizacijske niti in jih znal tudi spretno povezovati z vsemi sodelujočimi. Veliko in uspešno delo so

Foto: F. Robar

Program slavnostne akademije sta povezovala dramska igralka **Martina Merljak** in **Tone Novak**.

opravili (poleg vseh osnovnih delovnih zadolžitve) vsi tisti, ki so skrbeli za organizacijo!

Prebujanje novega dne lovci občudujemo in cenimo, še posebno, če jutranjo tišino in košuto na paši zmotijo melodije lovskih rogov. Tako nekako se je začel uvod v jubilejni kulturni program. Lovski rogisti in baletna solistka **Jerneja Podbevšek Zhembrovskyy**, v koreografiji **Kjare Starič**, ki je z vrhunskim baletnim nastopom ponazorila plašno košuto na paši. V nadaljevanju so nastopili še trije baletni solisti, ki so ponazorili zalezovanje košute in končno tudi uplenitev. Bliskavice fotoaparátov so ponazorile strele. Nastopil je tudi vrhunski baritonist **Marko Kobal** (lovec LD Col) ob spremljavi citrarja **Tomaža Plahutnika**. Ob besedah: »Lov je vedno boj za preživetje. Nekoč v pradavnini človeka, danes je boj za preživetje živali, boj za spoštovanje narave, za krhko ravnovesje. Lovec ne more zatajiti tistega primarnega, ko je na sledi, tistega, kar vzbuja ženske in kali moške,« so nekateri obiskovalci še bolj dvignili glave. Da so pred stotimi leti odborniki Slovenskega lovskega društva morali najeti posojilo za izdajo prve številke Lovca, ki so ga natisnili v 1.200 izvodih, so mnogi sploh slišali prvič in se zamislili! Ko je oder še bolj slavnostno zasijal ob projekciji naslovnice prve številke Lovca, so nekateri to doživljali tudi čustveno.

Sploh je bila prireditev vrhunsko pripravljena in zrežirana, zato je bila tudi tako zanimiva in privlačna. Odlikovala se je z vrhunsko glasbo, baletnimi plesi, lovsko in narodno pesmijo ter nežnimi melodijami lovskih rogov, ki vedno pomirjajo in polnijo dušo. V bogatem in pestrem kulturnem programu so nastopili še: pianista **Bojan Gorišek** in **Milko Lazar**, **Matej Grahek** – flavta, **Helena Maurič Jelovšek** – sopran, **Matjaž Drevenšek** – saksofon, **tolkalska skupina Stop**, **Rogisti LD Križevci**, **Ptujsko-Ormoški lovski rogisti**, **Prekmurski lovski rogisti**, **LPZ Globoko**, **LPZ LD Škale**, cenjeni štajerski dramatik in humorist **Tone Partljič**. Združeni lovski pevci, ki sta jim dirigirala **Metka Smirnov**, sicer zborovodkinja LPZ LD Škale pri Velenju, in **Franc Kene**, zborovodja LPZ Globoko, lovski rogisti, ki so jih vodili **Rudi Slogovič**, **Mirko Heric** in **Danilo Ivanuša** so prav tako poglavitno prispevali, da je bila proslava lovskemu občinstvu pisana na srca. Tudi povsem nova zgoščenka z naslovom *Jaz sem en frišen jager*, ki jo je ob 100-letnem jubileju Lovca in v sodelovanju z baritonistom Markom Kobalom izdala LZS, je kot darilo vsem gledalcem prispevala k dobremu razpoloženju.

Tako kot nekoč tudi dandanes ne more potekati vse po načrtih in željah. In zgodilo se je pač, da predsednika države, dr. **Danila Türka**, ki naj bi ob našem

Foto: I. Vinovski

Prve vrste v dvorani so zasedli povabljeni visoki gosti in predstavniki vodstvenih organov LZS.

jubileju tudi nagovoril svečani zbor v štajerskem hramu kulture, zaradi drugih, pomembnejših državnih obveznosti ni bilo v domači kraj. Zato je s svojim obiskom in govorom počastil prireditve njegov svetovalec **Ladislav Lipič**, ki je prenesel čestitke v imenu predsednika Turka. V nagovoru je povedal: »Glasilo Lovec je v svoji stoletni zgodovini eden od temeljnih dokazov organizirane naravovarstvene družbe v okviru lovskih druženj. Z napisi, kronikami, poročili in statistiko ter drugimi prispevki tudi danes zelo pozorno spremlja dogajanje v naravi. V njej je bilo in je tudi danes veliko opozoril na nesmisle, ki jih naravi povzroča človek. Bogastvo revije Lovec je tudi sporočilo na področju lovskega leposlovja, s katerim je bogatil slovensko literarno zakladnico. Z gotovostjo lahko trdimo, da je revija društveno zelo aktivna, informativna in strokovna, predvsem z veliko informacij, kar se v lovstvu dogaja.

Lovstvo je pomemben člen civilne družbe na slovenskem in zlasti aktivni del celovitih naravovarstvenih prizadevanj. Biti lovec v prvi vrsti pomeni biti aktiven naravovarstvenik, ki sledi in sooblikuje podobo narave in tudi na ta način prispeva k načrtovanju in uresničevanju ustreznega ravnanja v naravi med floro in favno. Lovci sodelujete s svojim neplačanim, prostovoljnim delom, kar je še posebna vrednota, in tako pomagajte preživeti živalim, ki so ogrožene,« je Lipič sklenil svoj nagovor.

Pred slavnostnim govorom prof. dr. Milana Pogačnika, ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, sta povezovalca programa povedala zanimiv podatke, in sicer, da so Lovca začeli tiskati v nakladi 1.200 izvodov in da so leta 1914 začeli članke honorirati: avtor je dobil dve kroni na stran rukopisa. Povedal je tudi, da revija ni bila zgolj vzgojiteljica, ampak tudi braniteljica slovenstva in lovstva. Poleg tega je imelo Slovensko lovsko društvo pred začetkom izhajanja Lovca le 103 člane, po nekaj mesecih pa že tisoč. Leta 1938 je Lovec izšel že v nakladi 6000 izvodov, ki so jih dobili vsi člani.

Dr. Milan Pogačnik je v slavnostnem govoru dejal: »Dragi gostje, v posebno čast in veselje mi je, da vas lahko nagovorim na svečani akademiji ob 100-letnici izhajanja revije Lovec.

Naj ob tem zavidljivem jubileju najprej spomnim na besede dr. Ivana Lovrenčiča, enega od ustanoviteljev slovenske lovske organizacije in glasila Lovec in sicer, da lovec ne sme biti le lovec, temveč tudi zaščitnik narave. Zato glasilo Lovec že od svojih začetkov, leta 1910, informira in izobražuje svoje članstvo ter širi pozitiven odnos do narave in div-

Foto: I. Vinovski

Dobitniki zlatih plaket revije Lovec so bili še živeči nekdanji in zdajšnji uredniki (od leve): Borut Ingolič, mag. Janez Černač, Edo Krašna, dr. Marjan Toš in Boris Leskovic. Odlikovanja jim je izročil predsednik LZS mag. Srečko Felix Krobe.

jadi. Na teh trdnih temeljih, ki ostajajo aktualni tudi danes, ko govorimo o trajnostnem lovu, se je glasilo tesno skupaj s slovenskim lovstvom uspešno razvijalo skozi burna leta 20. stoletja.

Lovca je v teh letih poleg številnih sodelavcev - dopisnikov, ustvarjalo in soustvarjalo veliko pomembnih ljudi s področja pisateljstva, pesništva, slikarstva, kiparstva, politike in drugih področij. S tem je glasilo postopoma pridobilo na kakovosti in veljavi med samimi člani lovske organizacije, s širitvijo vsebinskega koncepta pa tudi v širši javnosti. Tako je revija Lovec v 100 letih že prerasla okvire internega stanovskega glasila, saj ne skrbi le za obveščanje in izobraževanje lovcev, ampak nagovarja tudi širšo javnost. Kot pomemben medij skrbi za celovito obveščanje lovske in splošne javnosti o vseh temah povezanih tako z lovstvom in trajnostnim upravljanjem z divjadjo kot tudi z varstvom narave, gozdarstvom, kmetijstvom in razvojem podeželja. Še posebej je pomembna njegova vloga na splošno izobraževalnem področju, saj sistematično širi lovsko kulturo, prinaša veliko lovskega leposlovja in izrazoslovja ter tako prispeva k stalnem razvoju lovske etike in kulture. S tem je nepogrešljiv tudi na področju izobraževanja članov lovske organizacije in druge javnosti. Naj opozorim na značilno uredniško naravnost Lovca, ki je ob prepoznavni razgledanosti odprto do vseh pobud in se ne izogiba tudi morebitnim kočljivim temam. Lovčevo posebno bogastvo je njegova sporočilnost na področju lovskega leposlovja, s katerim je obogatil slovensko literarno zakladnico ter skupaj s pridobljenim lovskim izrazoslovjem sodeloval pri izoblikovanju naše lovske zakonodaje.

Lovec je tudi po 100 letih še vedno glasnik organizacije, ki ima tradicijo,

ugled in veljavo, ne samo v Sloveniji, temveč v celim svetu. Lovska zveza Slovenije kot organizacija, ki združuje slovenske lovce, deluje v javnem interesu. Njene članice opravljajo naloge, ki presegajo področje trajnostnega gospodarjenja z divjadjo in posegajo na širše področje varstva narave. Zato sem prepričan, da bosta Lovska zveza Slovenije in njeno glasilo oziroma revija Lovec uspešno nadaljevala več kot stoletno zgledno tradicijo našega lovstva. Še posebej, ker temelji na načelu trajnosti pri upravljanju z naravnimi viri. Evropa takšen pristop šele v zadnjem času uvaža v svoje prakse, v slovenski lovski organizaciji in zakonodaji pa je to načelo pri upravljanju s populacijami divjadi - in naravo nasploh, obvezno že dolga desetletja ...» je s svojim govorom dal priznanje slovenski organizaciji in stoletni reviji Lovec minister dr. Pogačnik, tudi lovec.

Zagotovo je bila vsaka beseda in stavek, zaigrana melodija, zapeta pesem in baletni ples priznanje in dodatek našemu jubileju. Dokaj zanimiv in všečen je bil tudi prispevek štajerskega dramatika in humorista **Toneta Partljiča**, ki je na satiričen način predstavil življenje v Mariboru in ko je na nekoliko hudomušen način »obdelal« tudi župana Kanglerja. Občinstvo ga je nagradilo s smehom in izdatnim ploskanjem. Pa ne zato, ker se je »lotil« Kanglerja, temveč zato, ker znajo v Mariboru tudi skozi humor predstaviti svoje vsakdanje življenje.

Skratka, oba govornika in nastopajoči so ogreli lovsko srca. Bila je prireditev, ki ni bila samo proslava in svečana akademija, bila je nekaj več: veličasten praznik in lovsko druženje, ki ne bo nikoli pozabljeno. In prav je tako! Celotnemu praznovanju ob 100-letnici glasila Lovec je bil zagotovo pika na i tudi sklep-

ni nagovor predsednika LZS mag. S. F. Kropeta in izročitev zlatih plaket Lovca zaslužnim še živečim urednikom (Saši Vugi, Borutu Ingoliču, mag. Janezu Črnaču, Edvardu Krašni, dr. Marjanu Tošu in Borisu Leskovicu). Ob častitljivem jubileju revije Lovec se je LZS javno zahvalila vsem, ki so v stoletnem delovanju oblikovali vsebino, podobo revije ter skrbeli tudi za izdajo knjig Zlatorogove knjižnice. Čeprav mnogih od zaslužnih žal ni več med nami, so za njimi ostali globoke sledi, ki nam bodo še dolgo za vzor. Tistim urednikom, ki so bili najodgovorneje vpeti v snovanje Lovčeve podobe v zadnjih desetletjih, je predsednik izročil **zlate plakete revije Lovec**. Simbolično priznanje za njihov izviren, zavzet in vsebinsko tvoren prispevek, za urednikovanje, konceptualne rešitve in jasno uredniško politiko, ki je bila v veliki meri zajeta tudi v viziji lovske organizacije in njenega poslanstva. Še pred podelitvijo je Krope dejal:

»Danes praznujemo. Slavljenec je naše glasilo Lovec, ki mu je bilo na aprilski seji odbora Slovenskega lovskega društva, davnega leta 1909 napovedano krstno ime Slovenski lovski list. Prva številka od januarja 1910 je nosila ime Lovec in ga nosi še danes. V prvem zgodovinskem koraku našega glasila, so redki, inteligentni in zaupanja vredni odborniki naredili korak, ki je pomenil zgodovinsko dejanje. Tisto posojili v znesku 2000 takratnih kun se je obrestovalo; do danes so se nabrале velike obresti, ki v 100 letih niso majhne. Nekoč z okorno roko in v domači slovenščini, še s tujimi prizvoki, so lovci in intelektualci pisali v Lovca svoja razmišljanja, doživetje, hotenja in cilje. Danes v čisti slovenščini, prek tipkovnice in računalnika pišejo lovci, otroci, intelektualci, profesorji ... enaka, podobna in drugačna razmišljanja; še zmeraj z enakim ciljem. Lovca beremo in pišemo lovci sami, berejo ga otroci v osnovnih šolah, tisti, ki lovstvo

Foto: F. Rolar

Direktor strokovnih služb LZS Srečko Žerjav, direktor ZGS Jošt Jakša in državni sekretar za področje nevladnih organizacij Jožef Školjč.

podpirajo in tisti, ki mu nasprotujejo. Za lovce Lovec pomeni izmenjavo stališč, mnenj, razmišljanj. Pomeni tudi kot sprotno študijsko gradivo in informator. Našim lovcem po svetu pomeni krepko vez z matično domovino. Lovec je pomemben del slovenske kulture, saj venomer opisuje različne lovske šege, navade in običaje, ki so se rodili in izoblikovali na

naših tleh skozi stoletje. Glasilo Lovec je stoletni ambasador, povezovalc lovstva in slovenstva,« je govornik še posebej poudaril in dodal: »Za razliko od njegovih začetkov, ga dobi danes sleherni član lovske organizacije, širši javnosti pa je dostopen ne v kioskih za evre, ampak tudi zastoj, prek spletnih strani Lovske zveze Slovenije. Tako po nekaterih virih

Foto: F. Rolar

Na sprejemu in pogostitvi v kristalni dvorani, ki sta ga za udeležence priredila Franc Kangler, župan Mestne občine Maribor, in mag. Srečko F. Krope, predsednik LZS, je čast razreza slavnostne torte pripadla starejši lovki in dvema starejšima lovčema.

Ob 100-letnici Lovca so na naše uredništvo poslala pisne čestitke tudi nekatera vodstva lovske zveze in uredništva lovske revije naših sosednjih dežel ter mnogi posamezniki.

Prijateljskemu uredništvu Lovca pošiljam moje osebne čestitke in čestitke kolegov novinarjev in fotoreporterjev ter grafičnih urednikov SLOBODNE DALMACIJE.

Glavni urednik lovske revije **Dobra kob** (Split),
Davor Martić

Še vrsto let vam želimo uspešno uredniško delo in da bi z vašimi kakovostnimi besedili in lepimi fotografijami izobraževali lovce na širšem območju. Vesel jubilej in najboljše želje vsem, ki sodelujejo pri ustvarjanju revije Lovec. Vam želimo kolegi z Lovske zveze Srbije.

Predsednik Lovske zveze Srbije, prof. dr. Zoran Popović
s sodelavci

Ob 100-letnici izhajanja revije slovenskih lovcev prejmite moje osebne čestitke in čestitke vseh lovcev Lovske zveze Hrvaške. Izražamo vam priznanje, da ste uspeli celo stoletje obdržati v službi lovcev in lovstva vaše glasilo, ki vas je kot ljubitelje divjadi in narave povezovalo in s katero ste učili o divjadi, poštenem lovu, vaših običajih in varstvu narave sami sebe in tudi druge. To je še toliko bolj dragoceno v tem desetletju novega stoletja, ko se vse poganja in peha le za denar in osebne koristi, ki jih omogoča le kapital; pisana beseda pa je na žalost vedno bolj v službi kapitala, namesto pri pošteno mislečih preprostih posameznikih, ki si želijo le splošno dobro in človekovih pravic. Tudi nadalje si vaši prijatelji želimo, da bi bil vaš Lovec glasnik vseh prijateljev divjadi in lovstva vsaj še naslednjih 100 let! Z veseljem se bom udeležil tudi vaše slavnostne akademije.

Lovska zveza Hrvaške
Marijan Lekić,
glavni urednik Lovačkega vjesnika

pridemo do podatka o njegovi branosti, kjer se številka branosti našega mesečnika ustavi na številki 78.000 bralcev.

Nocojšnji stoletnik je na svoji poti rastel, postal boljši, lepši, obsežnejši. Pravo nasprotje s toliko starim človekom ... Dokazal je, da zakonitost njegovega staranja ne gre po enaki poti kot pri človeku, ki ga ustvarja. V vsej zgodovini so za njegov razvoj skrbeli različni uredniki, ki so mu dajali tudi lastno energijo in moč, vse z namenom, da se Lovec postara. Uspelo jim je in zato smo jim dolžni zahvalo in priznanje.

Spoštovani, smo na praznovanju, slavljenju smo dolžni Zdravljico in jaz jo bom povedal: »Še na mnoga uspešna leta in naj nikoli ne zastane pero,« je svoj nagovor čustveno sklenil predsednik Kroke.

Slovenski lovci se doslej nismo in se tudi v prihodnje ne bomo izneverili svojim stoletnim načelom in tradiciji. Tudi tej ne, da se znamo prešerno povesečiti. Kot da sta za vse to vedela Maja in Vlado, ki sta ves čas programa na zaslону v ozadju obračala porumenele liste številčk Lovca.

»Berite Lovca! Naj živi Lovec! Čas je, da odidemo. Morda na prežo, morda v gostilno ...«

Po programu smo udeleženci akademije odšli na slavnostni sprejem, ki sta ga v kazinski dvorani pripravila predsednik LZS S. F. Kroke in župan Franc Kangler. Pogostitev je bila tako svečana, kot se za takšen jubilej tudi spodobi. Ob izbranih besedah Kropeta in Kanglerja so veliko torto, oblikovano v obliki revije Lovec, svečano prerežali štajerski lovci častitljive starosti: **Vojko Podgornik**, član LD Duplek, **Tone Kropušek**, član LD Pobrežje, in lovka **Vera Arnuš**, članica LD Boč na Kozjaku. V kazinski dvorani je zavladalo prešerno razpoloženje ... Dobra hrana in pijača ter snidenje s starimi lovskimi prijatelji in znanci vedno naredijo nepozabno vzdušje ...

Franc Rotar

Nekaj izjav udeležencev proslave:

• Navdušen in presrečen med lovski prijatelji **Mirko Drevenšek**, član LD Leskovec v Halozah: »V SNG Maribor sem zaposlen že 22 let kot gledališki piro-tehnik in orožar. Da se je prav v naši hiši, kjer si služim vsakdanji kruh, odvijala tako pomembna prireditev, mi je v neizmerno veselje in ponos. Tu sem danes spoznal tudi izjemen zdajšnji uredniški kolektiv ...«, je pripomnil Mirko.

• Nad celotno prireditvijo, snidenjem in druženjem je bil navdušen tudi **Miran Hernaus**, starešina LD Šentjur, ki je bil med redkimi, ki so v čast praznovanja nosili smrekov vršiček na levi strani klobuka.

• Ponosni, da so bili priča častitljivemu jubileju, so bili tudi lovci iz ZLD Novo mesto: **Ernest Mežan** iz LD Velika Loka, **Mirko Žefran**, starešina LD Veliki Gaber, in **Franc Jarc**, član UO LZS in član LD Žužemberk, ki je rekel, da je bila proslava na visokem kulturnem in umetniškem nivoju in je zato prispevala tudi k promociji slovenskega lovstva.

• Predsednik ljubljanske območne LZ, mag. **Lado Bradač**, je bil vesel, da je celotno druženje v Mariboru potekalo v sproščenem, domačem in prijateljskem duhu.

• Tudi skupina koroških starešin, na čelu s predsednikom Koroške lovske zveze **Dušanom Leskovcem**, so bili enotnega mnenja, da si slovenski lovci še kako zaslužimo tudi tako (odmevno) prireditev.

• Vse dogajanje je bolj čustveno doživljal tudi dolgoletni koroški dopisnik Lovca **Mirko Skudnik - Fridl**, član LD Peca - Mežica.

• Ponosna, da sta v pravem pomenu besede slovenska lovca, čeprav živita v zamejstvu, sta bila nad slavnostno akademijo navdušena tudi prisotna predstavnik Kluba prijateljev lova iz Celovca (Avstrija), **Mirko Kumer - Fric**, in Društva slovenskih lovcev Furlanije - Julijske krajine - Doberdob, dr. **Evgen Malalan**, ki nista skrivala navdušenja.

• »Da je Lovec tudi zadnjih nekaj desetletij tako spoštovan in bran, velja zahvala vsem urednikom, predvsem zdajšnjima, **Borisu Leskovcu** in dr. **Marjanu Tošu**, in seveda tudi vam dopisnikom,« je pripomnil lovec **Stane** iz Krškega.

• »Da je LZS vedno naredila veliko za lovstvo in lovca, je dokazala tudi nocojšnja akademija v čast reviji, ki nas je povezovala in nas povezuje že stoletje,« je poudaril **Mirko Obrar**, strokovni tajnik ZLD Ptuj - Ormož.

• Lovec in čebelar s Kočevskega **Mirko Lavrič**, ki je akademijo spremljal skupaj z ženo, je bil nadvse srečen tudi snidenja s starimi lovskimi prijatelji.

Bilo je še veliko udeležencev akademije, ki so se želeli fotografirati za spomin in v počastitev visoke obletnice Lovca, na katerega nestrpnost čakajo vsak mesec. Zaradi omejenega prostora smo se z njimi še pogovarjali, a vseh njihovih pohvalnih mnenj ni mogoče objaviti ...

Vse izjave bi lahko zbrali v eno samo: **Hvala, stoletna revija Lovec! Srečno in uspešno poslanstvo ti želimo tudi v naslednjem stoletju – bodi podobna tudi za nove in nove generacije slovenskih lovcev, njihovih privrženecv in bralcev!**

F. R.

Vsem lovcem Lovske zveze Slovenije čestitam ob 100-letnem jubileju, ki ga praznuje vaša lovska revija, ki jo soustvarjate s svojimi prispevki. Vsi mi, ki se v vaši bližnji in daljnji sosesčini ukvarjamo z lovstvom, smo se izobraževali tudi s pomočjo vašega Lovca. Iz njega smo se učili, kakšno mora biti napredno gospodarjenje in pravo varstvo divjadi. Vse to so prinašali članki vaših vidnih lovskih strokovnjakov, ki so in še pišejo za vaše glasilo.

Opravičujem se predsedniku založništva LZS dr. Marjanu Tošu, predsedniku LZS mag. Srečku F. Kropetu in odgovornemu uredniku Borisu Leskovcu, ker se ne bom mogel udeležiti slavnostne akademije ob tem jubileju.

Vsem lovcem iz Slovenije in posebej uredništvu želim tudi v prihodnje vse najboljše pri delu in lovu!

Prof. dr. Zoran Ristić, Lorist, Novi Sad

Zahvaljujem se vam za ljubeznivo vabilo na svečano proslavo ob 100-letnici revije Lovec, kar je izjemen dogodek ne le za lovce Slo-

venije, ampak za širše območje. Na žalost vam ne bom mogel osebno čestitati, vendar vem, kako pomembno in dragoceno delo opravljate, in to ne le za lovstvo ...

Vam in vašim sodelavcem pošiljamo najiskrenejše čestitke ob vašem jubileju. Želimo vam veliko zdravja in dober pogled v letu 2010, ko bom imel verjetno tudi priložnost, da vam bom naknadno osebno čestital.

Ferid Korić,

glavni in odgovorni urednik

Lovaškega lista Zveze lovskih organizacij Bosne in Hercegovine

Ob 100-letnici izhajanja revije Lovec vam čestitamo in vam želimo uspešno delo še v prihodnje!

S spoštovanjem

Toni Vrščaj, inž.,

vodja slovenske nacionalne delegacije CIC,
predsednik Koordinacijskega foruma CIC
za srednjo in vzhodno Evropo

Izjave urednikov

Kdo drug, če ne nekdanji glavni uredniki in sedanja predsednik uredniškega odbora in odgovorni urednik založništva LZS (prejemniki **zlatih plaket revije Lovec**) so tisti, ki so glasilo Lovec neposredno ustvarjali in urejali kot častno funkcijo ali poklicno. Zato so najbolj upravičeni, da ob častljivem jubileju Lovca povedo nekaj svojih temeljnih misli in vtisov s proslave. Ne nazadnje so tudi sami prispevali poglavitni delež, da praznujemo 100-letno neprekinjeno pot in poslanstvo našega glasila. Vprašali smo jih, kaj jim pomeni častljiv jubilej, kako ga doživljajo in kakšne so njihove želje, napotki in priporočila na poti v naslednje stoletje.

Borut Ingolič – nekdanji predsednik uredniškega odbora glasila Lovec (1983–1989) in glavni urednik (1989–1997)

»Urejanje našega glasila ni ravno preprosto. Nenehno je treba namreč iskati v reviji nekakšno ravnovesje med strokovnimi prispevki, leposlovnimi zgodbami in informativnimi članki, ki bralce (pretežno lovce) obveščajo o uspehih in delu krovnice organizacije, predvsem pa o življenju in delu lovcev in lovskih dručin iz vseh naših delov države. V vseh teh sto letih so posamezni glavni in odgovorni uredniki, skupaj s člani uredniških odborov, s pomočjo dopisniške mreže pisočih lovcev, več ali manj zadovoljivo iskali in uveljavljali to ravnovesje.

V zadnjih letih smo tudi v lovstvu pričeli dokajšnjim spremembam, pa naj gre to za družbeno-politične spremembe, za področje načrtovanja odstrela divjadi ali o drugih več ali manj organizacijskih rečeh. Tem spremembam mora slediti tudi vsebinska naravnost našega glasila, kjer naj se izrazi strpen dialog različnih mislečih na osnovi predstavljenih dejstev in argumentov. Zato mora postati revija Lovec še močnejši povezovalac in glasnik enotnosti slovenskih lovcev, obenem pa postati še bolj umirjeno-polemična revija, torej manj »pridigarška« in bolj vpletena v življenje in delo lovskih dručin in tudi posameznikov. To pa je lahko doseči z načrtno gradnjo dopisniške mreže po vsej Sloveniji, ki naj sloni na poklicnih ali amaterskih dopisnikih. To dosežemo lahko z odpiranjem novih rubrik in podrubrik v glasilu, v katerih bodo predstavljene posamezne lovske družine in v katerih bo posredno in neposredno govora tudi o posameznikih, krajih in pokrajinah kjer pač delujejo lovske družine, kjer bodo predstavljena njihova lovišča, delo v prid divjadi in lov. Takole, poenostavljeno: Lovec mora postati vse bolj glasilo lovcev in vse manj glasilo krovne organizacije ali kogar koli drugega. To se da doseči, le hoteti je treba in delovati v tej smeri. To moramo zahtevati lovci, zato moramo nenehno iskati nove poti, zahtevati in dati neodvisno moč in suverenost uredniški politiki.«

Mag. Janez Černač – predsednik uredniškega odbora za lovsko založništvo pri LZS in glavni urednik Lovca (1989–1997)

»Vse zapisano pusti sledi. Tudi vse, kar napišeš, lahko uporabiš proti tebi, mi je dejal izkušen profesor, ki mi je bil mentor pri diplomski nalogi s področja lovstva. In le kdo bi si mislil, da se bodo poslužili te stare modrosti moji lovski tovariši, ko so me nekaj let nazaj odgnali od dela glavnega urednika Lovca. Kot dokaze proti meni so uporabili kar moje misli v uvodnikih Lovca, ki so bili samo prikaz in kazalec na prihajajoče nove naloge v spremenjenih razmerah v lovstvu, v novih družbenih razmerah in glede na stanje v naravi. Dobra plat te modrosti pa je, da od vseh zamislis in povedanih resnic, ostane pristno samo tisto, kar je zapisano, vse drugo, le izrečeno, tako hitro izpuhti v pozabo. Zapisano nam ostane za vekomaj; kasneje postane to dokument nekega časa in takratnih razmer, na kar se spominjamo z mešanimi občutki. In lovstvo je bilo skozi vso zgodovino sestavni del družbe, posebnih etičnih norm v medsebojnih odnosih ter zelo različnih odnosov do divjadi in narave kot celote. Celotna zdajšnja umetnost ima svoje prve začetke v jamskih poslikavah likov divjadi in prizorov lova, ki so jih izpraskali in obarvali lovci že pred deset in več tisočletji, kar je obenem tudi najstarejša ohranjena človeška kulturna dediščina; prav tako za vedno verodostojen zapis takratnih razmer v naravi in v lovskih kulturah.

V lovstvu so se vedno odražale vse razmere in spremembe v družbi in odnos oblasti do lovcev in lova. Še posebno se je to kazalo v različnih lovskih pravicah, ki jih je lovcem vedno podeljevala vsakokratna oblast, pa kakršna je že bila. Tako je tudi zdaj – in nič drugače ne bo tudi v prihodnje. Ob velikih družbenih spremembah so seneštrpno odražale napetosti, ki so se vedno prenesle tudi na lovstvo. Tudi zdaj! Ob svojem času so uveljavili celo delitev na visoko divjad – za fevdalno gospodo in na nizko divjad – za tlačane, ki so dobili za povrh še zahtevo po lovski tlaki. Bilo je že vsega, tudi pogubni čas za divjad v zakupnih in zasebnih loviščih, nato pa pol stoletja enakosti v družbi in v lovstvu, ter zdajšnji čas novega odnosa do divjadi. Spremembe v družbi in v lovstvu se še posebno razločno odražajo za preteklih sto let. In prav vse to je v besedi in sliki dobro in podrobno dokumentirano v našem glasilu Lovec. Iskrene čestitke stoletniku! In vsem, ki so dali našemu glasilu vsebino in podobo svojega obdobja.

Ob zadnjih velikih spremembah smo razpadle družbene vrednote in norme v lovstvu poskušali nadomestiti z Etičnim kodeksom slovenskih lovcev, vendar to ni moglo ublažiti nakopičenih napetosti med lovci v novem obdobju negotovosti, ki jih nikakor še ni mimo.

Življenje pusti sledi. Zato priporočam, naj bo na novih lovskih stečinah vsak korak premišljen, ker bodo za nami, po napisanem v glasilu še dugo preverljai, če smo svojo hojo skozi čas prav postavili. V uredništvu našega časa smo se držali načela, da ni dovolj biti dober, pač pa je potrebno biti vedno boljši. Začelimo si, da bo tako tudi vnaprej. Srečno in dober pogled!«

Edo Krašna – v. d. glavnega urednika glasila Lovec v letih 2005–2007

»Slovenska lovska organizacija je lahko ponosna na pot, ki jo je prehodila v 100 letih svojega obstoja in nas pripeljala na sam vrh evropskega in svetovnega lovstva. Zasluga za tak uspeh gre številnim slovenskim lovcom, ki so v tem obdobju

ju veliko storili za napreden razvoj naše lovske organizacije in miselnosti, za založniško dejavnost ter izobraževanje lovcev. Nedvomno je bil naš prvi in najpomembnejši mož dr. Ivan Lovrenčič, idejni vodja in vizionar slovenskega lovstva. Seveda pa ne smemo pozabiti še nadaljnjega niza prizadevnih in zaslužnih posameznikov iz kasnejših obdobj, ki so zelo veliko doprinesli k izdajanju revije Lovec in drugih publikacij LZS. Slednje, žal že umrle, sta v letošnji januarski številki našega glasila predstavila dr. Marjan Toš in mag. Romana Erhatici Širnik. Meni osebno je poseben pečat in pozornost vzbudil biolog, ornitolog, naravovarstvenik in sploh vsestranska osebnost dr. Stanko Bevk, ki je že pred več kot 80 leti kot prvi med slovenskimi lovci nasprotoval delitvi divjadi na koristno in škodljivo. Pravilno je ugotavljal, da so divje živali ena drugi nujno potrebne za preživetje.

Ko sem na proslavi v Mariboru, ob 100-letnici glasila Lovec prejemal priznanje, sem se počutil nekoliko nelagodno, saj sebe le težko postavljam ob bok vsem tem velikim možem. Nalogo v.d. glavnega urednika sem konec leta 2005 sprejel kot zadoščitev oz. kot tedanji član UO LZS. To je bilo obdobje burnega dogajanja in napetosti v slovenskem lovstvu, kar se je ne nazadnje odražalo tudi v vsebini Lovca. Celotni uredniški odbor je odstopil, zato sva za morala naenkrat za izdajanje revije skrbeti sama z odgovornim urednikom Borisom Leskovicem. Kljub temu, da je bilo to obdobje v mojih 40 letih lovskega udejstvovanja gotovo najtežje, sem nalogo sprejel kot novo izkušnjo in izziv. Po dobrem letu je nalogo glavnega urednika oz. predsednika uredniškega odbora prevzel dr. Marjan Toš, sam pa sem ostal le aktiven član uredniškega odbora.

Dandanes je revija Lovec na visokem nivoju in želja nas vseh je, da taka tudi ostane. Kako bogata bo njena vsebina, pa sem se tudi sam prepričan, je odvisna od nas lovcev, ki revijo oblikujemo z našimi prispevki. Urednik jih le stilistično in jezikovno oplemeniti, uvrsti v rubrike, z oblikovalcem jim dodata še fotografije, priloge in potrebne grafične elemente. Po ne majhnem delu, se »rodi« nova številka našega glasila.

Ob tej priložnosti bi rad iskreno pohvalil tudi organizacijo in izvedbo proslave v Mariboru ter čestital vsem, ki so pri njej sodelovali. Vloženo delo in napor so se obrestovali, potrebna sredstva ki so bila potrebna za izvedbo so več kot upravičena. Čestitam!«

Dr. Marjan Toš – glavni urednik Lovca in predsednik uredniškega odbora založništva LZS od 2007 naprej

»Potem ko smo spravili osrednji dogodek praznovanja naše stoletnice pod streho, smo lahko na videno in slišano v veliki dvorani SNG Maribor resnično ponosni. Zelena bratovščina je manifestirala svoje poslanstvo na najlepši mogoč način; dostojanstveno, zrelo, kulturno in sporočilno bogato. Z odra velike dvorane SNG je prihajalo eno samo sporočilo: o tem, da je slovensko lovstvo del naše kulture, tradicije in kulturne dediščine in da je revija Lovec veliko več, kot zgolj glasilo naše stanovske organizacije. Prispevala je tudi dragoceni delež v zakladnico slovenskega leposlovja, postala je nepogrešljivo strokovno branje, ostala je preprost, a vseeno koristen temeljni in sprotni učni pripomoček. Predvsem pa je bila verno ogledalo dogajanja v lovstvu, kar želi ostati tudi za prihajajoče generacije. Zato je bila slovesnost v Mariboru akademija za novo stoletje. To ni bilo nastavljanje kameram in žarometom, kot so nam pred jubilejem očitali nekateri, še manj promocija posameznikov ali nastavljanje fotografom, ki so v bogati zgodovini Lovca bolj ali manj soodgovorni za njeno grafično in predvsem vsebinsko podobo. Ko se zahvaljujem vsem neutrudnim sodelavkam (med njimi je nepogrešljiva Romana Erhatici Širnik) in sodelavcem pri tem veličastnem projektu, se želim še posebej zahvaliti Borisu in Evi iz uredništva ter seveda zavzetemu in neumornemu producentu Marku Petretiču z RTV SLO in predsedniku organizacijskega odbora Francu Kanglerju, sicer županu Mestne občine Maribor. Oba zadnje omenjena lovska tovariša sta dala svoj edinstveni pečat našemu skupnemu prazniku, ki je bil tudi medijsko izjemno podprt in odmeven. Boljše, predvsem pa učinkovitejše promocije ni bilo mogoče pričakovati. A praznovanje je mimo, zdaj je treba naprej. V korak s časom!«

Boris Leskovic – odgovorni urednik Lovca od leta 1980 in odg. urednik založništva LZS od leta 2000 naprej

»Vesel sem, da sem tisti izmed urednikov, ki imam to čast, da kot aktiven urednik proslavljam ta visok jubilej našega glasila, čeprav je organizacija te proslave od vseh članov organizacijskega odbora in obeh delavcev v uredništvu zahtevala veliko sredstev, skrb in naporov. A po prvih izjavah sodeč, opažam, da je večinsko mnenje udeležencev ugodno, kar je za nas pomirjujoče. Vesel sem tudi, ker mi je v tridesetih letih uredniškega dela (to je več kot četrtna stoletja), ob podpori odličnih glavnih urednikov, od katerih sem se tudi veliko naučil, uspelo vzpostaviti pestro dopisniško mrežo lovcev in posameznih strokovnjakov iz vseh koncev Slovenije in zamejstva. Ponosem sem, da Lovca soustvarjamo in pišemo lovci sami (nimamo posebnih novinarjev, ki bi pisali za nas). Kot urednik vse prispevke, ob pomoči strokovnih sodelavcev, članov uredniškega odbora ter ob upoštevanju uredniške usmeritve, le stilistično, jezikovno in oblikovno uredimo ter razvrščamo v posamezne rubrike. Člankov nam danes res ne manjka. O kakovosti napisanega pa bi se dalo razpravljati, a zato smo tu spet mi, da jih uredimo. Trudimo se, da za objavo pripravimo najaktualnejše strokovne, leposlovne in informacijske članke čim več različnih avtorjev. Tudi krajši – kritični, dobronamerni in argumentirani prispevki (ter replike nanje) pridejo na vrsto, čeprav se vedno z vso njihovo vsebino ne strinjamo. A pravico do izražanja mnenj skušamo zagotavljati. Današnji čas to od nas zahteva. Zavedam pa se tudi, da kljub izrečeni hvali, ki sem jo danes tu poslušal, naša revija še nikakor ni tako zelo dobra, da ne bi mogla biti še boljša – še boj pisana po okusu večine lovcev. Ob izdatni podpori mojih sodelavcev in prispevkov dopisnikov bom poskušal še nekaj let kaj prispevati k izboljšavam, potem pa bom našo skupno dediščino predal mojemu nasledniku. – Zahvaljujem se vsem, ki ste s svojim obiskom proslave počastili danes naš skupen jubilej!«

F. R.

Potepuški psi so še vedno problematični!

Klateški ali potepuški psi, kot pravimo psom, ki se po loviščih podijo brez nadzorstva svojih lastnikov, povzročajo poleg zgodnje košnje, motornih vozil in sodobnega mehaniziranega kmetijstva v naravi velike izgube med divjimi živalmi. Prejšnji lovski zakon (iz leta 1976) je dovoljeval »pokončati psa, ki je bil oddaljen več kakor 200 metrov od naselja ali več kakor 50 metrov od gospodarja. Dovoljeno je bilo »pokončati psa ali mačko, če sta neposredno preganjala oziroma uničevala divjad«. Res je, da so to zakonsko pravico nekateri pretirano »ogreti streljači«, ki jih žal ni malo tudi v naših vrstah, pogosto in po nepotrebnem izkoriščali in s svojimi prenatrženimi dejanji zelo škodili ugledu lovstva. Še posebno so se pri nekaterih takih lovcih razvnele tovrstne strasti, ko so jim zaradi pojava stekline nekatere državne službe ponudile pravico do pokončanja psov in mačk le še okrepile v nekakšno »dolžnost«, ki je lovski organizaciji prinesla tudi nemalo težav in očitkov.

Politika Lovske zveze Slovenije nikoli ni bila naklonjena tovrstnim radikalnim ukrepom. Kdo drug, če ne lovec, ki mu je pes pomočnik na lovu in najbližji spremljevalec, ne bi vedel, kako vsakega lastnika zelo prizadene izguba njegovega dolgoletnega ljubljenečnega člana družine. Zaradi nekaterih takih ljudi med nami, ki so svojo prikrito strast do streljanja psov skrivali za skrajna zakonska določila in se štel celotno za nadomestek veterinarsko-higienске službe, je morala LZS leta 1998 v Etični kodeks slovenskih lovcev zapisati: »Pokončevanje klateških in za lastnika odvečnih ali bolnih domačih živali ni naloga lovcev in ne lovskih organizacij.« Šest let za tem, leta 2004, je zakonodajalec – tudi zara-

di množičnih obtožb lovske organizacije zaradi takšnih »lovcev« – v novem lovskem zakonu opustil pokončevanje klateških psov. Zakonodajalec je namesto tega sprejel določilo: **Psa ki se brez nadzora giblje po lovišču ali preganja divjad ni dovoljeno pokončati!** Živali v naravi pa pred potepuški psi varujeta dva zakona: **ZDLov - 1** v 35. členu navaja: »Psov ni dovoljeno brez nadzora spuščati v prosto naravo. Lastnik je odgovoren za škodo, ki jo njegova žival prizadene divjadi«. Po členu 77/1 se »z globo 420 € do 1.200 € kaznuje za prekršek posameznik, ki brez nadzora spušča psa v prosto naravo.«

Zakon o varstvu živali pa v 15. členu: »Prepovedano je preganjanje v naravnem ali urbanem okolju živečih živali in preganjanje s pogonom, strašenjem ali z nepotrebnim pregonom iz zavetišča in gnezdišča.« Kazen je 100.000 do 150.000 SIT (t. j. 420 do 620 evrov).

Torej imamo lovci dovolj pravnih določil za varovanje

divjadi, le znati jih moramo izkoristiti. Še zlasti zdaj, ko se je že dobro razvedelo, da **lovci nimamo več pravice pokončati škodljivih klatežev**, saj psi mnogih brezbržnih lastnikov spet neovirano povzročajo škodo med divjadjo (posebno srnjadjo) v loviščih. Psov, ki ponoči »gospodarijo« v lovišču, povzročajo škodo na divjadi, je spet iz dneva v dan več. Pri varstvu divjadi so nam občila in javno mnenje naklonjena, kar moramo izkoristiti in predvsem **prek lokalnih medijev** (ne v Lovcu!) na primeren način opozarjati in obveščati o tragičnih posledicah, ki jih med divjadjo povzročajo psi brez nadzorstva. Fotografije razmesarjenih in požrtih trupel živali, s kratkim opisom kraja dogodka ter kazensko odgovornostjo lastnika psa objavljajmo na razglasnih tablah krajevnih skupnosti. Gre predvsem za moralni učinek in odmevnost v vaški srenji. Tudi kakšna odmevna kazen bi bila dobrodošla.

Pred desetimi leti so lovci na avstrijskem Koroškem vpeljali zanimiv, kot sami ocenjujejo, **zelo uspešen način opozarjanja nevestnih lastnikov psov**. S tiskovino **Sporočilo**, izdala jo je deželna

lovska zveza, spoštljivo opozorijo lastnika psa, da je njegovega psa ob določenem času in kraju (navedejo natančne podatke) opazil lovski čuvaj (uradna oseba) ali lovec LD ..., ko je nenadzorovano:

- se klatil po lovišču, ko je višina snežne odeje ovirala divjad na begu,

- se večkrat (navesti datum in uro!) brez nadzorstva klatil po lovišču,

- gonil divjad.

Potreben je tudi opis psa ali še bolje je priložiti fotografijo. Obenem lastnika opozorijo na predpise, ki urejajo vodenje/držanje psa, ter na njegovo materialno odgovornost za tovrstne prekrške (pri nas bi navedli omenjena zakona in člene). Na koncu lastnika vljudo prosijo, naj v prihodnje nadzoruje svojega psa, da ne bi bilo nadaljnjih resnejših zapletov in posledic.

Sporočilo je treba lastniku psa **obvezno poslati priporočeno** na njegov naslov, kopijo pa v vednost lokalni policijski postaji (pri nas lovski inšpekciji). Če lastnika ni mogoče ugotoviti, zaprosimo lovsko inšpekcijo, naj nam priporoči, kako naj ravnamo v takšnem primeru.

Solovcem in naši organizaciji sem navedel nekaj lastnih

Ko skopni sneg, se tudi v najbolj oddaljenih predelih lovišč pokažejo posledice klateških psov na divjadi

Foto: M. Samar

misli, kako se je mogoče v zdajšnjih razmerah spopasti s to perečo problematiko, ko je prav zaradi zakonske prepovedi odstrela klateških psov spet opaziti vedno več psov v loviščih. Zato omenjena **problematika kar kliče po nujnem usklajevanju ukrepov znotraj lovske organizacije in v okviru zakonskih možnosti**. Če bo vodstvo LZS menilo, da je opisani način opo-

zarjanja lastnikov klateških psov primeren, naj založi ustrezne tiskovine. Obenem naj prav tako odločno tudi v prihodnje zavrača vse primere neupravičenih in nezakonitih odstrelav psov, ki bi jih povzročili naši posamezni člani, ter ostro zavrača samovoljno urejanje tovrstnih zadev s puško.

Bruno Skumavec
Kranj

Urednikom in celotnemu uredniškemu odboru želim še naprej pošteno in uspešno delo v veliko zadovoljstvo

nas bralcev, ki Lovčeve liste listamo že sto pomladi.

Slavko Dobrotinšek
Celje

Neustaven položaj lovskih družin na območjih, kjer so ustanovljena LPN

Še naprej uspešno in pošteno delo!

Spoštovano uredništvo Lovca!

Vsem, ki imate posebno čast, da sto let po izidu prvega Lovca praznujete kot uredniki ali člani uredniškega odbora, iskreno čestitam! Nisem lovec, a vseeno Lovca redno prelistam in marsikaj tudi preberem. Danes, na prazničen dan slovenske kulture, sem prebral jubilejno številko in se odločil za ta zapis.

Najprej čestitke **Marjanu Tošu** in **Romani Erhatici Širnik** za uvodnik in strokoven ter izčrpen zgodovinski pregled. Še posebej pa bi rad pohvalil članek *Lastna samokritika – boljša od kritike javnega mnenja* urednika **Borisa Leskovica**. Za poštene in odkrite besede se Vam, g. urednik, zahvaljujem in Vam iskreno čestitam! Vaš odločen klic k poštenosti je dokaz, da med zeleno bratovščino (in v slovenskem narodu) temeljne človeške vrednote še nekaj veljajo.

Ker pa sam najraje prebiram lovske zgodbe, bom malo več besed namenil pregledu lovskega slovstva, ki ga je v jubilejni številki pripravil **Franc Černigoj**. Sestaviti tak pregled ni lahka naloga; kaj lahko se zgodi, da koga nenamerno spregledaš.

Pregled je dobro tematsko razdeljen in prepleten z odlomki iz zgodb. Vse, kar je v uvodu nakazano, je v zaključku ilustrirano na poseben na-

čin – z daljšim odlomkom iz zgodbe, ki opisuje človeško moč, ki se preizkuša v trdi zimi, na poteh, kamor ne zaide človeška noga ... In nalič veselja nad prvinskim doživetjem in življenjem ... Kar je prelito v besede, bo ostalo. Ne le v spominu ene duše, ampak je zapisano za vse, ki so pripravljeni taka doživetja sprejeti vase. Zapisano tudi čaka ... Čaka neskončno dolgo, tudi na naslednje rodove.

Nasprotnike lova morda zmoti veselje nad življenjem. Lovci, ki se svojega življenja tako radujejo, ga živalim odrekajo ... A tudi tej težki moralni dilemi se lovske zgodbe nočejo izogniti. Strinjam se s citatom, da si mora vsak sam pred svojo vestjo odgovoriti, kakšen je njegov odnos do živali in njene smrti. In vest je neizprosna sodnik.

Ob koncu branja omenjenega prispevka me je navdajala tale misel: Lovci imate še eno močno orožje – BESEDO. Z njo lahko uravnavate svoje notranje kompase, vanjo lahko prelivate svoje strasti, čudenje stvarstvu, notranjo srečo, bolečino, nagonska dejanja in tudi nezaželena čutenja. Zato se strinjam z avtorjem prispevka, četudi zgodbe niso literarno kakovostne, da so le iskrene.

In kot take so nenadomestljiv del slovenske kulture.

V minulih letih je o lovski zakonodaji potekala dokaj polemična razprava. Ob temeljni ustavni dilemi, ali bo divjad državna ali zasebna lastnina, **je bil spregledan neenak položaj lokalnih skupnosti, lovskih družin in lastnikov zemljišč na območjih, kjer so, pretežno na zasebnih zemljiščih, ustanovljena lovišča s posebnim namenom (LPN)**. Obstoječe stanje postavlja občine, lovske organizacije in lastnike zemljišč v **ustavno-pravno neenakopraven položaj** v primerjavi z območji, kjer ni takih lovišč. Neenakost je izražena na treh nivojih:

1. Občine, na katerih so ustanovljena LPN, ne bodo, skladno z 29. členom ZDLov, deležne prihodka od koncesij.

2. Obstoječim lovskim družinam se na območjih, kjer so ustanovljena LPN, še niso vrnila leta 1949 odvzeta lovišča, onemogočeno jim je lovsko društveno udejstvovanje in onemogočena udeležba pri razpisih za koncesije v skladu s 26. členom ZDLov.

3. Lastniki zemljišč, ki so na območju LPN, ne morejo uveljaviti zakonskega določila (5. odstavek 65. člena ZDLov - 1), ki daje možnost lovskega udejstvovanja lastnikom z najmanj 15 ha zemljišč.

Obstoječa zakonodaja ne daje jasnih meril za ustanovitev LPN. Naravne razmere in drugi pogoji nekaterih območij v Sloveniji kažejo na smiselnost posebnega obravnavanja, na primer nekateri LPN na Notranjskem ali Ko-

čevskem. V teh območjih je poselitvena gostota ljudi majhna, zemljišča pa so pretežno v državni lasti. Nasprotno LPN na Gorenjskem, Savinjskem, Štajerskem ali v Prekmurju ne izpolnjujejo nobenega od posebnih naravovarstvenih ali biotskih meril ali razlogov za upravičenost takega statusa. LPN so nastali v povsem drugačnih političnih razmerah in s povsem drugačnimi nameni, pogosto na razlašeni zemlji gorskih kmetov. Območja LPN so na zemljiščih v večinski zasebni lasti, sestava gozdov pa je z intenzivnim izkoriščanjem v prejšnjem stoletju izgubila svojo prvotno obliko. Temeljna dejavnost LPN je zdaj komercialni lovni turizem, s katerim

Foto: J. Pop

iz lokalnega okolja odteka tudi javno dobro. Odnosi upravljalcev LPN z lokalnim prebivalstvom so konfliktni in že na meji izbruha problematike.

Domačini dejavnost lova vidimo v luči gospodarskih in socialnih učinkov soudeležbe prebivalstva pri gospodarjenju z divjadjo. Pri svojih prizadevanjih povezujemo pravico ljudi do lova in od njega tudi s širšimi družbenimi interesi ohranjanja posejnosti predvsem v krajih, ki se demografsko praznijo. Posebno pereč je pojav opuščanja kmetovanja na gorskih kmetijah in s tem povezano zaraščanje ter izguba kulturne krajine. Vemo tudi, da prav pomanjkanje pašnikov in travnikov sili divjad v čezmerno objedanje in škodo v gozdovih. Sodelovanje pri upravljanju z divjadjo bi okrepilo motivacijo obdelovanja kmetijskih površin v težjih razmerah kmetovanja in ugodno delovalo na negativne demografske težnje. Tudi Ustava RS v svojem 71. členu zavezuje državo, da prebivalstvu na gorskih in hribovitih območjih namenja še posebno skrb v smeri gospodarskega, kulturnega in socialnega napredka. Posebej poudarjamo, da **se lovci lovskih družin brez lovišč ne zavzema-**

mo za zasebna lovišča. Nasprotno, menimo celo, da bi dodelitev lovišč **omilila pritiske po ustanavljanju zasebnih lovišč.** Pričakujemo pa, da se nam v prostoru, kjer prebivamo in sooblikujemo kulturno krajino, **omogoči enakopravno združevanje in lovsko udejstvovanje,** kot ga imajo lovci, ki so združeni v več kot 416 lovskih družinah v Sloveniji.

Menimo, da **ni strokovnih razlogov,** ki bi omejevali določitev in izločitev lovišč iz LPN, ampak je prav glede na navedene argumente in pravne razloge to mogoče in potrebno. Lovci si prek vpliva na usmerjanje prostorskega in okoljskega razvoja na občinski in medobčinski ravni prizadevamo **ohranjati naravno in kulturno dediščino svojih prednikov.** Smo pobudniki in **podpiramo projekt ustanovitve regijskega parka Kamniško-Savinjskih Alp.** V primerljivih gorskih okoljih, v zglednem sožitju z lokalnim prebivalstvom, delujejo druge lovske družine, na primer LD Tržič, LD Jezersko in LD Solčava, ki uspešno opravljajo vse zakonsko določene naloge, poleg tega pa s svojimi zgledi veliko uspešneje kot LPN med lokalno prebivalstvo **širijo poslanstvo in zaveda-**

nje o ohranjanju narave. Dejstvo, da je bilo, npr., iz LPN Kozorog - Kamnik po sprejetju ZDLov že izločeno lovišče Krvavec, del lovišča pa je bil priključen lovišču LD Šenčur, dokazuje, da je po obstoječi zakonodaji iz LPN mogoče izločiti lovišče in ga dodeliti v upravljanje lovski družini; potrebna je le politična volja. Pri tem ne gre za ogrožanje obstoja, ampak le za **zmanjšanje lovnih površin,** ki so v upravljanju LPN. Nikjer pa ne bi taka lovišča posegala na območja že obstoječih lovskih družin.

Lovske družine brez lovišč imamo ustanovljen koordinacijski odbor, ki usklajuje aktivnosti in prizadevanja za popravilo krivic. Pripravljeni imamo vlogo za Ustavno sodišče, saj se sodišče v svoji odločbi U-I98/04 z 9. 11. 2006 še ni opredelilo do tega problema. Z vložitvijo vloge zaenkrat še čakamo in upamo, da bo politika zmogla toliko razumevanja in volje, da bo sama uredila »sive lise« na zemljevidu slovenskega lovstva.

Opozoriti želimo tudi na naslednje dokumente, ki dokazujejo podporo našim prizadevanjem:

1. Sklep Državnega sveta RS z dne 22. 3. 2007 in dopis predsednika Državnega sveta

RS z dne 5. 4. 2007, ki navaja, da bo »*treba postopek po zahtevi lovskih družin obnoviti na tak način, da bo tudi z uredbo Vlade RS prišlo do določitve meja, znotraj katerih bodo lovske družine imele svoj domicil*«.

2. Dopis MKGP, št. 3410-19/2007/4 z dne 25. 7. 2007, ki navaja, da »*ministrstvo ne nasprotuje reševanju problemov glede lovske meja med sosednjimi lovišči in lovišči s posebnim namenom, v kolikor le ta potekajo sporazumno*« in da »*v kolikor posamezna lovska družina s sosedi doseže sporazumno rešitev, ji na ministrstvu ponudimo vso pomoč, tako, da je takšna sprememba tudi uradno razvidna iz splošnega akta Vlade RS*«.

3. Podpora občin, npr. sklep Občinskega sveta Občine Preddvor, št. 280 z dne 24. 1. 2008, ki navaja, da »*Občinski svet Občine Preddvor podpira odločitev in pobudo lovske družine na področju Občine Preddvor glede oblikovanja in ustanovitve lastnega lovišča*«.

4. Podpora LZS, npr. dopis LZS, št. LZS/848-3 z dne 18. 11. 2008, v katerem nas obvešča, da je »*Občni zbor LZS na svoji redni seji dne 30.9.2008 potrdil vašo vlogo za sprejem Lovske družine v članstvo LZS. Tako ste postali članica LZS skladno z določili drugega odstavka 4. člena Pravil Lovske zveze Slovenije*«.

Dodajamo še, da imamo nekatere lovske družine z Zavodom za gozdove Slovenije podpisan *Sporazum o sodelovanju.* Vendar po nekajletnem izvajanju le-tega ugotavljamo, da je kljub prizadevanju vodstva ZGS odpor »operativnega kadra« upravljavca LPN le prevelik za normalno sodelovanje. Zato vidimo edino rešitev v pravno skladni ustanovitvi samostojnih lovišč.

Za koordinacijski odbor lovske družine Krka, Strelovec, Kokra in Preddvor:

Janez Panker, Franjo Roban, Stane Bergant in Zdravko Žižmond

Foto: M. Artnak – Grča

Ocena trajnostnega upravljanja v slovenskem lovstvu

Trajnostna raba naravnih virov postaja splošno sprejeto načelo, ki mnoge države in mednarodne institucije zavezuje, da razvijejo okvire za oceno stopnje upoštevanja tega načela v različnih dejavnostih (npr. pri gospodarjenju z gozdovi, v kmetijstvu, ribištvu ...). V sodobni literaturi o trajnosti v sistemih za upravljanje z naravnimi viri je prisotna osredotočenost predvsem na trajnostno kmetijstvo in gospodarjenje z gozdovi (Lexer et. al., 2005; Speelman et. al., 2007). Pri ocenjevanju načela trajnosti različnih dejavnosti pa je vrzel

pri lovstvu (lovu in upravljanju s prostoživečimi živalmi). Ob tem je treba poudariti, da so doslej razviti okviri in orodja za oceno načela trajnosti v lovstvu zaenkrat še preveč ločeni od »in situ« prakse. V zadnjih letih so bili poskusi za oceno **trajnostnega lova**, vključno z upravljanjem prostoživečih živali, opravljeni v tropskih območjih Amerike, na Novi Zelandiji, v Južni Afriki, Avstriji in Španiji (Navaro et. al., 2000, Barbel in Zamora, 1995, Forstner et. al., 2006, Marmolejo et. al., 2008). Ponavadi stanje prostoživečih živali ocenjujemo z enim

samim merilom, na primer z oceno statusa populacije ali s stopnjo odstrela, medtem ko so merila za oceno gospodarske, socialne in ekološke narave izpuščeni. Zato je pristop za oceno načela trajnosti v osnovi nepopoln. (Lexer et. al., 2005); nujno mora biti celovit in vključevati več strok. Znano je namreč, da nekateri sistemi kažejo zapleteno socialno-ekonomsko stanje, ki lahko vključuje več interesnih skupin z različnimi cilji in pričakovanji. Upravljanje takih sistemov (npr. upravljanje s prostoživečimi živalmi) pa po navadi pripelje do konfliktov

med vključenimi interesnimi skupinami (Ridauro et. al., 2005; Berbel in Zamora, 1995).

Ker je načelo trajnosti na dnevnem redu skoraj vsake raziskovalne, vladne in nevladne organizacije, ki so kakor koli povezane z naravnimi viri in socialnim razvojem, je pomembno opredeliti, kaj to pomeni (Speelman et. al., 2007). Temeljna ideja je precej preprosta in se nanaša na sistem, ki naj bi preživel in trajal. To načelo torej izraža skrb za časovnost in dolgotrajnost (Constanza in Patten, 1995). V socialno-ekonomskem pomenu to terjaja omejitve, ki delujejo v okviru ekološke trajnosti, s spoštovanjem in razumevanjem naravnega sveta, predvsem s poudarkom na pravični porazdelitvi naravnih virov in razvojem prožne skupnosti (Mander et. al., 2007).

Prispevek je namenjen oceni trajnostnega upravljanja z divjadjo v Sloveniji. Zanimalo me je, v kolikšni meri je v našem lovstvu upoštevano načelo trajnosti in kakšne so morebitne vrzeli v praksi. Tudi na delavnici na temo Zakaj lovimo?, ki je potekala v Novem mestu, se je izkazalo, da je lovstvo kompleksno in vključuje veliko sestavin ekološkega, gospodarsko-ekonomskega in družbeno-kulturnega pomena, ki so glavne sestavine načela trajnosti in s tem tudi trajnostnega lova.

Kratek opis postopka ocenitve

Od vseh razpoložljivih orodij za oceno trajnosti upravljanja z divjadjo in sodobnega lova sem izbrala okvir, ki je bil razvit v Avstriji – *Trajnostni lov: načela, merila in kazalniki*. Ta okvir uporablja interdisciplinarni pristop, pri katerem so sodelovale številne zainteresirane strani. Poleg tega je bil razvit posebej za oceno lovstva in je prilagojen razmeram v srednjeevropskih državah. (Forstner et. al., 2006; Lexer et. al., 2005). Na enak način sem uporabila celoten okvir, kot je opisan v prvotni obliki (Forstner et. al., 2006; Lexer et. al., 2005), razširila pa sem njegovo uporabo na celotno Slovenijo, tako da moja ocena velja za splošni slovenski način lova in ne zgolj za posamezna lovišča. To je bilo mogoče storiti zaradi

naših slovenskih nacionalnih usmeritev in zakonodaje, ki usmerjajo in standardizirajo naš sistem lovstva.

Okvir temelji na treh stebrih (vidikih) trajnostnega razvoja: ekološkem, gospodarskem (ekonomskem) in družbeno-kulturnem. Vsak steber ima svoja načela, merila, podmerila in kazalnike z ocenjevalno lestvico. To so opazovane in merljive lastnosti, ki imajo v ta namen od dva do pet ocenjevalnih nivojev. Zato je vzpostavljen sistem ocen in točk s kazalniki za vsako podmerilo, ki jih je mogoče razumeti kot niz opisnih možnosti, med katerimi lahko uporabnik izbere tisto, ki najbolj ustreza nekemu dejanskemu stanju. Ocenjevanje poteka z dodeljevanjem števila točk za vsako podmerilo z vrednostjo od 4 do –4 točke; rezultati pod ničlo predstavljajo netrajnostno raven. Skupna ocena se nanaša na zdajšnje razmere ali, če je potrebno, na razmere v prejšnjem koledarskem letu ali celo za 10-letno prejšnje stanje (Forstner et. al., 2006; Lexer et. al., 2005).

Za jasno predstavitev rezultatov sta na voljo dve vrsti vrednostnih shem. Prva je preprosta številčno dodeljevalna tehnika, ki združuje tri glavne skupine trajnostnih vidikov: ekološki, ekonomski in družbeno-kulturni vidik. Ocena je izračunana ločeno za vsako od treh skupin in je vsota vseh doseženih točk, ki so bile pretvorjene v povprečne odstotne vrednosti glede na najvišji mogoč rezultat. Nato rezultat odstotne vrednosti uvrstimo v eno izmed petih kategorij ocene trajnosti, ki segajo od **zelo dobro** (76 % do 100 %), **dobro** (51 % do 75 %), **povprečno** (25 % do 50 %), **slabo** (0 % do 24 %) in **zelo slabo** (manj kot 0 %) (Forstner et. al., 2006; Lexer et. al., 2005).

Na podlagi petih ocenjevalnih kategorij je povprečna splošna raven trajnosti v slovenskem lovstvu 57,6 %, tako da lahko ugotavljamo, da imamo v Sloveniji **dober trajnostni lov**. Rezultati so namreč pokazali, da smo dosegli pozitivno oceno: 55 % v ekološkem vidiku, 50 % v ekonomsko-gospodarskem vidiku in 68 % v socialno-kulturnem vidiku trajnostnega lova (glej *preglednico 1*).

Drugi sistem ocenjevanja je predstav-

ljen na kratek in pregleden način za posamezne ocene vseh 51-ih podmeril. Rezultati so zastopani v obliki absolutne vrednosti v preglednem grafu. Vodoravna črta predstavlja mogoč razpon rezultatov, črna pika pa simbolizira dodeljeno oceno glede na njen položaj na vodoravni črti – dosežen posamezen rezultat točk (Forstner et. al., 2006; Lexer et. al., 2005) (glej *graf 1*).

Zaradi specifičnih razmer v slovenskem lovstvu, nekaterih kazalnikov in podmeril ni bilo mogoče oceniti. V takem primeru oceno lahko opustimo in jo nato upoštevamo pri izračunu rezultatov – kolikšno je *največje/najmanjše število točk* (Forstner et. al., 2006; Lexer et. al., 2005).

Razprava o pomembnejših ugotovitvah

To delo količinsko in kakovostno ocenjuje upoštevanje načela trajnosti v lovstvu in pri upravljanju z divjadjo v Sloveniji s pomočjo analize zbranih podatkov, vladnih dokumentov in prek vprašalnika. Obravnava lovno prakso z uporabo več meril v okviru tematskih področij: ekološkega, gospodarskega in družbeno-kulturnega vidika. Na splošno lahko ugotavljamo, da glede na sprejeta merila način lova v Sloveniji kaže jasna znamenja načela trajnosti glede upravljanja z divjadjo. To je verjetno rezultat sistema, ki je sprejet v Sloveniji in združuje odgovornost s pravilno in trajnostno rabo naravnih virov. Zdi se, da bi bilo to lahko povezano z dolgo zgodovino slovenske lovske organizacije; dosedanje dobre prakse so dandanes vgrajene v institucijah na nacionalni in lokalni ravni. Pomemben podatek o točnosti take izjave lahko dobimo v zakonski opredelitvi lova iz leta 1907. Taka načela še vedno veljajo in se upoštevajo tudi danes, po desetletjih napredka v smeri varstva okolja (Toš, 2007).

Obstajajo pa tudi dejavniki, ki bi jih lahko opredelili kot slabosti pri upravljanju z divjadjo. Ti so bili izraženi v postopku ocenjevanja in so predstavljeni v *grafu 1*; npr. pri ekološkem vidiku, kjer ocena trajnosti kaže dosleden selektivni lov. Pri lovcih namreč še vedno obstaja splošna težnja po idealni obliki trofejnega dela predvsem za srnjaka (*Capreolus capreolus*), jelena (*Cervus elaphus*) in tudi pri rogljih gamsa (*Rupicapra rupicapra*), ki se je razvila predvsem v drugi polovici 19. in 20. stoletja (Forstner et. al., 2006). Tako mišljenje vpliva na genetsko raznolikost divjadi nekaterih vrst. Toda vseh oblik selektivnega lova, ki bi lahko vplivale na zmanjševanje genetske raznolikosti populacije divjadi neke

Trajnosti stebri (vidiki)	Največji mogoč rezultat	Najmanjši mogoč rezultat	Doseženi rezultat	Rezultat skupno po stebrih (%)	1 Zelo dobro (100 % do 76 %)	2 Dobro (51 % do 75 %)	3 Povprečno (25 % do 50 %)	4 Slabo (0 % do 24 %)	5 Zelo slabo (negativni rezultat, <0 %)	Najboljša posamezna ocena, podmerila	Najslabša posamezna ocena, podmerila
Ekološki	53	-49	29	Rezultat skupno (%)	55 % trajnostno					Št. 3 Št. 2 Št. 22	Št. 23 Št. 24 Št. 25
Gospodarski	20	-8	10	Rezultat skupno (%)	50 % trajnostno					Št. 33	Št. 27
Družbeno-kulturni	19	-28	13	Rezultat skupno (%)	68 % trajnostno					Št. 37	Št. 49

Preglednica 1: Povzetek ocen in odstotkov od skupnega vidika trajnosti zdajšnje lovne prakse v Sloveniji. Najboljša individualna ocena podmeril je ponazorjena na grafu 1.

vrste, se je treba izogibati (Forstner et al., 2006).

V Sloveniji v skladu s sprejetimi merili za ekonomski (gospodarski) vidik dos tega upravljanje z divjadjo najnižji rezultat za tržno strategijo in pri razmerju stroški/donos. Razlog za to je mogoče najti v dejstvu, da je pri nas divjad last države, lastninska pravica zemljišča pa je popolnoma ločena od lastninske pravice do prostoživečih živali. Pri nas so ekonomske (gospodarske) koristi upravljanja z divjadjo podrejene ciljem varstva narave. Dandanes postaja to načelo vse bolj in bolj jasno in je tudi nujno, saj morajo biti spremembe vnesene na podlagi povezav med ekološkimi in družbeno-političnimi sistemi (Graham et al., 2005). Stroški za upravljanje lovišč so poravnani samo s prihodki, pridobljenimi z lovskim turizmom in trženjem mesa divjadi. Upravljanje je lahko dose-

ženo le v povezavi z neplačanim delom članov lovske družine (Cajner, 2009; Lovska zveza Slovenije, 1997; Lecocq, 2004). Slab rezultat v ekonomsko-gospodarskem vidiku ne bi smel biti sprejet negativno. Lahko je kvečjemu vzor drugim, saj evropski strokovnjaki, ki se ukvarjajo s trajnostnim lovom, priznavajo, da morajo biti ekonomski cilji v tej dejavnosti podrejeni ciljem ohranjanja in varovanja divjadi ter njihovega življenjskega prostora.

Pri oceni je prejel največ točk družbeno-kulturni vidik lova. To je posledica dejstva, da pri nas oseba dobi status lovca šele po uspešno končanem teoretičnem tečaju za lovca, ki mu sledi najmanj leto praktičnega učenja v izbrani lovske družini. Druga kakovost tega sistema je bogata in zrela tradicija, ki se odraža v nadzorovanih lovsko-etičnih šegah in navadah, običajih in ravnanju, ki se ne

samo ohranjajo, temveč tudi prenašajo z ustnim in pisnim znanjem med lovci (Erhatic Širnik, 2004; Cvenkel, 1989). Po drugi strani pa je slabost v družbeno-kulturnem vidiku upravljanja z divjadjo opaziti predvsem pri lovu na divjad iz voljer ali rejnih centrov.

Uporaba ocene pri upravljanju

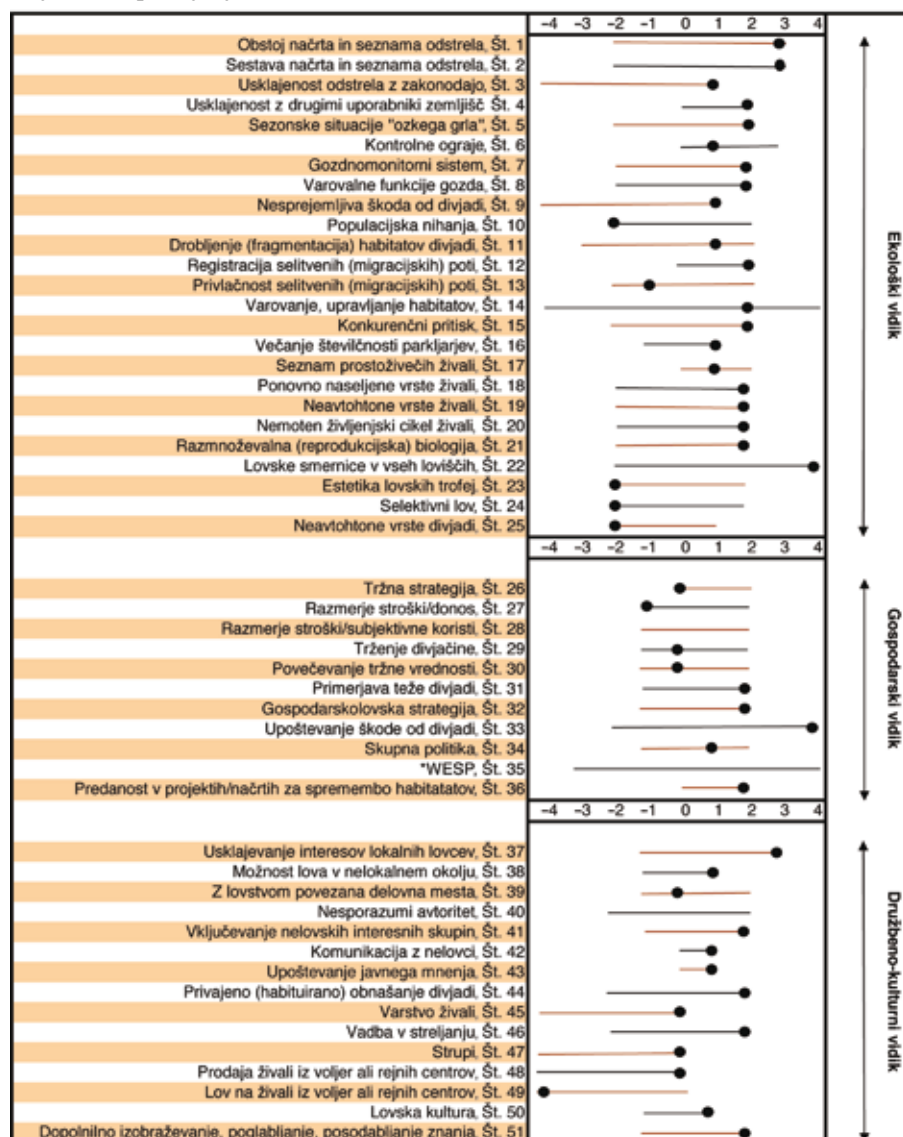
Pri kakršnem koli upravljanju z naravnimi viri je ocena načela trajnosti nujnost, saj ima naše nadaljnje ravnanje pomembno vlogo v procesu krepitve učinkovitosti takega upravljanja; je pomembno orodje za ocenjevanje in oblikovanje drugih možnosti s sistematičnim ocenjevanjem trenutnega ravnanja (Speelman et al., 2007). Znanje, pridobljeno s postopkom ocenjevanja, lahko tudi preusmerimo v izboljšanje odnosov med lovci in okoljevarstveniki.

Informacije in rezultate lahko uporabljamo tudi za praktično politiko in upravljanje ter izboljšanje razumevanja med številnimi različnimi interesnimi skupinami (Reimoser, 1999). Stalno preskušanje (testiranje), ponovno ocenjevanje in spremljanje so značilnosti uspešnega upravljanja (GEM-CON-BIO, 2006). Lovski programi morajo vključevati notranjo in zunanjo oceno (evalvacijo), določanje mehanizmov nadzora in spremljanja, ki lahko opredelijo raven načela trajnosti v lovstvu (CIC, 2008). Ker je upravljanje z divjadjo zapleteno in zahtevno, je uporaba ocenitve (evalvacije) upravljanja eno izmed temeljnih orodij in kritičen proces pri opredelitvi sprememb, prilagodljivosti, prožnosti in tudi pri določitvi rešitev ob potencialnih sporih (Bellamy et al., 2001; White, 2009).

Dolgo obdobje neprekinjene lovske aktivnosti in splošno dejansko znanje slovenskih lovcev so velik prispevek k še bolj trajnostnemu upravljanju z divjadjo. Takšno stališče temelji na načelu, da so prostoživeče živalske vrste in njihov življenjski prostor neločljivo povezani. Zato jih moramo v slovenskem prostoru vzdrževati in varovati predvsem pri večjih ekološko zaokroženih območjih. Po drugi strani pa sodobno ohranjanje prostoživečih živali in njihovega okolja postaja vse bolj zapletena in dinamična naloga, ki terja podrobnejše informacije in specializirano vrednotenje. Zato naj ta ocena služi samo kot primer temeljnega orodja, ki je v uporabi med postopkom ugotavljanja kritičnih sprememb, prilagodljivosti in prožnosti sistema upravljanja z divjadjo (Bellamy et al., 2001; Cajner, 2009).

Mag. Dolores Čarga
doloescarga@gmail.com

Graf 1: Profilni kazalnik uspešnosti oziroma prikaz stopnje trajnosti, dosežene na trajnostni lestvici. Posamezni rezultati (ocene) vseh 51-ih podmeril, zastopanih v pomenu absolutne vrednosti točk. To je tudi določitev prednosti in slabosti lovske prakse glede načela trajnosti. Graf omogoča tudi hitro ugotovitev, kje so potrebne izboljšave za boljše trajnostno upravljanje v lovstvu.

*WESP: Prostoživeče živali in ekološko prostorsko načrtovanje (Wildlife Ecological Spatial Planning)

(Spisek virov je na voljo pri avtorici.)

Na kratko iz tujega tiska ...

Nemčija: Poročali smo že No veliki številčnosti divjih prašičev na območju mesta Berlin. Pred nedavnim je policija prejela klic nekega moškega, ki ga je napadel divji prašič. Že kakšno uro pozneje je policija ponovno prejela klic na pomoč neke ženske, ki jo je divji prašič ugriznil v roko, preden ga je uspela pregnati s smučarskimi palicami. Čez nekaj ur so prejeli še klic tretje ženske, ki jo je napadel divji prašič in jo ugriznil v bok. Vse tri osebe so potrebovale zdravniško pomoč. V vmesnem času je policija že alarmirala lovca, ki je kmalu po tretjem napadu uspel najti napadalnega divjega prašiča in ga upleniti. Omenjena svinja je imela staro poškodbo na eni od zadnjih nog.

(Deutsche Jagd Zeitung Internet)

Nemčija: Podoben primer se je zgodil tudi v zvezni deželi Hessen pri kraju Taunus. 40-letni moški je s svojo prijateljico tekkel na smučeh, ko ga je iz kupa dračja v neposredni bližini poti napadel divji prašič. Pozneje so ugotovili, da je bila svinja, ki je ravno polegala, saj so v kupu dračja našli mrtvega, pravkar poleženega mladika. Pri napadu je svinja skočila na zadnje noge in moškega ugriznila v prste na roki, hkrati pa je prejel tudi nekaj prask po nogah. Poznejše napade sta oba tekača uspela odbiti s smučarskimi palicami.

(Wild und Hund Internet)

Nemčija: V noči na 13. december lani je policija v kraju Messel prejela klic moškega na pomoč. Kot so izvedeli pozneje, je skupina dveh žensk in dveh moških med večernim sprehodom naletela na trop divjih prašičev in se jih tako ustrašila, da so se nemudoma skrili v bližnji smetnjak. Ko je prišla policija na kraj dogodka, ni bilo o prašičih ne duha ne sluha, prestrašene ljudi pa so rešili iz njihovega »skrivališča«.

(Deutsche Jagd Zeitung Internet)

Norveška: Doslej so na območju skupnosti Sör-Odal, severno od Osla, po trkih avtomobilov z losi s cest čistili kri

Foto: M. Arfink - Grča

V Nemčiji v mestnih okoljih (okolica Berlina) divji prašiči vedno pogostejše napadajo ljudi in jih poškodujejo.

živali. Po nasvetu strokovnjaka za varnost v cestnem prometu pa tega ne bodo več počeli, saj naj bi vsak voznik, ko opazi krvavo cestišče, avtomatično spustil nogo s stopalke za plin in tako zmanjšal hitrost. Samo na območju province Hedmark, ki leži ob meji s Švedsko, so registrirali 250 naletov avtomobilov z losi. Velike številke pričajo, da so zgolj samo prometni znaki, ki opozarjajo na nevarnost naleta divjadi, neuspešni.

(Jagen Weltweit Internet)

Velika Britanija: S skupnim prihodkom več kot 2,5 milijona evrov je jesenska dražba pri družbi Tennants v severnem Yorkshiru preseгла vsa pričakovanja. Poleg siceršnjega velikega zanimanja in doseženih cen pri izdelkih, kot so porcelan, steklo, pohištvo, slike in podobno, so nepričakovano veliko prihodka prinesli tudi predmeti s področja lova in narave. Glavno zanimanje kupcev je veljalo trofejam nosorogov, katerih povprečna prodajna cena je dosegla vrednost več kot 6.000 evrov. Glede na stroge predpise je bilo mogoče prodajati zgolj trofeje nosorogov, ki so bili uplenjeni pred letom 1947. Zanimanje je bilo izredno predvsem pri kupcih iz azijskih držav (Južna Koreja, Kitajska, Tajvan, Hong Kong). Naj-

večjo vrednost je dosegla trofeja nosoroga, in sicer 44.000 evrov.

(Wild und Hund, 1/2010)

Nemčija: Sodišče iz kraja Dannenberg na Spodnjem Saškem je lovca, ki je na skupnem lovu streljal na volka, ki je bil ranjen že pred tem, obsodilo na denarno kazen 1.000 evrov in odvzem puške, s katero je streljal. Na pogonu, ki je potekal v okrožju Lüchow Dannenberg, je neki lovec streljal na srednje starega samca volka in ga pri tem ranil. Po pričevanju prisotnih, ki so volka videli, naj bi bil le-ta že prej ranjen v sprednjo tenco. Prej omenjeni lovec, ki je prav tako streljal na istega volka, vendar z namenom, da bi mu skrajšal muke, saj je bil volk že zastrelen, je bil kaznovan zaradi streljanja na strogo zavarovano živalsko vrsto ne glede na njeno stanje. Ranjenega volka je nazadnje usmrtil lovec, ki je v pogonu prvi streljal nanj. Glede uplenitelja volka postopek pred sodiščem še poteka.

(Wild und Hund, 1/2010)

Zimbabve: V tej afriški državi se je v zadnjih treh letih številčnost nosorogov zmanjšala skoraj za 25 % zaradi krivolova. Pristojne oblasti ocenjujejo, da v državi živi samo še okoli 500 črnih nosorogov in 300 belih.

Direktor urada za varstvo divjih živali iz Harareja je pri tem povedal, da v državi porabijo za varstvo nosorogov pred divjimi lovci povprečno manj kot 10 US\$ na kvadratni kilometer, medtem ko znaša ta številka na območju parka Kwa Zulu Natal v Južni Afriki kar 3.000 US\$.

(Wild und Hund, 1/2010)

Rusija: Po podatkih mednarodnega fonda za varstvo živali IFAW naj bi na območju Rusije živelo še okoli 300 sibirskih tigrov. Še pred štirimi leti naj bi bila ta številka večja za 250 živali. Sibirskega tigra ogrožajo predvsem krčenje življenjskega prostora, krivolov in nedovoljena mednarodna trgovina s krznom, kostmi in mesom. Tako naj bi bil mrtev sibirski tiger na kitajskem trgu vreden okoli 10.000 US\$.

(Pirsch, 1/2010)

Nemčija: Med žrtvami skupnega lova na malo divjad pri kraju Langenberg v zvezni deželi Nordrhein-Westfalen je bil tudi poštar. K sreči je nesrečo preživel brez hujših posledic, pa vendar: med lovom je 70-letni lovec streljal na zajca. Nekaj šiber naj bi se odbilo od kame-nja, ki je bilo na njivi in zadelo poštarjev avto. Nesrečni poštar je med dostavljanjem pošte zagledal lov, ki je potekal na bližnjem polju. Zato je odprl okno na avtomobilu, da bi lažje opazoval dogajanje. Dve odbiti šibri sta prileteli v avtomobilska vrata, ena pa je skozi odprto okno zadela poštarja v obraz tako, da je moral poiskati medicinsko pomoč v bližnji bolnišnici.

(Pirsch, 1/2010)

Švedska: Na severu te skandinavske države se je pri prečkanju zamrle reke utopilo približno 200 severnih jelenov, ko se je pod njimi udrl led. Trop je sicer štel okoli 3.000 živali. Ponavadi severni jeleni prečkajo podobne naravne ovire v dolgi vrsti, tako da ni tako množičnih poginov, kot je bil omenjeni. Tokrat so sprednje živali očitno zaznale, da bo led počil, in so se obrnile nazaj, pri tem pa se je še povečal pritisk na ledeno površino.

(Pirsch, 2/2010)

Pripravil: mag. Janko Mehle

1. nagrada javnega natečaja za najboljšo lovsko pripoved (2008–09)

»**N**e joči, sinko!« Besede slišim, kakor bi bile pravkar izrečene. Ozrem se po sobi za glasom. Na steni med očetovimi trofejami se mi oči ustavijo na enem izmed srnjakovih rogovij. Nič kaj posebna očetova trofeja ni, rogovje niti ni simetrično ali po svoje lepo, niti ni močno kapitalno rogovje; zgolj starejši šilar je bil s svedrasto razvitima in nekoliko nazaj usločenima vejama.

Lobanja se je že nekoliko obarvala rumeno in zelena pika na njej, ki je svoje čase pomenila pravičen odstrel, je že davno zbledela. Spomin na dogodek po toliko letih je še kako svež! Boleč spomin na srnjaka, ki sem ga prvič kot mlad fantič jaz priklical očetu pred

Oh, kaj bi dal, da bi se spet vrnil tisti časi in moj oče.

»Ne joči, sinko,« sem skozi solze in ihtenje slišal očeta, ki se je nepričakovano prikazal, kakor da je zrasel iz zemlje.

Med tem se je oče vrnil s poti, ki mu jo je narekovala njegova služba gozdarja. Opazil je mojo bolečino, pa tudi srnjakovo. Nežno kot peresce me je objel in stisnil k sebi. Še zdaj čutim njegov topli objem. »Oprosti mi,« je dejal oče, »kdo bi si mislil da bo tako, saj je skoraj nemogoče, da je še živ.« »Nisem vedel, nisem nalašč tako zadel,« je oče dejal obupano in se prijel za glavo.

V očetovem glasu sem čutil njegovo zadrego in sram. Zdaj, ko premišljam o dogodku, vem, da res ni mislil nič slabega in sem mu že zdavnaj odpustil.

Ne vem, kdaj me je premagal spanec, a že nežen dotik očetove roke je bil jutraj dovolj, da sem prekinil nočno premetavanje v postelji. »Zdaj se pa lepo potihlo obleci, da ne zbudiš cele hiše, mama si lahko še vedno premisli,« je šepnil in se vrnil za štedilnik, kjer je cvrčalo in prijetno zadišalo po ocvirkih in pečenih jajcih. Le s težavo sem požiral grižljaj za grižljajem. Želel sem si le, da bi čim prej odšla od doma, na lov. Oče je oblekel lovski suknjič. V mojih očeh je bil tako in tako vedno najlepši lovec, kar sem jih kdaj spoznal. Klobuk, potisnjen nekoliko postrani, je krasil njegove valovite lase, lepo pa so mu pristajale tudi drobne brčice pod nosom. K temu so se lepo podajale obvezne pumparice in terenski čevlji, ki so bili vedno lepo namazani in sijoči.

Oče nikoli ni hrepenel po dragih puškah s pozlačenimi petlini,

STANKO GRL

Ne joči, sinko!

puško. Spominjam se: na piščal, narejeno iz leske in brezovega lubja. Prav zato sem krivdo za poznejše srnjakovo trpljenje, ki je nosil to rogovje, vsa leta pripisoval tudi sebi in se po vseh letih še vedno nisem otesel takih občutkov. Videl sem ga umirati – dolgo in boleče. Še vedno me preganja tisti prizor, ko me je nemo prosil, naj ga vendar rešim bolečine, ki se je odražala v njegovih sicer tako lepih očeh. Pa nisem mogel ničesar storiti, le obraz sem si zakril z dlanmi in zajokal. Pa še skozi jok in solze sem videl, čutil in slišal, kako trpi. Prosil me je usmiljenja ...

Hotel je vstati, a ga noge niso ubogale; imel sem občutek, da je hotel še bližje k meni. V njegovem pogledu ni bilo videti strahu, le nema prošnja.

Takrat sem bil le drobcen pobič v kratkih hlačah iz irhovine in s klobučkom na glavi, ki je spremljal svojega očeta na lovu z njegovo prazno puško, ki mi jo je oče dovolil nositi. A še vedno mi ni zato nič lažje. Mogoče mi bo nekoliko lažje, če bom zgodbo delil z vami.

Vročina prvih avgustovskih dni je znorela glave srnjakov; pritiskala je tako, da je šele ob večerih zavela sveža sapica in malo ohladila razgreta srca in telo. »Jutri greva kaj priklicat,« je dejal oče zvečer in si pripravljaj naboje in staro petelinko. »Danes pa brž spat, da boš jutraj lahko vstal.« Ni mi bilo treba dvakrat reči, kadar je šlo za lov. V posteljo sem res šel takoj, a o snu ni bilo misliti. Moja otroška domišljija je bila kakor posoda brez dna. V mislih sem že taval med srnjaki. Slišal sem materin nežni glas, ko mu je dejala: »Le zakaj mu praviš o jagi že zvečer, saj veš, da se bo spet celo noč premetaval in govoril v snu, saj jutraj itak vedno takoj vstane, če le zavoha vonj po jagerskem jopiču. Da bi mu le knjige tako dišale kot lov, malo manj ga raje vlačijo za sabo!« Skozi špranjo priprtih vrat sem videl, da je oče še nekaj zamomljal, bolj sebi v brado, in se obrnil. A mojim očem ni ušel smehlaj, ki mu je ob tem zaigral na licu. Vse preveč ponosen je bil na svojega sinka in njegovo lovsko žilico.

kot je to v modi dandanes. Vseeno pa je svoje puške skrbno čuval in redno čistil. Nikoli mu ni bilo žal časa za druge lovce in za divjad. Bil je odkrit človek in lovec brez dlake na jeziku. In bolj kot vse je kot gozdar ljubil svoj gozd. Takih lovcev in gozdarjev je žal vse manj. Znal je posedeti in prisluhniti tudi solovcem, tistim s pravimi lovskimi koreninami, s katerimi je lovil in užival v njihovi družbi, in ki jih zdaj že davno, tako kot tudi mojega očeta, prekriva naša koroška gruda. Pač, lovec kot se šika – in oče za vedno ...

V gozdu so prvi ptički že peli svojo melodijo, ko sva se vzpenjala po drobnih stezicah. Zaspano Prevalje sva pustila daleč pod seboj. »Zdaj pa le potihlo, da kaj ne spodiva pred seboj,« mi je zašepetal in mi popravil rokav srajce, ki sem ga doma v vnemi narobe zadel. Iz suknjičevega žepa je potegnil krogelni naboj in ga potihlo spustil v ležišče cevi ter nato dodal še šibreni naboj. »Na vrhu bova malo poklicala, srnjak ima tam vse 'oribano',« mi je rekel in mi

šoji in ji populiva tista lepa plava peresa,« sem mu zašepetal. Oče se je skoraj preglasno zasmel in me nežno uščipnil v lice. Kar ponosen sem bil, da sem se znebil ene krepke.

Oče je klical, klical, a nič priklical ... Nekajkrat sva zamenjala mesta za klicanje. Le enkrat naju je na mlo srnje pivkanje prišel pogledat radovedni zajec, naredil pred nama smešnega možička in odskočil. Naj je oče še tako nežno in mojstrsko izvabljal glasove iz piščalke, srnjaka ni bilo na spregled. Verjetno bolj v svoje opravičilo mi je tiho dejal: »Veš, če je zraven srne, ga nobena piščal ne prikliče ...« Nato je pogledal na uro in počasi vstal izza smreke. »Še k Ladratu moram, da bo kmet lahko žagal. Greva, bova še vmes kaj poklicala.«

»Pa naj še jaz malo pokličem, saj že znam,« sem se moško postavil pred očeta. »Naj bo, pa ne preveč pogosto in naglas, da ga ne zakličeva, sicer ga na klic ne bo nikoli več,« mi je odvrnil in mi v roko potisnil tisto čarobno piščal, narejeno iz leskove veje, z brezovim lubjem vpetim v reži.

Oče si je oprtal nahrbtnik in puško in se počasi podal po vlaki proti vrhu Popovega križa. Adut je bil zdaj v mojih rokah, zato nisem zapravljaj časa in sem takoj začel z milim klicanjem in med tem počasi stopal za očetom. Moje »vekanje« verjetno ni bilo nič kaj po volji očetu, ker me je večkrat nekoliko čudno pogledal nazaj in nejevoljno odkimal z glavo, rekel pa ni nič.

Naenkrat pa oče pred mano počepne in me obenem potegne za rovak proti tlom. Ni bilo dvoma zakaj; prek njegove rame sem videl srnjaka, ki nama je prihajal naravnost naproti. Negibno sva klečala na mokri zemlji, oče z roko na puški, ki je še ni utegnil sneti z rame. Naenkrat je srnjak obstal. Visoko je dvignil glavo, na kateri se je pokazal njegov moški okras. Dvignil je levo sprednjo nogo in negibno strmel v najino smer. Sekunde so se vlekly v minute, bil sem negiben, da mi je drevenela noga; le od kod so prišle vanjo mravlje. Če ga zdaj polomim, sem premišljeval, in spodim srnjaka, oče ne bo prav nič vesel ... Iz zadrege in mučnega položaja me je rešil srnjak, ki je glasno zabavkal, da sem se nehote usedel in požrl slino. Nato je visoko poskočil in se pognal pod cesto, kjer je izginil v frati. Le po jeznem srnjakovem »bavbav« je bilo mogoče razbrati, da je že kar daleč pod nama.

Oče je grdo zaklel, nato pa mi je velel: »Ostani tu in še parkrat pokliči; morda ni vedel, kaj je pred njim, saj sva imela fajn veter. Jaz grem malo

nemo pokazal drobno smrečico, ki ji je dobesedno strgal smolnato srajčko z debla. Vse naokrog smrečic je bilo poteptano in skopano. Vsa leta, kar sem očeta spremljal na lovu, mi je kazal in me učil o stvareh, ki jih ni najti v nobeni knjigi. Res sem imel izvrstnega mentorja, ki ga ne bi menjal za vse zaklade sveta. Do danes še nisem spremenil mnenja. V ponos mi je, da njegovo znanje kot mentor lahko posredujem tudi drugim, mlajšim lovcom.

Medtem je oče že pripravil piščal za klicanje srnjaka. »V Čepinovi frati bova poklicala, tam sem že dvakrat spodil rogača, samo šila ima; tak je nevaren za druge srnjake v prsku,« me je podu-

čil, ko sem že nestrpno čakal, da bo začel z vabljenjem. Oče se je umaknil za debelo smreko, mene pa posadil poleg sebe in mi pod zadnjo plat potisnil nahrbtnik. Kakor vedno si je najprej prižgal cigareto, ki je nikakor ni hotelo biti konec. »Prav vleče,« mi je pokazal na dim, ki ga je veter zanašal za najino hrbta. Ko sva tako nemo sedela in zrla vsak v svojo smer, se je od nekod pripeljal par šoj. Seveda so hitro opazile »podaljšana štor« s klobuki in v krošnji nad najinima glavama zagnale vik in krik. »Zdaj veš, zakaj pravijo, da je šoja gozdni policaj,« mi je potihlo šepnil.

»Ata, če ne bo srnjaka, pa užgeva po

naprej.« Sklonjen in po kolenih se je pomikal naprej po cesti. Vse v meni je zmagoslavno vriskalo, saj sem očitno priklical srnjaka, in to prav na mestu, kjer ga očetu ni uspelo. Zmagoslavje mi je napolnilo prsi s prijetnim občutkom. »Tudi če srnjaka ne bo več nazaj, sem danes boljši od tebe,« sem si skoraj preglasno govoril v brado. Oče je grdo pogledal nazaj in mi s kretnjo prsta na ustih zavezal jezik.

Po očetovem obnašanju sem uganil, da se je srnjak spet prikazal oziroma da se že vrača. No, in v tistem trenutku sem spet zagledal srnjaka, ki je s povešeno glavo pri tleh, kot pes, iskal sled srne in se počasi približeval. Oče ga je z daljnogledom dolgo opazoval, ga nato spustil in počasi začel dvigati puško. Slišal sem, kako je napel sprožilec na polrisanici. V meni pa je srce divje razbijalo; imel sem občutek, da mi bo skočilo iz grla. Spet nič, oče je zopet povetil puško in opazoval. Ušel mu bo, je kričalo v meni, pa tako blizu ga imava.

No, naposled se je puška po dolgem premoru spet »peljala« k licu; mučno tišino je nenadoma prekinil glasen pok. Videl sem le še visok srnjakov skok in njegovo brco po strelu in kako zgrbljen izginja v praproti. Oče je vstal, izvlekel prazen tulec iz nabojišča in v cev potisnil nov naboj.

»Počakati bova morala, bolj zadaj sem ga očitno zadel. Če ga zdaj dvigneva z ležišča, bo bežal do onemoglosti; lahko se zgodi, da ga sploh ne bova dobila,« mi je razlagal vidno v skrbeh.

»Pa sem ga le priklical,« sem mu zmagoslavno dejal in poljubil piščalko. Oče se je bolj kislo nasmehnil in mi odvrnil: *»Ne veseli se prehitro, ko bo že iztrebljen, takrat se hvali, zaenkrat ga še nimava ...«*

Z roko mi je dal znak, naj ga počakam, sam pa se je tiho spustil po strmini na nastrel. Videl sem, da se je globoko sklonil, pobral nekaj s tal in ponesel roko k nosu. Jezno je zamahnil z roko in se počasi začel vračati k meni, kjer sem čepel in se tresel od razburjenja. Pokazal mi je dlan: madež krvi, pomešan z vsebino vampa, se mu je lepil med prsti. Tudi sam sem zavohal tisti zoprni vonj po drobovju in krvi ... »V mehko je zadet, še je živ, še vedno ima dvignjeno glavo, nekje leži in hudo ga mora boleti,« je zaskrbljeno dejal oče. »Pa ravno danes, ko se mi mudi še po opravkih,« je tiho dodal.

V naju se je naselil nemir, beseda nama kar ni hotela več z jezika, pa tako lepo se je prej vse dogajalo. Tiho sva

bila. Oče je kadil cigareto za cigareto, tudi njega je zapustil tisti mir, ki sem ga bil navajen pri njem.

Spet je šel pogledat na nastrel in spet je le odkimaval z glavo. Ni bilo treba besed; srnjak je bil ranjen in nekje v bližini še živ ...

Spet je nervozno pogledal na uro in tiho nekaj zamrmral.

»Dolgo ne bo več, le pri miru ga morava pustiti dalj časa,« je tolažil bolj sam sebe. »Tako bova naredila: ti boš počakal tukaj, kjer nekje leži srnjak, jaz pa bom skočil do kmeta in se bom hitro vrnil. Saj se vendar ne bojiš ostati sam?« me je pobaral. »Mene, da je strah, to pa že ne,« sem mu skoraj jezno in užaljeno odvrnil.

Oče je vzel puško in jo izpraznil, nato pa še vseeno pogledal skozi dvignjene cevi puške.

»Gotovo bo že mrtev, ko se vrnem; potem ga poiščeva, iztrebiva in odneseva domov, da boš mami povedal, da si ga ti priklical,« je preudarno napovedal, čeprav sem v njegovih besedah slutil negotovost in zaskrbljenost. Hitro mi je izginil izpred oči, le šumeče listje je dajalo vedeti, da je že visoko v hribu.

Ostal sem sam; nekakšna mučna tišina je ležala v gozdu in pritiskala na mojo zavest. Nisem več vzdržal; kljub očetovim opozorilom, naj ostanem na mestu, sem le hotel videti, če je srnjak kje v bližini. Po zadnjici sem se spustil čez rob ceste, kjer sem kmalu našel krvave madeže na listju. Tudi slepec bi po vonju vedel, da nekje zelo blizu leži v vamp zadeta rastlinojeda žival.

Kmalu sem ga zagledal. Rdeče srnjakovo telo, sključeno med dvema smrečicama. Negibno je ležal, le po enakomernem dviganju trebušnega dela sem vedel, da ga življenje še ni zapustilo. Kolena sem si potisnil pod brado in pogleda kar nisem mogel odvrniti od uboge živali, ki je trpela. Kljub toplemu vremenu sem začel trepetati; zeblo me je do kosti.

Minute so minevale, izgubil sem občutek za čas, tudi očeta še ni bilo od nikoder. Saj bo vendar kmalu prišel in srnjaka rešil muk, sem se tolažil.

A bolj ko je čas mineval, bolj se mi je dozdevalo, da se je srnjakovo telo začelo bolj premikati. Slišati je bilo celo tiho stokanje in grgranje; tudi noga je sunkovito zaplesala po zraku. Nato spet stokanje; srnjak je majavo dvignil glavo in se zastrmel naravnost vame. Njegov pogled me je dobesedno zbolel, da sem se še bolj potegnil vase. Nisem se upal več premakniti. Tolažil sem se, da me verjetno ne vidi, po drugi

strani pa sem vedel, da lažem samemu sebi.

Žival je zopet tiho zastokala. Nisem mogel več zadržati solz. »Le zakaj sem klical jaz, le zakaj?« sem zajokal v dlani. Nisem več pogledal vanj, saj me je njegov pogled dobesedno žgal skozi obleko. Solze so me zalile, glasno sem hlipal, a sem tudi skozi jok slišal stokanje, mučno ječanje hudo ranjene živali.

»Ata, ata ...« sem jokajoč kričal v hrib. Srnjak me je le nemo opazoval in se trudil potegniti bližje k meni. A je omagal, zahropel in ponovno položil glavo na tla.

V tistem trenutku sem zaslišal kora-ke. Oče je pokleknil ob meni. »Še živi, še živi, reši ga!« zastokal sem in se pri-til k očetu. »Ne joči, sinko, in oprostimi,« je rekel oče tudi sam vidno prizadet ob mučnem prizoru.

Brž je stekel po puško, potisnil naboj vanjo, jo zaprl in stopil do srnjaka. Komaj opazno je srnjak privzdignil glavo. Ni bilo videti, da bi se bal očetove postave, ki je pokleknila k njemu. Celo tisti zoprni vonj po človeku ga ni več ganil.

Razlegel se je pok. S strelom v vrat ga je rešil nadaljnega trpljenja. Oba sva si oddahnila. Z rokavom sem si obrisal solze in nos. Oče je stopil k mladi smrečici in z nje odtrgal dva zelena vršička. Nemo se je odkril pred srnjakom, mu dal zadnji grižljaj, orosil drugi smrekov vršiček na srnjakovi rani in si ga zataknil na desno stran klobuka. Še nekaj časa je podržal klobuk v roki, nakar ga je spet počasi poveznil na glavo. »Diana, hvala!« je šepnil in pogledal v nebo. Stopil sem do srnjaka in ga nežno pobožal po mokrem smrčku. Iztrebila sva ga, drobovino pa pokrila z listjem in vejami.

Oče si je optal srnjaka na rame, meni pa spet ponudil v nošnjo prazno puško. *»Res si mi ga ti priklical, res znaš, žal mi je le slabega strela,«* mi je nežno dejal in me pobožal po licu. Molče sva odšla po vlaki navzgor, saj sva si oba želela, da bi čim prej zapustila kraj dogodka. Želela sva se čim prej znebiti neprijetnih občutkov, čeprav sva oba sva vedela, da to ne bo lahko.

Čepinovo frato je že zdavnaj prerasel gozd. Tudi mojega očeta je bolezen prehitro iztrgala od doma in pustila veliko rano in praznino v mojem srcu.

S stene snamem srnjakovo rogovje. S prsti narahlo drsim po rumenkasti očetovi trofeji na steni in nehote se mi iz prsi izvije vzdih: *»Glej, oče, tvoj sinko spet joče.«*

Foto: F. Jensterle – Diana

Očistimo Slovenijo v enem dnevu!

Lovska zveza Slovenije – partner akcije

V organizaciji društva Ekologi brez meja bo **17. aprila 2010** potekala največja prostovoljska okoljska akcija v zgodovini Slovenije, **Očistimo Slovenijo v enem dnevu!** Cilj projekta je povezati **200.000 prebivalcev Slovenije, ki bodo v enem dnevu** iz naše narave očistili več kot 20.000 ton **komunalnih odpadkov**. Poleg čiščenja divjih odlagališč, ki bo potekalo pod okri-

ljem različnih društev, bo organizirano tudi čiščenje razpršenih odpadkov v okolici šol, vrtcev, v mestnih središčih, na sprehajalnih in pohodniških poteh. K temu delu akcije vabimo prav vse slovenske šole in vrtce.

Projekt **Očistimo Slovenijo v enem dnevu!** je nastal kot pristna civilna pobuda. Odziv in medijska podpora akciji sta tolikšna, da sta presenetila celo organizatorje. Do danes je podpora projektu izkazala že več kot 30.000 posameznikov, občin, komunalnih podjetij, šol, vrtcev, društev in podjetij.

Častni pokrovitelji projekta so **predsednik republike Slovenije dr. Danilo Türk, predsednik Državnega zbora RS dr. Pavel Gantar in predsednik Vlade RS Borut Pahor**. Kot pomembni partnerji se je projektu pridružila večina slovenskih krovnih nevladnih organizacij. Mednje sodijo Planinska zveza Slovenije, Lovska zveza Slovenije, Zveza tabornikov Slove-

nije, Združenje slovenskih katoliških skavtov in skavtinj, Potapljaška zveza Slovenije, Gasilska zveza Slovenije, Turistična zveza Slovenije z več kot 600 društvi, ki že sicer organizirajo čistilne akcije. K sodelovanju so vabljeni prav vsi prebivalci Slovenije, da bi po svojih zmožnostih pomagali pri uresnitvi projekta in s tem k čistejšemu okolju v naši državi.

Da bi organizatorji s projektom dosegli trajen učinek, bo veliko pozornosti namenjene tudi **ozaveščevalni kampanji**, vsesplošna podpora projektu pa hkrati odpira tudi možnosti za **izboljšanje zakonodaje** na področju odpadkov.

V okviru projekta nastaja **prvi vseslovenski digitalni register divjih odlagališč**, ki bo v obliki spletnega zemljevida dostopen vsem občinam in občanom ter jim bo v pomoč pri organizaciji prihodnjih prostovoljskih in drugih čistilnih akcij. Vse ljubitelje narave vabimo, naj na spletni

strani www.ocistimo.si prijavijo divja odlagališča v svoji občini in na tak način prispevajo k nastajanju prvega digitalnega registra divjih odlagališč v Sloveniji.

Akcija bo z obsežno sanacijo divjih odlagališč, pripravo centralnega registra divjih odlagališč ter z vplivom na ozaveščenost in posledično na zmanjšano odlaganje na divja in urejena odlagališča prinesla tudi povsem konkretne prihranke državi in občinam, ki jih bodo te namesto v sanacijo odlagališč lahko vložile v razvoj in blaginjo državljanov Slovenije. Na ravni celotne države bodo **prihranki znašali na desetine milijonov evrov**.

Projekt zaradi obsežnosti presega vsakega posameznika, zato vabimo vse ljubitelje narave, naj se nam že zdaj pridružijo pri sami organizaciji projekta. Če želite pomagati pri organizaciji akcije v svoji občini, pišite na lokalno@ocistimo.si, če želite prijaviti divje odlagališče v svoji

občini, pojdite na www.ocistimo.si. Na spletni strani www.ocistimo.si boste dobili vse informacije o projektu. Vsa morebitna vprašanja lahko naslovite tudi na info@ocistimo.si.

POGOSTA VPRAŠANJA

Zakaj je treba očistiti divja odlagališča?

Slovenija je posejana z okrog 50.000 divjimi odlagališči, ki kot magnet privlačijo še več odpadkov. Po ocenah je ilegalno odvrženih okoli 400.000 ton odpadkov. Skoraj 20 % jih je nevarnih okolju, živalim in človeku. Velik delež divjih odlagališč je na vodovarstvenih območjih, kjer so grožnja za onesnaženje podtalnice, ki je glavni vir pitne vode v Sloveniji. Zato jih je treba nujno sanirati in za vselej odpraviti.

Kako bo potekala akcija?

Akcija je zasnovana dvotirno, in sicer prvi del zajema čiščenje divjih odlagališč, v sklopu katerega bo narejen tudi digitalni register divjih odlagališč za celotno Slovenijo. Pri čiščenju divjih odlagališč bomo povezali vse, ki so že doslej organizirali čistilne akcije. Na lokalnem nivoju so to občine, krajevne skupnosti, turistična društva, lovske in ribiške družine, taborniške in skavtske organizacije, planinska društva, gasilska društva.

Drugi del akcije je osredo-

točen na čiščenje razpršenih odpadkov ob sprehajalnih poteh, okolice šol in vrtcev ter na čiščenje pohodniških poti. K temu delu akcije bodo povabljeni vsi vrtci, šole in srednje šole v Sloveniji, k čiščenju planinskih poti pa tudi planinska društva. K akciji bomo povabili tudi ribiške družine, ki bodo čistile obrežja rek, potapljači bodo čistili vode, jamarska društva pa brezna in jame.

Od kod ideja za tako akcijo?

Ideja za organizacijo vseslovenske čistilne akcije je prišla iz Estonije, kjer je skupi-

na 50.000 prostovoljcev maja 2008 v enem dnevu iz narave odstranila 10.000 ton odpadkov, in to v pičlih petih urah. Z običajnimi postopki bi država za tako količino odpadkov potrebovala tri leta in porabila 22 milijonov evrov.

Kako se ljudje lahko pridružijo akciji?

Bralci lahko dobijo vse informacije o projektu na www.ocistimo.si, kjer se lahko tudi registrirajo in na tak način potrdijo udeležbo na dan akcije 17. 4. 2010. Organizacija tolikšnega projekta presega posameznika oz. skupnico lju-

uspešno logistično načrtovali vseslovensko akcijo. Prijava na facebooku ni dovolj.

Kje bodo zbirna mesta?

Že zdaj mnoga društva in krajevne skupnosti prijavljajo zbirna mesta po vsej državi, od koder bodo na dan akcije usmerjali prostovoljce do divjih odlagališč. Vsi registrirani prostovoljci bodo približno en teden pred akcijo dobili elektronsko sporočilo, katero zbirno mesto je njim najbližje (v našem primeru lovci in člani njihovih družin.)

Bralci lahko s skupino prijateljev očistijo tudi svoje (t. j.

Foto: B. Leskovic

Neposredno pred vstopom v Krajinski park Ljubljansko barje in v njem so številna črna odlagališča odpadkov (na fotografiji je cesta v Rakovo jelšo (LD Brezovica), obložena z zdravju nevarnimi azbestnimi odpadki), na katera lovci že leta neuspešno opozarjajo okoljsko inšpekcijo.

Foto: S. Vesel

Divje odlagališča odpadkov v kočevskih gozdovih (okolica Osilnice), ki so ga lovci v čistilnih akcijah že nekajkrat pospravili.

di, zato vabimo vse bralce, naj se nam pridružijo že sedaj pri sami organizaciji projekta. Če bi si želeli pomagati pri popisu divjih odlagališč, jih lahko prijavite na www.ocistimo.si, če želite sodelovati pri organizaciji projekta v svoji občini, se prijavite na lokalno@ocistimo.si. Splošne informacije in usmeritve lahko dobite tudi na info@ocistimo.si.

Se morajo ljudje za udeležbo nujno prijaviti?

Vse prebivalce Slovenije pozivamo, naj se registrirajo na spletni strani www.ocistimo.si. Le tako bomo lahko

določeno) divje odlagališče. Prijavijo se na www.ocistimo.si in na dan akcije tudi poskrbijo za odvoz odpadkov s takega divjega odlagališča do zbirne točke za odpadke, ki bo določena v sodelovanju s komunalnim podjetjem v vsaki občini.

Šole in vrtci bodo organizirali svoja zbirna mesta in čistili razpršene odpadke.

Kako sodelujete s komunalnim podjetjem? Se primerno odzivajo ali ste naleteli na kakšne težave?

Občine in komunalna podjetja dobro sprejemajo projekt

in zaznavajo velike priložnosti, ki jih prinaša projekt.

Akcija bo z obsežno sanacijo divjih odlagališč, pripravo centralnega registra divjih odlagališč ter vplivom na ozaveščenost in posledično zmanjšanim odlaganjem na divja in legalna odlagališča prinesla tudi čisto konkretne prihranke državi in občinam, ki jih bodo te, namesto v sanacijo odlagališč, lahko vložile v razvoj in blaginjo občanov. Na ravni celotne države bodo ti prihranki znašali na desetine milijonov evrov.

V pogovoru z župani občin sicer velikokrat naletimo na skrb, kam z vsemi količinami odpadkov, ki pa se razblini ob podatku, da količine odpadkov niso neobvladljive. Količina komunalnih in kosovnih odpadkov, očiščenih z divjih odlagališč, bo primerljiva s količino komunalnih odpadkov, ki jih Slovenci ustvarimo v približno desetih dneh.

Foto: B. Leskovic

Ob močnejšem vetru se plastični odpadki z ograjenega ljubljanskega odlagališča smeti Barje spet preselijo v bližnje naravno okolico Ljubljanskega barja.

Bodo odpadke zbirali po ločenih frakcijah?

Čim večji del odpadkov želimo zbrati ločeno že na zbirnih točkah za odpadke, ki jih bomo določili v sodelovanju s komunalnim podjetjem. Od tam bo komunalno podjetje odpadke v čim večji meri odpeljalo v zbirne centre, od tam pa v obrate za predelavo, kjer bodo odpadke ponovno uporabili.

Katere odpadke bomo odstranjevali na dan akcije?

Cilj je očistiti divja odlagališča komunalnih in kosovnih odpadkov. Nevarni odpadki bodo popisani, informacije o njih pa predane državnemu inšpektoratu. V okviru akcije ne bomo odstranjevali gradbenih odpadkov, razen če bodo posamezne občine za ta segment posebej zainteresirane in bodo na dan akcije poslale posebne enote in opremo za čiščenje gradbenih odpadkov (takih namreč ni mogoče odstraniti ročno).

Boste akcijo ponovili tudi naslednje leto?

Eden dragocenejših prispevkov projekta Očistimo Slovenijo v enem dnevu! bo tudi Zakladnica idej. Cilj je v naslednjih letih izvajati nove projekte v dobro Slovenije. Ideje, kaj narediti dobrega za našo Slovenijo v prihodnjih letih, bodo kmalu prek spletne strani lahko sporočili tudi vaši bralci.

LZS, uredništvo

Slovenski lovski organizaciji tudi uradno priznanje vloge varuha narave

Ministrstvo za okolje in prostor (MOP) je Lovski zvezi Slovenije z odločbo podelilo status društva, ki deluje v javnem interesu na področju varstva narave na podlagi Zakona o ohranjanju narave (odločba št. 215-5/2009 z dne 10. 11. 2009). Ta odločba je dokončna in pravomočna.

Društvo, ki se poteguje za takšen status, mora izpolnjevati stroge pogoje po Zakonu o društvih in območni zakonodaji.

Zakon o društvih (ZDru - 1) predpisuje splošne pogoje, ki jih mora izpolnjevati društvo, da se mu lahko podeli javni status (30. člen).

Društvu se lahko podeli status društva, ki deluje v javnem interesu, če deluje na področju kulture, vzgoje in izobraževanja, zdravstvenega varstva, socialnega varstva, izvajanja družinske politike, varstva človekovih pravic, varstva okolja, varstva živali, športa, obrambe ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, gospodarstva, kmetijstva, gozdarstva, veterinarstva ali prehrane, zunanjih zadev, razvoja demokracije ali na drugih področjih, če njihovo delovanje presega interese njegovih članov in je splošno koristno (v nadaljnjem besedilu: društvo v javnem interesu).

Društvu se podeli status iz prejšnjega odstavka, če izpolnjuje naslednje splošne pogoje:

- da njegovi ustanovitelji in člani niso pravne osebe javnega prava,
- da ima dejavnost, ki je v javnem interesu, opredeljeno v temeljnem aktu,
- da je registrirano in deluje najmanj dve leti pred vložitvijo vloge za pridobitev statusa,
- da je zadnji dve leti sredstva uporabljalo pretežno za opravljanje te dejavnosti ter da je redno izvajalo programe, projekte ali druge aktivnosti za uresničevanje namena in ciljev, ki so v javnem interesu,
- da ima pripravljene programe prihodnjega delovanja,
- da lahko izkaže pomembnejše dosežke svojega delovanja.

Zakon o ohranjanju narave (ZON) še določa, da društvo s svojim delovanjem pomembno prispeva k ohranjanju oz. varstvu narave tako, da dejavno sodeluje pri varstvu narave, opravlja promocijo ohranjanja narave in širi strokovno znanje na področju varstva narave z izobraževanjem in vzgojo.

Pri pregledu zahtevanih pogojev je bilo jasno, da Lovska zveza Slovenije s svojo dejavnostjo in aktivnostmi, ki segajo prek okvirov in pristojnosti po ZDlov - 1, izpolnjuje vse zahtevane pogoje za podelitev statusa društva v javnem interesu. Treba je bilo le sprožiti postopek.

V obširni in dokumentirani vlogi, ki je bila posredovana Ministrstvu za okolje in prostor

Očistimo Slovenijo v eni soboti!

Lovska zveza Slovenije se je kot partner pridružila projektu Očistimo Slovenijo v enem dnevu!, ki je največji prostovoljski okoljski projekt v zgodovini Slovenije. Cilj projekta je na dan akcije, **17. 4. 2010**, povezati **200.000 prebivalcev Slovenije** s skupnim ciljem: iz narave odstraniti vsaj 20.000 ton odloženih odpadkov. Da bi nam tak podvig uspel, je treba stopiti skupaj. Lovske družine s svojimi člani imamo kot velike poznavalke in ljubiteljice narave izvrstno priložnost, da se tudi letos povežemo, tokrat vse skupaj na en dan.

Vse lovske družine vabimo, da se projektu pridružite že zdaj. Za usklajevanje akcije med lovci in organizacijskimi službami so zadolženi tajniki območnih lovskih zvez, zato se lovske družine z vsemi organizacijskimi vprašanji obračajte nanje.

- V svoji občini lahko **prevzamete zbirno mesto**, s katerega boste na dan akcije usmerjali prostovoljce do divjih odlagališč. Zbirno mesto lahko prijavite na www.ocistimo.si.

- Da bi odlagališča v lovišču lahko očistili, jih moramo prej popisati. Popis divjih odlagališč že poteka. Vabimo vas, da tudi vi popišete **divja odlagališča** v vaši občini na naslovu www.ocistimo.si.

- Pomagajte lahko tudi s povabilom vašim **članom**, naj se pridružijo čiščenju na dan akcije, 17. 4. 2010.

Na spletni strani www.ocistimo.si in na spletnih straneh www.lovska-zveza.si lahko dobite vse informacije o projektu. Vsa vprašanja lahko naslovite tudi na info@ocistimo.si.

Na partnerskem sestanku, ki je bil 18. 2. 2010, je bila sprejeta pobuda Lovske zveze Slovenije, da bo po končani akciji minister za okolje in prostor prejel končni popis vseh črnih odlagališč v Sloveniji. Od tedaj bo MOP prevzel nadaljnjo kontrolo in odgovornost zanje.

(MOP) že 4. 2. 2009, je LZS izčrpno utemeljila izpolnjevanje vseh zahtevanih pogojev za priznanje javnega statusa in vlogi priložila obsežno dokumentacijo. Zato odločitev ni mogla biti drugačna.

Status društva v javnem interesu prinaša slovenski krovni lovski organizaciji pomembne prednosti.

Prva prednost je možnost pridobivanja sredstev iz državnega proračuna, javnih skladov in drugih javnih virov v državi, pa tudi v Evropski uniji, kadar so projekti in aktivnosti s področja varstva narave, kot ga opredeljujejo evropski naravovarstveni predpisi, Zakon o ohranjanju narave (ZON) ter predpisi, sprejeti na njihovi podlagi. Sofinanciranje takšnih projektov se uredi s pogodbo.

Druga pomembna prednost javnega statusa je možnost, da LZS zahteva sodelovanje v vseh **upravnih in sodnih postopkih** zaradi zaščite interesov varstva narave, bodisi v vlogi stranke ali kot stranski udeleženec. Status društva v javnem interesu omogoča, npr., sodelovanje LZS v postopkih izdaje gradbenega dovoljenja za posege v prostor (npr. za gradnjo avtocest, industrijskih con in objektov, urejanje vodotokov, gradnjo gozdnih cest, postavljanje obor za divjad ipd.), ki bi lahko kakor koli negativno vplivali ne samo na divjad, temveč na življenjske razmere vseh, posebno pa zavarovanih živalskih vrst. Takšen status daje zdaj slovenski lovski organizaciji tudi pravno moč neposrednega vplivanja na pogoje pri poseganju v prostor.

Status društva v javnem interesu nam daje tudi boljše izhodišče v odnosu do države in njenih organov pri sprejemanju predpisov s področja trajnostnega gospodarjenja z divjadjo in varstva narave.

Navedeno velja za status LZS na področju varstva narave v tistem delu, ki presega okvirje trajnostnega gospodarjenja z divjadjo po ZDlov - 1.

V okviru pristojnosti po ZDlov - 1 namreč takšen status že imajo lovske družine s koncesijo in Lovska zveza Slovenije. Območne lovske zveze (ZLD/LZ), ki niso lovske organizacije, po ZDlov - 1 nimajo takšnega statusa. Ni pa pravno-formalnih ovir, da si takšnega statusa ne bi uspele pridobiti po ZON, če bi prek svojih pravil in dejavnost izpolnile vse zahtevane pogoje.

Status društva v javnem interesu v okviru pristojnosti po ZDlov - 1 torej že zdaj omogoča lovskim družinam s koncesijo in Lovski zvezi Slovenije sodelovanje v vseh upravnih in sodnih postopkih, kadar gre za vprašanje kakovosti življenjskega prostora divjadi in gospodarskih interesov LD kot upravljavcev lovišč. Uspešno delovanje v upravnih in sodnih postopkih navadno terja pravno strokovno pomoč, ki je največkrat povezana z znatnimi stroški, ki jih skromni prihodki LD ne prenesejo. Če kje, menim, da bi tu morale odigrati vlogo območne lovske zveze, v okviru katerih bi bilo mogoče finančno poravnati takšne stroške.

Za navedene LD in LZS, ki imajo status društva v javnem interesu neposredno, na podlagi ZDlov - 1, prav tako velja možnost pridobivanja javnih sredstev, in sicer bodisi iz virov v državi ali v okviru EU, vendar praviloma v primerih, ko bi se potegovali za projekte, ki presegajo redne naloge, ki jih opravlja posamezna od njih. O financiranju projektov, ki presegajo redne naloge po ZDlov - 1, so že znani uspešni primeri iz prakse. Za financiranje rednih nalog, ki jih LD oz. LZS opravljajo pod

pogoji javne službe oz. kot javno pooblastilo (21. čl. ZDlov - 1), pa ZDlov - 1 izrecno ne predvideva javnih virov sredstev. Lahko razumemo, da so mogoči tudi takšni viri sredstev glede na določbe 10. odstavka 65. člena (za LD) in določbo 4. odstavka 66. člena ZDlov - 1 (za LZS).

Status društva v javnem interesu bodisi v okviru ZDlov - 1 bodisi na podlagi ZON daje možnosti sofinanciranja pomembnih projektov s področja trajnostnega gospodarjenja z divjadjo in varstva narave. Nudi tudi pravne možnosti odločnejšega poseganja v razne upravne in sodne postopke takrat in tam, ko in kjer bi bilo lahko zaradi – navadno brezobzirnih interesov kapitala – ogroženo življenjsko okolje divjadi oz. vseh, posebno še zavarovanih divjih živali ali bi lahko bili kako drugače prizadeti interesi upravljavcev lovišč. **Ali in v kolikšni meri bomo izkoristili vse take možnosti v dobro**

ške gimnazije pri Novem mestu zbralo več kot 150 slušateljev iz posameznih LD, območnih lovskih zvez in računovodskih delavcev, ki za lovska društva opravljajo finančno računovodsko opravila.

Po uvodnem nagovoru direktorja strokovnih služb LZS **Srečka Žerjava** je besedo prevzel davčni svetovalec **Igor Zadravec** iz družbe Precep, d. o. o., in s svojim predavanjem, podobno kot že minulo leto, hitro »ogrel« udeležence letošnjega izobraževanja.

Seminar je bil v dogovoru s predstavniki *Komisije LZS za finančno in gospodarsko področje* razdeljen na tri vsebinske sklope. Prvi sklop je bil namenjen zadnjim *spremembam davčne zakonodaje na področju davka na dodano vrednost (DDV)*, ki za lovske družine, vključene v sistem obračunavanja DDV, pri naša pomembne novosti. Med novostmi na področju zakono-

Foto: S. Vesel

Drugi seminar LZS z naslovom Obdavčitev društev oziroma lovskih družin je bil organiziran januarja v Novem mestu. Na fotografiji: v pogovoru med odmorom Srečko Žerjav, Damjan Us in predavatelj Igor Zadravec.

narave, je odvisno od vseh nas, predvsem pa od podjetnosti vodstva, komisij in strokovne službe LZS!

Niko Šušтариč, predsednik KOPV pri LZS

daje je bila posebej izpostavljena solidarna odgovornost za plačilo DDV v primeru poslovanja z gospodarskimi subjekti, če iz objektivnih okoliščin izhaja, da je davčni zavezanec (na primer LD registrirana za obračunavanje DDV) vedel oziroma bi mora vedeti, da z nakupom sodeluje pri transakcijah, katerih namen je izogibanje plačilu DDV. Druge novosti na področju DDV, ki so bile podrobneje predstavljene, se nanašajo na določanje davčne osnove med povezanimi osebami, zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti, obrnjeno davčno breme (DDV plača prejemnik storitve in ne tisti, ki storitev opravi) ter poročanje za določene sektorje med zavezanci v Sloveniji, krajši roki za predložitev davčnega obračuna na pod-

Čestitka

Pred nami je marec, ko se spomnimo na naše partnerke, žene in matere. Za nami je valentinovo in če je kdo takrat pozabil, je zdaj priložnost, da svoji partnerici nežnejšega spola ob dnevu žena podari šopek. V tem mesecu je tudi materinski dan, torej še ena priložnost, da izkažemo pozornost našim najdražjim; tistim, ki v naši odsotnosti skrbijo za dom, otroke in ne nazadnje zato, da lahko sploh lahko opravljamo svoje poslanstvo, ki nas pri tem podpirajo in sodelujejo pri naši dejavnosti.

Moja prijetna dolžnost je, da ob tej priložnosti vsem lovkam, ženam, materam, hčeram pa tudi vsem bralkam naše revije čestitam ob dnevu žena in materinskem dnevu.

Hvala vam za vse!

Mag. Srečko F. Krobe, predsednik LZS

Seminar o davčni problematiki poslovanja lovskih družin

Tridesetega januarja letos je v organizaciji Lovske zveze Slovenije potekal 2. seminar na temo **obdavčitev društev oziroma lovskih družin**. Kljub pravemu zimskemu vremenu z obilnim sneženjem se nas je v prostorih Kmetijske šole Grm in biotehni-

Foto: S. Vesel

Davčni svetovalec Igor Zadravec je predaval zbranim starešinam lovskih družin o novostih, povezanih s pravilnim finančnim poslovanjem lovskih družin.

lagi sklepa davčnega organa in odvzem identifikacijske številke.

Predavatelj je drugi del seminarja namenil osnovam vodenja poslovnih knjig in ključnim pravilom Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb, ki so skupaj s spremenjenim *Pravilnikom o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti* temelj za pravilno izdelavo davčnega obračuna. Že iz vprašanj, ki so bila še pred seminarjem naslovljena na predavatelja, je bilo razvidno, da ta del seminarja zadeva najbolj perečo problematiko, predvsem zaradi nedorečene zakonodaje, ki se nenehno spreminja, ter pomanjkljive davčne in sodne prakse.

V zaključnem delu izobraževanja je potekala živahna razprava z vprašanji, odgovori ter medsebojno izmenjavo mnenj, kar še dodatno podkrepi ugotovitev, da so tovrstna izobraževanja postala nujna v lovski organizaciji.

Ne glede na dobro udeležbo seminarja mi je ob pogledu na polovično zasedenost dvorane in ob dejstvu, da udeležba na podobnih seminarjih stane krepko več kot 100 evrov na udeleženca, ostal grenak priokus. Očitno bo moralo preteči še kar nekaj časa, da bodo vsa vodstva LD spoznala namen in korist tovrstnih izobraževanj, saj so v prvi vrsti namenjena starešinam kot odgovornim osebam društev, članom upravnih odborov, ki pomembno vplivajo na poslovanje društev, ter institucijam v društvih, kot so nadzorni odbori, katerih naloga je izvedba notranjega nadzora nad finančnim in materialnim poslovanjem, sicer v nasprotnem primeru letno poročilo ni veljavno sprejeto (26. člen Zakona o društvih, Ur. l. RS, št. 61/06 in 58/09). Zato je razmišljanje,

Foto: B. Žerdin

Lovska družina LD Brezovci po zadnjem lanskem skupnem lovu, ko so z lovskim krstom dveh svojih novih lovcev poskrbeli tudi za negovanje lovskih običajev.

kot mi ga je izrekel marsikateri lovski tovariš: »*Za nas to ne pride v poštev, ker imamo zunanje računovodstvo*,« v pomenu odgovornosti preživelo.

Naj prispevek končam z mislijo predavatelja: »*V večjem številu ko se bomo družili na podobnih srečanjih in poenotili prakso obravnavanja poslovnih dogodkov, manjše bo tveganje nepravilnega ravnanja*.«

Damjan Us,

Komisija LZS za gospodarsko in finančno področje

Šele po krstu prava lovca

Prav gotovo bosta lovcem **Lovske družine Brezovci** lanska lovška sezona in »lovška berak« še dolgo ostali v spominu, kajti

OPRAVIČILO

Vili Furman, Slovenja vas 50/a, Hajdina, se opravičujem **Silvu Mohorku**, Stogovci 56, Ptujška Gora, glede dogodka 22. 9. 2009.

končali so jo z družabnim običajem (vse LD ga imajo navadno na koncu lovske sezone oz. leta), ki je bil v lovskem domu omenjene LD. Lovci LD Brezovci so se kot vedno pred lovskim krstom odpravili najprej na lov, ki se ga je udeležilo okrog 47 članov zelene bratovščine iz njihove LD in gostov iz sosednjih družin.

Za uspehe LD Brezovci je najbolj zaslužen gospodar družine **Tomaž Poredoš** ter drugi člani. Po končanem lovu je napočil trenutek za začetek lovskega krsta, ko so brezovski lovci medse »pravnomnočno« sprejeli dva nova lovca, **Franca Kološo** in **Boštjana Cipota**. Lovski krst je bil

dokaj šaljiva in zbadljiva vprašanja o lovu, divjadi, naravi itn. Sledile so kazni v obliki izpitih »glažev« vina in na koncu tepež s šibo, pri čemer sta morala kandidata leči na mizo, izbrani lovci pa so ju s palico udarili po zadnjici – krstili. Šele ko je bil opravljen končni »obred« lovskega tepeža, so razglasili, da sta postala prava člana zelene bratovščine LD Brezovci. Sledilo je prijetno lovsko druženje ob lovskih dobrotah.

Bojan Žerdin

Zasedanje UO LZS je bilo decembra v Murski Soboti

Zadnja seja UO LZS v letu 2009 je bila na sedežu Zveze lovskih družin Prekmurje v Murski Soboti. Seja je bila poleg delovnega značaja tudi priložnost za gostitelja, da je ob koncu seje za udeležence in nekatere povabljenе goste pripravil družabni program z zaključnim lovom v prekmurskih loviščih.

Upravni odbor **Zveze lovskih družin Prekmurje** je že med letom sprejel sklep, da bodo »kandidirali« kot gostitelj za eno od sej UO Lovske zveze Slovenije. V povezavi s tem smo z zadovoljstvom sprejeli odločitev predsednika LZS Slovenije mag. **Srečka Felixsa Kropeta** in direktorja strokovnih služb **Srečka Žerjava**, da bomo gostili zadnjo sejo v minulem letu.

Kot se spodobi za zadnjo sejo v iztekajočem se letu, smo jo začeli z lovom na fazane, ki je bil organiziran v lovišču LPN Fazan - Beltinci. Drugi dan koledarske zime in ob slabi vremenski napovedi smo uživali v čudovitem, skoraj bolj pomladnem dnevu kot zimskem na rav-

Izročanje uokvirjenega priznanja LZS predsedniku ZLD Prekmurje dr. Arpadu Kövešu

Zasedanje UO LZS na seji, ki je bila 23. 12. v Murski Soboti.

Nagovor predsednika LZS S. F. Kropeta ob koncu decembrske seje UO LZS v Murski Soboti

ninskih gmajnah Ravenskega. Plen je bil zadovoljiv, zadovoljstvo in počutje v družbi v lepem dopoldnevu pa še večja.

Seja UO LZS, na kateri smo obravnavali predvsem predloge komisij, smo začeli ob napovedanem času. Poleg dobre udeležbe članov UO se je seje udeležil tudi dr. **Marjan Toš**, predsednik uredniškega odbora založniške dejavnosti LZS. Po uvodnem govoru predsednika LZS Slovenije je prisotne v imenu gostitelja pozdravil dr. **Arpad Köveš**, predsednik ZLD Prekmurje in član UO LZS. Predstavil je kratko zgodovino zveze, opisal njeno delovanje, njene članice ter predstavil nekaj podatkov o številčnosti in odstrelu divjadi posameznih vrst v loviščih članic te območne lovske zveze. Predsednik Kroke mu je kot predstavniku gostitelja izročil uokvirjeno priznanje LZS.

Po končani seji so se predstavili KUD Prekmurški rogisti in z nekaj izbranimi skladbami navdušili zbrane. Sledil je kratek nagovor predsednika LZS, ki je poleg zahvale za delo članom izrekel še nekaj želj v okviru bližajočih se novoletnih praznikov.

Sledila je zdravica ob lovskih

specialitetah Gostišča Rajh, ko je bila priložnost za prijetno druženje in izmenjavo mnenj o različnih zadevah. Poleg že omenjenih oseb naj omenim, da so se zaključka udeležili še podpredsednik ZLD Prekmurje **Ludvik Rituper** in predsedniki: OZUL **Janez Štotl**, Zveze lovskih kinologov Pomurja **Iztok Trček**, KUD Prekmurških rogistov **Rudi Slogovič** ter predsednik Pevskega društva prekmurških lovcev **Štefan Zelko**.

Na koncu prispevka se želim v imenu UO ZLD Prekmurje in v svojem imenu zahvaliti predvsem predsedniku LZS Slovenije mag. Srečku Felixu Kropetu, direktorju strokovnih služb LZS Srečku Žerjavu in vsem članom UO LZS, ker so se odzvali našemu povabilu, pa tudi vsem drugim udeležencem, ki so v našo družbo prišli ob zaključku seje. Javno bi se rad zahvalil tudi direktorju LPN Fazan Beltinci **Draganu Zemljiču**, ki je organiziral prijeten lov na fazane, in Gostišču Rajh, ki je znalo dobro poskrbeti, da nismo ostali lačni in žejni v tistem dolgem in predvsem lepem dnevu.

Dr. Arpad Köveš,
predsednik ZLD Prekmurje

Zmanjšali smo izgube srnjadi zaradi prometa!

V Lovski družini Mirna upravljamo s sredogorskim loviščem, v katerem je srnjad najpomembnejša lovskogospodarska vrsta. Zato delimo interes z večino slovenskih lovišč, da bi s srnjadjo upravljali čim bližje načelom obnovljivosti ter razumne in trajnostne rabe. Tako kot marsikje se trudimo zmanjšati posledice izgub zaradi cestnega prometa, ki se je še kako povečal zlasti v zadnjem desetletju. Izgube beležimo ne le na primarnih, pač pa tudi sekundarnih cestah, ki so večinoma asfaltirane, na njih pa je vse več avtomobilov v različnih delih dneva.

Dolga leta smo zgolj ugotavljali dejstva, a se nikoli nismo sprijaznili z mnenjem, da smo pri tem nemočni. Sledili smo tujim pa tudi domačim izkušnjam in se končno odločili, da del najbolj kritičnega cestnega odseka Gomila–Mirna, dolgega okrog 600 m, zavarujemo s t. i.

»vonjavno ograjo«. Pobudnik in vodja projekta je bil naš član **Blaž Krže**, ki ima kar nekaj izkušenj. Omenjeni cestni odsek je vsako leto terjal razmeroma velik krvni davek med divjadjo, zlasti med srnjadjo. Stalno nevarnost pa je pomenil tudi za vse udeležence prometa, saj vemo, da so v nesrečah z udeležbo divjadi prepogosto tudi tragične posledice ne le med divjadjo, pač pa tudi med vozniki in drugimi udeleženci v prometu.

Omenjeni odsek je na pobočnem delu vse do ceste porasel z mešanim gozdom, v nekajmetrski oddaljenosti na drugi strani pa vzporedno poteka železniška proga Trebnje–Sevnica. Ograjo smo v celoti namestili 22. aprila 2009, in to v gozdnem delu okrog 10 do 15 m nad cesto, na spodnjem delu pa smo lahko uporabili železniški nasip. Odmik od ceste je pomemben, ker je sicer stabilnost ograje bistveno manjša zaradi vozil, ki povzročajo nam sicer nevidno vrtnčenje zraka, kar trga ograjo. Zato smo jo zgoštili ob stečinah, sicer pa smo poliuretanske osnove nanašali

Pobudnik in vodja projekta **Blaž Krže** skupaj z lovskim tovarišem **Mirkom Ajdiškom** pri postavljanju vonjavne ograje za odvrčanje srnjadi od ceste

Še nekaj pomembnih informacij vodje projekta vsem sodelujočim kar neposredno na terenu

Foto: S. Smolič

kar na drevesno lubje, šture ali skale v višini okrog 75 cm in v oddaljenosti 8 do 10 m. Za obnovo vonjavnega dela smo se odločili za približno enomesečni razmak, kar je sicer nekaj več kot priporoča proizvajalec. To se nam je očitno obrestovalo.

In rezultat? V času delovanja vonjavne ograje, za katero vemo, da deluje le pri pozitivnih zunanjih temperaturah, ni bila povzročena niti ena srnjad. Menimo, da smo dobro vložili delo in sredstva, pri čemer sta nam pomagali tudi zavarovalnici Adriatic in Triglav, za kar se jima na tem mestu lepo zahvaljujemo. Ocenjujemo, da smo storili dobro delo v korist varovanja naše najpomembnejše vrste divjadi. Seveda bomo akcijo nadaljevali tudi letos. Vsem, ki vas to zanima, bomo radi posredovali naše izkušnje.

Stane Smolič

Kategorizacija - potrebno ali nujno zlo?

Ko se je leto končalo, smo »na ogled postavili« naše delo in načrtovano »žetev« v lovišču. Najprej smo zbrali vse dele divjadi (to pot še brez nog vran, šoj in srak), da bodo komisije pri OZUL, skupaj z območnim lovskim inšpektorjem, preverile pravilnost naših posegov v populacijo divjadi. Potem bomo realizacijo naših opravil vnesli v letni načrt in vse skupaj prepuščili »v obdelavo in žegen« Oddelku za upravljanje z divjadjo in prostoživečimi divjimi živalmi pri Zavodu za gozdove Slovenije.

Veliko je bilo že napisanega o tej tematiki in vsi na terenu (lovci) ugotavljamo, da smo postali v glavnem le izvrševalci birokracije ZGS. Seveda, lahko »sodelujemo« v predhodnih fazah. Pri nas v Posavju je sicer medsebojno sodelovanje še zadovoljivo, a gre predvsem za svojstven pristop k nalogi.

Lovske družine so v glavnem prejele lovišča v upravljanje po letu 1946, nekatere še nekoliko pozneje. A tudi z novimi koncesijskimi pogodbami, ki smo jih podpisali, se lovišča niso kaj bistveno spremenila. V vseh teh letih se je že dobro videlo, kako so posamezne LD gospodarile v lovišču. Pri tem ne mislim samo na odstrel, ampak še vse druge dejavnosti, tudi delovanje v širšem prostoru. Večina LD

je to delo dobro opravila, slabi gospodarji pa so lovišča izgubili že kmalu po prejemu pogodb. Kljub temu dobrim gospodarjem »država« ne zaupa dovolj in s svojimi birokratskimi odločitvami pošteno vpliva na njihovo nadaljnje delovanje. Zaradi različnih posegov v prostor oziroma zaradi »čudnega« obnašanja občanov v naravi, zaradi vremenskih in podnebnih vplivov (sprememb) in še zaradi marsičesa se razmere za življenje divjadi spreminjajo iz dneva v dan. To upravljavci lovišč redno spremljamo in se zavedamo, da se moramo na take spremembe tudi takoj odzvati. Menim, da bi morala birokracija v okviru obstoječe zakonodaje delovati prožneje, upravljavcem lovišč pa bolj zaupati in predlagane spremembe upoštevati nemudoma in brez obotavljanja. Le tako ne bi bilo nervoze in dvomov na drugi strani, kar bi bilo v prid doseganju načrtovanega odstrela. Tako pa le visoka zagrožena kazen upravičeno dviga tlak odgovornim v LD in sprošča nepotreben odpor. Popolno pravico imata ZGS pa tudi lovski inšpektor, da vse utemeljene spremembe preverjata in kontrolirata v lovišču, pa tudi glede na dogajanja v sosednjih primerljivih loviščih.

Pregledati in pravilno oceniti je treba uresničeno sestavo odstrela. Za to so pooblaščenice komisije za pregled odstrela in kategorizacijo lovskih trofej tudi v LD. Le-te so potrebne in tudi kadrovsko dovolj izkušene (vsaj toliko kot komisije OZUL). Težnje, da se bolj verjame komisijam zunaj LD, našim komisijam nalaga le večjo pozornost in odgovornost pri delu. Komisije pri OZUL bi bile lahko le nekakšna revizija in bi opravljale svetovalsko vlogo čez leto, saj je ocena na koncu sezone skoraj brezpredmetna (prepozna) in ne more več popravljati pravilnosti letnega odstrela. Morda ima le vlogo potrjevanja kazni!? V **ZLD Posavje - Krško** smo zato pripravili izobraževanje na to temo za vse člane komisij v LD. Udeležba je bila zelo dobra, kar je pokazatelj, da je v LD želja dobro delati na tem področju. Najprej smo slišali nekaj teoretičnih razlag člana komisije pri OZUL **Dušana Rebernika**, nato pa sta skupaj s predsednikom komisije **Nikom Marnom st.** opozorila tudi na napake, ki se največkrat (a v večini nenamerno) dogajajo pri ocenjevanju v LD. Priložnost sta tudi izkoristila, da sta nam

posredovala napotke, kako vse trofeje in druge dele divjadi, ki jih zbiramo za letne preglede, pripraviti, da je na pregledih in ocenjevanjih delo čim bolj tekoče in pregledno. Na koncu smo si vsi skupaj ogledali še nekaj trofej in drugih delov divjadi, ki so bile zanimive glede določanja ocene starosti uplenjene živali.

Torej, tudi na tem področju lahko vedno pridobimo nekaj novih spoznanj, saj znanje in izkušnje več ljudi pripomorejo k boljšemu delu. Prav je, da se izkoristijo in razširijo tudi spoznanja stroke in se s pravilnim upoštevanjem le-teh izognemo poznejšim težavam. A vse to mora potekati v bazi, v **lovski družini**, kjer je treba opraviti tudi določene nujne spremembe in popravke v letnih načrtih med letom glede na trenutne razmere v lovišču (zato so brez podlage razni odstotki in nerealne ocene naravnih izgub za naprej) in tako je treba dati bazi podatkov večjo pomembnost.

Dušan Lepšina

bi za zavarovane gozdne živali. Omeniti velja, da imajo v svojem lovišču še vedno nekatere živali, ki jih drugod že zdavnaj ni več! A tamkajšnji lovci so, to velja še posebej poudariti, prizadevni in dosledni tudi pri uresničevanju sprejetega letnega načrta odstrela. Nič manj uspešni niso pri ohranjanju stoletnih lovskih šeg in navad ter pri širjenju lovske družabnosti, tovarštva in pristnih odnosov z drugimi uporabniki prostora, zlasti še s kmeti in lastniki gozdov.

Ker je na prostranih pobočjih ruškega Pohorja, kjer ima LD Ruše večji del svojega lovišča, lov na jelenjad in divje prašiče izredno zahteven, so tudi ruški lovci bolj ali manj prisiljeni, da lovijo tudi s pogoni. Tradicionalni jesenski skupni lovi so priložnost za lovske družabne prireditve in sklepanje poznanstev z drugimi lovci iz Slovenije in tujine. Člani LD Ruše že leta organizirajo kar nekaj tradicionalnih lovov (vsaj trije vsako leto so v spomin dogodkom, ki so med

Foto F. Rotor

Po končanem uspešnem skupnem lovu, 21. novembra lani, so člani LD Ruše položili lovski venec pred spomenik NOB na Apnici.

Spominski skupni lovi LD Ruše

Lovski venec za padle pohorske partizane

Šele ko se severna pobočja ruškega in mariborskega Pohorja, ki ga že stoletja krasijo mogočni strnjeni gozdovi – tudi pragozd – ter številne urejene gorske kmetije in pašniki, odejene v številne pisane jesenske barve, oživi prava lovska družabnost v **LD Ruše**. V LZ Maribor velja omenjena štajerska LD za eno tistih, ki že od svoje ustanovitve skrbi, da njeni člani lahko lovsko poslanstvo uspešno uresničujejo na mnogih področjih. Že vrsto let so nadvse uspešni pri gojitvi divjadi in tudi pri skr-

NOB zaznamovali njih in kraj). V nekdanji Jugoslaviji so prvi skupni lov, na katerega so vedno povabili tudi svoje goste, organizirali 29. novembra, za dan republike. Prvi skupni lov v novembru še vedno organizirajo, le da zdaj v spomin na druge dogodke iz časov NOB. Tudi lani 21. novembra je bil na Pohorju nad Rušami tradicionalni lov. Poleg domačih lovcev, med katerimi sta bila **Bojan Urbančič**, starešina LD Ruše in ruški lovec **Ivo Žižek**, ki je tudi predsednik komisije LZS za izobraževanje, so se povabilu odzvali mnogi gostje od blizu in daleč. Med njimi so bili znani štajerski lovci: predsednik LZ Maribor in podpredsednik LZS **Branko Kurnik**, direktor LPN Pohorje **Martin**

Krajnc in drugi. Dokaj zanimiv in sproščen lov je že po tradiciji vodil nadvse spoštovani domači lovec **Mirko Urleb**. Kot vsa prejšnja leta so prvi skupni lov z gosti tudi tokrat sklenili na idilični gozdni jasi na Apnici, kjer v osrčju lovišča stoji spomenik padlim borcem NOB. Ker so nekateri domačini iz vasi Lobnica dali svoje življenje za vse, kar dandanes lahko uživamo, lovci, člani LD Ruše, vsako leto častno in spoštljivo položijo venec pred njihov spomenik. Z enominutnim molkom v njihov spomin se jim poklonimo mlajši. Lani sta venec položila najstarejša člana LD Ruše, tudi udeleženca NOB, 84-letni **Franc Mačič** in 82-letni **Just Poropat**.

Drugi spominski skupni lov z gosti je bil 5. decembra lani in so ga ruški lovci organizirali v spomin tragično preminulemu članu **Hubertu Marinu**. Tudi tega lova se je udeležilo veliko lovcev. Čeprav jim tokrat Diana ni bila naklonjena, sta jim lov in zadnji pogon ostala vseeno v lepem spominu. Snidenje starih lovskih prijateljev v rojst-

ni Hubertovi hiši na Hrastju, kjer so domači pripravili dobro lovsko malico in pogovor z njegovo ženo **Suzano**, jim je zagotovilo polepšalo zadnje dni minulega leta.

Tudi prvo soboto novega leta 2010 so v LD Ruše organizirali skupni lov na divje prašiče. Lova, ki je bil posvečen spomenu na padli Pohorski bataljon, se je udeležilo okrog sto lovcev, med njimi je bil tudi mariborski župan **Franc Kangler**. Diana jim ni bila preveč naklonjena, je pa pod natančnim strelom Branka Kurnika obležala lisica. Tudi tokrat so ruški lovci poskrbeli za obilno malico in dobro pripravljen lovski krst. Pred visoko, nezmotljivo in cenjeno ruško »lovsko sodišče« so letos prvič stopili štirje domači lovci. Za dobro voden običaj sta brez dvoma poskrbela »tožilec« Kurnik in »sodnik« **Miran Bergauver**, starešina LD Hoče, kateremu so se zaradi igalskih in govorniških sposobnosti nasmejali vsi udeleženci v dvorani Kulturnega doma v Bistrici ob Dravi.

Franc Rotar

Leta 1946 je bila ob vznožju severnega Pohorja ustanovljena **LD Ruše**. Čeprav so ruški lovci že leta 2006 praznovali 60 let uspešnega poslanstva svoje lovske družine, se je zgodilo, da lovskega dogodka niso dokumentirali za Lovca. Ker nikoli ni prepozno, osebno izkaznico LD Ruše objavljamo sedaj. Prizadevna starešina in gospodar ruške LD **Bojan Urbančič** in **Robi Volf** sta povedala: »Naša lovska družina, ki gospodari v 4.700 ha velikim loviščem, zdaj šteje 94 članov. Lovci smo ponosni, da sta med nami tudi dve lovki. Letno odstrelimo okrog 17 glav jelenjadi, 123 glav srnjadi, 25 gamsov in 45 divjih prašičev.

Člani LD Ruše ob 60-letnici, ki so jo praznovali leta 2006.

Odstrelimo tudi 5 zajcev in 10 fazanov. Na severnem delu ruškega Pohorja na Lobnici imamo tudi lovsko kočo, ki jo bomo letos dokončno uredili. Sicer pa se naša lovska družabnost že leta plemeniti tudi na številnih delovnih akcijah (gradnja in popravilo lovskih objektov, sanacija travnikov zaradi divjadi, košnja in podobno) in seveda na skupnih lovih. Vedno in povsod se znamo prešerno povesečiti tudi s svojimi družinskimi člani. Uspešni pa nismo samo pri uresničevanju vsakoletnega načrta odstrela divjadi. Pravilen človeški odnos do kmetovalcev, naš lovec zagotovo odlikuje in veliko pripomore, da včasih občutne škode od divjadi niso sprle lovcev, kmetov in lastnikov gozdov. Že to, da smo lani za škode dali samo 300 evrov, pove dovolj ... Da ni več zahtev za nastale škode, ki so resda zadnje čase v normalnih okvirih, je tudi dejstvo, da je kar 50 % naših članov kmetov in lastnikov gozdov,« sta poudarila Urbančič in Volf.

F. R.

Lovec Jože Kokalj med malčki VVZ Radovljica – Enota Lesce

Lovec na obisku

Decembra nas je v našem vrtcu v Lescah obiskal lovec **Jože Kokalj** iz Lovske družine **Stol**.

S svojim obiskom nam je še dodatno osvežil poznavanje živali naših gozdov, ki smo jih prek pravljic, zgodbic in enciklopedij spoznavali že kar nekaj časa. Zgodbica Jelen Jarko pa je razkrila naše nepoznavanje dela lovcev v naših gozdovih.

Zato smo se gospoda Joža zelo razveselili. S seboj je prinesel veliko nagačenih živali in nam pripovedoval svoje zgodbe in dogodivščine z njegovih srečanj z živalmi. Povedal nam je, kakšne so še naloge lovcev (poleg predpisane odstrela), kar smo spoznali iz veselih in žalostnih pripovedi, ki so se nas dotaknile do srca.

Spoznali smo, kako lovci skrbijo za živali, jih hranijo, kako jim pomagajo in skrajšajo muke ob boleznih in nesrečah.

Z lovskim rogom smo končali njegov obisk in lovca povedali, da tudi mi skrbimo za lačne ptice pozimi. Skupaj smo zapeli še nekaj pesmic o živalih in se poslovili v upanju, da se bomo še kdaj srečali.

Doroteja Škriba,
vzgojiteljica

V Vrtcu Mislinja nas je obiskala lovka Lidija, ki nam je predstavila vlogo lovca v naravi in nam pripovedovala o življenju divjih živali.

Predstavila se je v popolni delovni lovski opremljeni, ki jo ima kot lovka (oblačila, obutev, daljnogled, klobuk, puška ...). Veliko nam je povedala o gozdu v Mislinjski dolini in divjih živalih, ki tam živijo. Seznanila nas je s pravilnim obnašanjem v gozdu, pozornostjo in skrbjo za živali (ob lovskem obhodu). S seboj je prinesla različno strokovno literaturo (knjige, revije Lovca itn.), v kateri so otroci lahko našli veliko živali, o katerih smo se tistega dne pogovarjali, videli rogovje, zobovje, ustrojene kože živali in drugo.

Z veseljem smo se z njo pogovarjali ob različnih fotografijah živali, se seznanjali z življenjem gozdnih živali in opravili lovca v gozdu. Kar težko smo se poslovili od prijetne lovke.

S takšnim sodelovanjem staršev (strokovnjakov na različnih področjih), otrok in vzgojiteljev dodajamo delčke, ki veliko prispevajo k pozitivnim odnosom in pridobivamo nova, v življenju uporabna znanja.

Mojca Dobaj, dipl. vzg.
VVZ Slovenj Gradec,
Enota Mislinja

Obiskala nas je lovka

V jeseni, ko se ni mogoče upreti lepotam narave (jesensko obarvana drevesa, priprava narave na zimo, živali v gozdu ...), nas je v Vrtcu Mislinja obiskala lovka **Lidija Merzdovnik**, članica LD Gradišče. Z veseljem se je odzvala našemu povabilu kot mamica deklic Maše in Julije v našem vrtcu.

Silvo Puc, steklarski mojster v pokoju, je 11. 12. 2009 praznoval svojo 80-letnico. Je eden najstarejših, še vedno aktivnih lovcev LD Brezovica, saj kljub svojim

osmim križem manjka le na redkem skupnem lovu. Čeprav pred njim v njegovi rodbini ni bil noben lovec, ga je lov zelo pritegnil in je to ljubezen je prenesel tudi na oba sinova.

V lovsko družino se je vključil v domači Brezovici že leta 1947, ko je bila aktivna še LD Log - Dragomer, ki se je kmalu nato združila z LD Brezovica. Tu je bil novembra 1948 med lovskimi tovariši tudi krščen kot pravi lovec. Na omenjeni dogodek še vedno hrani dokument in krstno palico s podpisami lovcev - krstiteljev. Lovski izpit je opravil pozneje, leta 1951 v Ljubljani. Dobro se spominja tudi povojne revščine, ko ni bilo lovskega orožja ali pa je bilo zelo drago. Še večje težave so bile s pomanjkanjem lovskega streliva za šibrenice. Lovci so nabojne polnili sami s črnim smodnikom. Zato so bili zelo iskani papirnati tulci že izstreljenih šibrenih nabojev. Spomni se kar nekaj okvar orožja, ker so nekateri pri polnjenju nabojev uporabljali vojaški smodnik. V LD Brezovica je bil Silvo en mandat gospodar in cenilec škode od divjadi, od leta 1978 do 1984 pa je bil natančen družinski blagajnik.

Silvo je imel najraje lov na malo divjad, še posebno rad je lovil golo-be grivarje in kljunače. V času, ko se je na Ljubljanskem barju povečeval stalež poljskih jerebic in pozneje fazana, je na lovih dolga leta vodil koker španjele in nemške ptičarje. »Veseli je bilo pogledati krajino, saj je bil skrbno obdelan vsak kosček rodovitne zemlje. Nihče ni uporabljal umetnih gnojil in pesticidov; to je bila zlata doba za malo divjad,« se spominja. Na lov je hodil peš, s kolesom ali vlakom. Šele pozneje se je na lov navadno pripeljal z očetovim avtom, s katerim je kar nekaj let v družinsko skladišče po žrtevno vozil vsi koruzi in pšenico za zimsko krmljenje male divjadi. Brezoviško lovišče je bilo daleč naokrog znano po velikem staležu poljskega zajca, ki so jim ga zavidali drugi lovci. V tamkajšnjih krajih je bil poseben značilen nočni zimski lov na zajca ob kozolcih in polni luni. V lovišču vse do trideset let nazaj ni bilo jelenjadi in divjih prašičev, veliko manj je bilo tudi srnjadi. Lov na malo divjad je razvijal pristno lovsko tovarštvo in družabnost, kar pogreša v novjšem času. Posebno rad se spominja nekdanjih lovov na divje-ga petelina z Martinom Bokavškom v hribskem delu lovišča, tam v smeri proti Dobrovi. Slabe pol ure zmerne hoje od doma pa sta že bila na petelinjih rastiščih. V lovski sezoni je bil dovoljen odstrel enega, največ dveh petelinov, v enem dnevu pa sta jih videla tudi po šest. Njegov petelin, ki mu je dolga leta krasil njegovo sobo, je bil eden najtežjih, ki so bili uplenjeni v brezoviškem lovišču. Zdaj te plemenite divjadi žal tamkaj ni več.

Čeprav naš Silvo zdaj, ko ga bolijo noge in hrbet, ne more več preskakovati barjanskih jarkov, vseeno ne zamudi skoraj nobenega skupnega lova. Z avtom se odpelje naprej, »zapirat« na njemu dobro znana me-

sta na barjanskih »štrandonih«, kjer rad prečka zajec. In če se to zgodi, navadno tam tudi »za večno počaka«. V spomladanskih nedeljah morda še raje redno obiskuje lovsko kočvo v Vokah, kjer izve vse tedenske novice in kjer s tovariši vrže tudi partijo kart.

Dragi Silvo, ob tvojem visokem jubileju ti lovski tovariši želimo, da bi bil še dolgo zdrav in bi zahajal v našo družbo, na lovu pa tudi dober pogled!

LD Brezovica – J. M.

Človekova življenjska ura sledi zakonu prostega pada: več let šteješ, hitreje se vrtil. Tako so njeni kazalci pokazali dolgoletnemu strokovnemu tajniku Zveze lovskih družin Gorenjske, **Branku Galjotu**, univ. dipl. inž. gozdarstva, da je 27. 12. 2009 prekoračil v sedemdeseto. Zelena vejica mu je bila položena v zibelko, saj živi z naravo vse življenje: od mladih nog, v službenih letih in v pokoju.

Na gorenjski lovski zvezi je bil v službi od leta 1974 do 2001. Prišel je v urejeno okolje. Ugodni strokovnjaki – Miloš Kelih, Cene Benik, Milan Koprivec, nekdanji tajnik Rajko Marenčič in še mnogo drugih – so uspešno usklajevali osemindvajset gorenjskih lovskih družin. Za takimi avtoritetami mlademu inženirju ni bilo lahko prevzeti odgovornega mesta. Težave so se kar nizale: trikrat smo spreminjali lovskogojitvena območja, umetne tvorbe, kot so tudi zdajšnji LUO. Enotno ocenjevanje in gospodarjenje z divjadjo smo reševali z letnimi gojitvenimi smernicami. Garje so nam »pobrle« 8000 gamsov in veliko kozorogov, gozdna steklina je nekajkrat preplavila lovišča, s koroškimi lovci smo leta 1974 podpisali sporazum o gojitvi jelenjadi in gamsov na mejnem območju. Bil je uspešen, v alpskem prostoru odmeven in nagrajen z visokim priznanjem CIC. Pred leti je sporazum zamrl. Lanski poskus LZS, da bi ga obnovila, je bil zavrnjen. Območna enota ZGS je poslala oster protest in opozorila, »da LZS nima nikakršnih pristojnosti pri načrtovanju.« Tu bogovi umolknejo. Leta 1983 smo zavarovali velikega petelina. Vsako leto smo organizirali strelsko in kinološka tekmovanja ter seminarje za lovske pripravnike, LD Jezersko pa veleslalom Kristalni gamsi z mednarodno udeležbo. Ob gozdarskih dneh na Gorenjskem sejmu in Kranju smo prirejali tematske razstave in posvete. Zelo odmevna, z mednarodno udeležbo, je bila 3. slovenska lovstva razstava Narava, divjad - lovstvo.

To je nekaj programov, pri katerih je Brane deloval poleg rednega dela, ne da bi pogledoval na uro. Še nekaj drugih zadolžitve, med mnogimi, naj omenim: poleg več obveznosti v LD je bil od leta 1970 do 1974 član Izvršnega odbora ZLD Gorenjske in ustanovni član Lovsko-kinološkega društva Gorenjske, pri LZS je bil član vzgojno-propagandne komisije (od 1969 do 1994), bil je član Uredniškega odbora Lovcev (1982 do 1994), član komisije za veliko divjad (1992 do 2002), član komisije za lovski turizem (1984 do 1991) in v CIC dopisni član in ekspert (1996 do 2002). Odlikovan je bil z redom za

lovске zasluge III., II., in I. stopnje ter prejel plaketo revije Lovec III. stopnje.

Lovski tovariši in prijatelji mu ob lepem jubileju čestitamo in želimo še mnogo let v krogu njegove družine, med nami in njegovo divjadjo!

ZLD Gorenjske – B. S. Lovska zveza Slovenije

Martin Udovič, član LD Dobrnič, je 6. 11. 2009 praznoval 70 let svojega življenja. Rodil se je v kmečki družini. Zelo mlad je izgubil očeta in vaje pri hiši je prevzela njegova mati, ki je morala dobro gospodariti in biti zelo odločna, da je nahranila in vzgojila svoje otroke. Martin se je kmalu naučil, kako je treba »voziti«, da mu je bilo najbolje. O tem vedo več povedati njegovi bratje. Do harmonike, ki mu jo je mati težko kupila, je prišel ob neki otroški bolezni, ko je materi obljubil, da ne bo umrl, če mu jo kupi. In Martinček je zrasel, postal elek-

tričar na RTV in pozneje uspešen samostojni podjetnik z gradbeno mehanizacijo, ki smo jo dostikrat potrebovali tudi pri lovskem domu LD Dobrnič v Ojstrnem vrhu, kamor se je včlanil leta 1972. Nikoli nam ni odrekal pomoči. V lovski družini je bil v času građenj vodja ali član gradbenih odborov, en mandat, od l. 1988 do 1992, je bil član Izvršnega odbora LD in en mandat predsednik NO LZS, od l. 1998 do 2002. Za delo v lovski organizaciji je bil zaslužen odlikovan z znakom za lovske zasluge in redi III., II., in I. stopnje.

Martin svoje sreče in uspehov ni nikoli skrival, vedno jih je delil z lovci in prijatelji. Veliko lepih trenutkov smo doživeli z njim, odpiral nam je vrata, o katerih se nekaterim še sanjalo ni. Nikoli ni znal biti srečen, če je bil sam. Srečen je, če ima okrog sebe dosti prijateljev, ki pa mu jih ni nikoli manjkalo, še posebno tedaj, ko mu je posel najbolj cvetel.

Martin, še vedno imaš dobre prijatelje, ki ti s cvičkom nazdravljamo »v grozd«, ki ga tako rad pokličes. Na zdravje in na mnoga leta med nami, »varda«!

LD Dobrnič – S. G.

V TEM MESECU PRAZNUJEJO * SVOJ ŽIVLJENJSKI JUBILEJ

90-letnico

Jože Zupan st., LD Podsreda

85-letnico

Alojz Cerkvenik, LD Tolmin
Stojan Čilenšek, LD Kočevje

Jožef Kavčič, LD Ig
Ernest Kokalj, LD Izlake
Jožef Kovše, LD Zreče
Ivan Kužnik, LD Toplice
Lado Mazovec, LD Pugalj
Julij Šauperl, LD Ruše

80-letnico

Vladimir Jožef Arčon, LD Fajti hrib, Renče
Rudi Čilenšek, LD Prebold
Anton Čepar, LD Videž, Kozina
Franc Dobravec, LD Stara Fužina
Josip Jože Ferlič, LD Polšnik
Jožef Gjergjek, LD Ivanovci
Edvard Gorican, LD Puščava
Janez Kemperl, LD Stahovica
Franc Lešnjak, LD Pivka
Stanislav Pahole, LD Slovenske Konjice
Jožef Pilko, LD Pristava
Jožef Podgoršek, LD Vodice
Franc Pogorevcnik, LD Golavabuka
Franc Prelec, LD Kompas, Peskovci
Francišek Primožič, LD Tržič
Franc Saje, LD Otočec
Jožef Sedej, LD Horjul
Jožef Suhadolnik, LD Borovnica
Janko Španjolo, LD Čaven
Vincenij Volmajer, LD Kapla
Jožef Zorko, LD Poljskava
Ciril Zupancič, LD Mala Nedelja
France Žakelj, LD Horjul

75-letnico

Mirko Beškovnik, LD Zreče
Jože Brodar, LD Sela pri Kamniku
Zvone Florjančič, LD Šmarna gora
Jožef Marjan Germek, LD Kras, Dutovlje
Jožef Gnezda, LD Rakek
Albert Izlakar, LD Litija
Jožef Jeram, LD Porezen
Adalbert Krajnc, LD Puščava
Ivan Kramljak, LD Orlica
Ludvik Lulik, LD Črna jama
Lado Oražem, LD Sela pri Kamniku

Jurij Polajžer, LD Rogatec
Jožef Praprotnik, LD Sentjošt
Jožef Sekolec, LD Slovenska Bistrica
Jožef Senegačnik, LD Grmada Celje
Franc Travnikar, LD Podlehnik
Stanislav Urnaut, LD Puščava
Jožef Vončina, LD Idrija
Vojko Vuk, LD Rogatec
Jožef Žerak, LD Podlehnik

70-letnico

Franc Bajt, LD Tolmin
Jožef Berglez, LD Fram
Milomir Bogosavljevič, LD Dobrepolje
Franc Bučar, LD Veliki Podlog
Jože Debeljak, LD Loški Potok
Ciril Dekleva, LD Pivka
Jožefa Filčič, LD Dreta - Nazarje
Martin Funkl, LD Hrastrnik
Jožef Golob, LD Markovci
Franc Grut, LD Ivanjokovci
Josip Harastija, LD Škofja Loka
Rihard Ernest Kozjak, LD Dolič
Miroslav Krivec, LD Pristava
Jožef Krizanec, LD Makole
Alojzij Melink, LD Kanal
Alojz Mlakar, LD Škofja Loka
Jožef Mostar, LD Sentvid pri Stični
Vincenij Ojsteršek, LD Bojansko, Štore
Jožef Petek, LD Bresnica, Podgorci
Jurij Petkovšek, LD Vrhnika
Marjan Piliš, LD Oljka
Jožef Pirnat, LD Lož, Stari trg
Jožef Placet, LD Muta
Danijel Polizzi, LD Hubelj
Franc Pozne, LD Oplotnica
Janko Predovič, LD Suhor
Vincenc Pšeničnik, LD Libeliče
Franc Rajh, LD Ptuj
Alojzij Sisernik, LD Pogorevc
Jožef Šuklar, LD Bakovci, Lipovci
Stanislav Šuklje, LD Suhor
Jožef Vesel, LD Grahovo
Zdravko Vilar, LD Velike Lašče
Giuseppe Vinkoletto, LD Koper
Marjan Volk, LD Fajti hrib, Renče
Jožef Zemljič, LD Lenart v Slovenskih goricah
Jožef Zupancič, LD Raka
Darko Zbogor, LD Anhovo
Stanislav Železnik, LD Kresnice

Vsem jubilarom iskrene čestitke!

* Po podatkih iz LISJAK-a.

Marca v Prirodoslovnem muzeju Slovenije

Seznajamo vas s programom marčevskih prireditev v **Prirodoslovnem muzeju Slovenije**, Prešernova 20 v Ljubljani [informacije na e-naslovu: stome@pms-lj.si], kjer vas poleg njihovega rednega programa prireditev in razstav opozarjamo tudi na zanimiv nabor predavanj priznanih slovenskih strokovnjakov o **biotski raznolikosti Slovenije**, ki so ga pripravili v sklopu mednarodnega leta biotske raznovrstnosti in katerim temam nameravamo tudi v tem letniku glasila nameniti prednostni vrstni red objav in tako dokazati, da se lovci dejansko zavzemamo za varstvo narave kot celote in za preudarno, trajnostno rabo naravnih virov.

Uredništvo

Sklop predavanj BIOTSKA RAZNOLIKOST SLOVENIJE

Ob mednarodnem letu biotske raznovrstnosti so v Prirodoslovnem muzeju Slovenije k sodelovanju povabili priznane strokovnjake z različnih področij naravoslovja, ki bodo predstavili nekaj manj znanih, posebno zanimivih ali nekoliko prezrtih vidikov biotske raznolikosti.

Prost vstop na vsa predavanja.

Četrtek, 4. 3. 2010, ob 18. uri

prof. dr. Boris Kryštufek, muzejski svetnik

MEDNARODNO LETO BIOTSKA PESTROSTI (BIODIVERZITETE)

Organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO) je leto 2010 razglasila za mednarodno leto biodiverzitete. V tem letu se izteče tudi program Odštevanje 2010 (Countdown 2010), ki od leta 2002 poteka v podporo doseganja ciljev Konvencije o biološki raznovrstnosti (CBD). Mednarodna skupnost se je s Konvencijo zavezala k trajnostnemu izkoriščanju in dolgoročnemu ohranjanju biodiverzitete, Odštevanje 2010 pa si je zadalo za cilj zaustaviti biodiverzitetno krizo. Kaj biodiverzitetna sploh je? Kaj razumemo pod biodiverzitetno krizo? In kaj imajo s tem prirodoslovni muzeji?

Četrtek, 11. 3. 2010, ob 18. uri

dr. Peter Skoberne

ALI JE NARAVA V SLOVENIJI NEKAJ POSEBNEGA?

Slovenci se ponašamo s pestro in ohranjeno naravo. Ko bi radi komu to utemeljili, se lahko znajdemo v zadregi: Kaj je tisto, po čemer narava v Sloveniji izstopa v primerjavi z drugimi državami? Kaj je zanj še posebno značilno? Če bi se radi seznanili z nekaj odgovori, pridite na predavanje!

Četrtek, 18. 3. 2010, ob 18. uri

prof. dr. Mitja Kaligarič

SLOVENSKI TRAVNIKI, NJIHOVA RASTLINSKA PESTROST IN OGROŽENOST

V Sloveniji so travniki v glavnem drugotnega nastanka. Zaradi geografske lege so zelo pestri in bogati z rastlinskimi vrstami. Katere so te vrste? Kje so razširjene? Kako se vrste širijo vzdolž njihovih arealov? Kaj jih ogroža in kako jih uspešno lahko ohranjamo?

Napovedujemo:

Četrtek, 1. 4. 2010, ob 18. uri

Ivo A. Božič: **ŽIVI SVET RIBNIKOV V DOLINI DRAGE**

Četrtek, 15. 4. 2010, ob 18. uri

dr. Tomi Trilar: **RAZNOLIKOST ŽIVALSKIH GLASOV**

Četrtek, 22. 4. 2010, ob 18. uri

prof. dr. David Stopar: **MIKROORGANIZMI – NEVIDNI DELAVCI SVETA**

Četrtek, 6. 5. 2010, ob 18. uri

dr. Nada Praprotnik: **BOTANIČNA PESTROST V NAŠIH ALPAH**

Četrtek, 13. 5. 2010, ob 18. uri

dr. Andrej Gogala: **BIOTSKA RAZNOVRSTNOST NA KRASU**

Četrtek, 20. 5. 2010, ob 18. uri

doc. dr. Jože Bavcon: **200 LET BOTANIČNEGA VRTA V LJUBLJANI**

Četrtek, 27. 5. 2010, ob 18. uri

dr. Dušan Jurc: **GLIVE – NE RASTLINE NE ŽIVALI**

Četrtek, 3. 6. 2010, ob 18. uri

mag. Nikolaj Pečenko: **ŽIVALSKI VRTOVI IN VAROVANJE NARAVNE RAZNOVRSTNOSTI**

Četrtek, 17. 6. 2010, ob 18. uri

mag. Matjaž Jež: **BREZ METULJEV NI PRAVEGA SONČNEGA DNE**

30-letnica ustanovitve DOPPS

Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) je decembra praznovalo 30-letnico ustanovitve in svojega uspešnega delovanja. Pobudniki in ustanovitelji društva so bili ornitologi **Iztok Geister**, **Dare Šere** in **Božidar Magajna**. K organiziranju društva jih je gnala želja po organiziranem proučevanju in popisovanju slovenskih ptic, ki je svoj epilog doživela v številnih publikacijah, ki jih je društvo izdalo v svojem 30-letnem delovanju.

Zdaj društvo združuje več kot 1000 članov, ki aktivno delujejo in je eno najstarejših nevladnih naravovarstvenih organizacij v Sloveniji s priznanim statusom.

Praznovanje 30-letnice DOPPS je bilo 12. decembra 2009 v Beli dvorani Grand hotela Union v Ljubljani. Udeležilo se ga je okrog 300 slovenskih ornitologov in gostov. Med gosti naj omenim le najpomembnejše; to so bili: **Karl V. Erjavec**, minister za okolje in prostor, **Zoran Janković**, ljubljanski župan, **Werner Müller**, član upravnega odbora Bird Life International, **Angelo Caserta**, predsednik evropske sekcije Bird Life. Vse navzoče je najprej pozdravil zdajšnji predsednik DOPPS **Rudolf Tekavčič**, ki je na kratko predstavil delo DOPPS in zaključil s pojasnilom o poslanstvu DOPPS, ki je: predvsem varstvo ptic in njihovih habitatov, naravovarstveno delo, raziskovanje, izobraževanje, popularizacija ornitologije in sodelovanje z drugimi naravovarstvenimi organizacijami, kamor se lahko upra-

vičeno štejejo tudi lovci, saj nas kar veliko sodeluje v raznih ornitoloških akcijah.

Werner Müller je opozoril na ogroženost številnih ptic na vseh celinah in o nujni povezavi vseh ornitologov in naravovarstvenikov pri prizadevanjih za ohranjanje naravnih ptičjih habitatov. Opozoril je tudi, da ptice ne poznajo meja in da je veliko vrst ogroženih v njihovih življenjskih prostorih in na selitvenih poteh. Kot pozitiven podatek je navedel vedno več organizacij in članov, ki se ukvarjajo z varstvom ptic in njihovih habitatov. Veseli ga, da je v te organizacije vključenih več kot dva milijona otrok.

Angelo Caserta nas je seznanil, da je v Evropi 42 članic, ki so aktivno vključene v varstvo ptic. V Evropi je problem varstva ptic toliko večji zaradi vse večje poselitve in izkoriščanja

Proslave 30-letnice ustanovitve DOPPS se je udeležil tudi Werner Müller, član UO BirdLife International.

prostora ter posledično zmanjševanje prostora za ves ptičji svet. Pohvalil je dosedanje delo DOPPS in izrazil željo, da bi bilo v prihodnje to društvo vezni člen za povezavo z drugimi balkanskimi državami. Slovenijo

Foto: E. Krašna

Gostje in gostitelji od leve proti desni: Andrej Medved, direktor DOPPS, Angelo Caserta, predsednik evropske sekcije Bird Life, Zoran Janković, ljubljanski župan, Karel Erjavec, Rudolf Tekavčič, predsednik DOPPS

je pohvalil kot državo, ki ima kar 286 območij, vključenih v Naturo 2000, kar je 36 % celotne površine Slovenije.

Pozdravne govore so imeli še minister Karel Erjavec, ljubljanski župan Zoran Jankovič in Belizar Keršič, predstavnik Mobitela, ki je že več let glavni pokrovitelj DOPPS. V kulturnem delu programa smo poslušali ubrano petje Komornega zbora Ave in si ogledali čudovit film avtorja **Gregorja Šubica** o slovenskih naravnih lepota.

Ob koncu praznovanja je **Andrej Medved**, direktor DOPPS, izročil posebna priznanja dosedanjim devetim predsednikom DOPPS.

V predverju velike dvorane Državnega zbora je 8. decembra lani društvo v okviru proslave 30-letnice pripravilo fotografsko razstavo ptic z naslovom *Življenje med nebom in zemljo*. Uvodni pozdrav sta imela predsednik Državnega zbora dr. **Pavel Gantar** in predsednik DOPPS **Rudolf Tekavčič**, ki je razstavo tudi odprl.

Društvo DOPPS je doslej izdalo številne knjige in publikacije. Naj navedem le štiri pomembnejše: mesečnik *Acrocephalus*, ki izhaja že vse od ustanovitve društva; revija *Svet ptic*, ki izhaja iz leta 1994; *Zimski ornitološki atlas*, od leta 1994; in *Ornitološki atlas gnezdik Slovenije*, iz leta 1995.

Toda slovenska ornitologija se ni začela z ustanovitvijo DOPPS, temveč sega daleč nazaj, do enega najbolj znanih Slovencev, barona **Žige Zoisa**. Redki vedo, da se je ta znameniti mož in mecen poleg z mineralogijo prvi med Slovenci ukvarjal tudi z ornitologijo. Narodna univerzitetna knjižnica v Ljubljani (NUK) hrani dva zvezka njegovih ornitoloških zapiskov, nastalih v zadnjih letih 18. stoletja. V njih je zbral in zapisal slovenska imena za veliko večino vrst pri nas živečih ptic. Skupno je opisal kar 430 evropskih vrst ptic, in sicer z nemškimi in latinskimi imeni, od katerih jih je 230 opremil tudi s slovenskimi. Naslov njegovega dela je *Nomenclatura carniolica*. Prvi zvezek nosi naslov *Aves terrestres - Tice na suhim*, drugi pa *Aves aquaticae - Povodne tice*. Žal je to njegovo delo dolgo ostalo nedostopno strokovni javnosti. Prvi, ki je javnost seznanil s tem delom, je bil ornitolog **H. Freyer** leta 1842 in pozneje ga leta 1917 v svojem delu omenja še **Janko Ponepšek**. Ponovno ga je slovenski

Poljski zajec v vrtu; 31. maj 2008 na Golovcu (Ljubljana)

javnosti odkril in predstavil biolog in ornitolog **Janez Gregori** v svojih delih leta 1976 in 1991. Za Zoisom smo imeli Slovenci poleg že navedenih treh še kopico znanih ornitologov, od katerih naj navedem vsaj nekaj imen: **Fran Erjavec**, **R. Bačar**, **I. Krečič** in **F. Šuštaršič**, **O. Reiser**, **B. Schiavuzzi**.

Slovenski lovci in ornitologi smo bili in smo še vedno tesno povezani s pticami, saj je naša skupna naloga ohranjanje narave in vseh živih bitij. Veliko znanih slovenskih lovcev se je aktivno ukvarjalo tudi z ornitologijo. Dr. **Ivan Lovrenčič**, najbolj znani slovenski lovec, je bil med ustanovitvi Ornitološkega observatorija in dolgoletni član njegovega kuratorija. Med ustanovitelji in člani kuratorija je bil urednik revije *Lovca* **Anton Šivic**. Pomembna slovenska lovca in ornitologa sta bila tudi dr. **Stanko Bevk** in že omenjeni dr. **Janko Ponepšek**, ki sta bila določeno obdobje urednika *Lovca*. Prav slednji je v *Lovcu* pogosto objavljajl članke o pticah. Več o znanih slovenskih lovcih in ornitologih smo si lahko prebrali v letošnji 1. številki *Lovca*, kjer nam je njihovo biografijo podrobneje opisala kustosinja mag. **Romana Erhatič Širnik**.

Edvard Krašna

Ujeta poljska zajca

Zgodilo se je zadnjega maja 2008, ko smo jutraj kosili travo na Golovcu nad Ljubljano. Na sredini večjega travnika imamo manjši ograjen vrt, v katerem rastejo ameriške borovnice. Zaradi različnih živali (srne, divji prašiči) imamo vrtniček ograjen z žičnato ograjo. Pozneje, ko borovnice dozori, jih moramo za-

radi ptičev pokriti tudi s plastično mrežo.

Ko sem se približal omenjenemu vrtu, sem med grmi borovnic opazil dva poljska zajca. Divje sta tekala ob mreži, ko pa sem se še bolj približal, sta jo poskušala preskočiti. Hitro sem stekel v hišo po fotografski aparat in napravil nekaj dokumentarnih posnetkov. Nato sem odprl vrata ograje in eden od zajcev je takoj stekel ven, drugega pa sem moral kar nekaj časa »usmerjati« ven, ker v zmedenosti ni takoj našel izhoda iz vrtnička. Pozneje sem si ogledal celotno mrežasto ograjo, ker me je zanimalo, kje in kako sta zajca prišla noter. Na enem mestu med travo sem našel del mreže, ki ni bil pomaknjen povsem do tal. Le tam je bilo mogoče, da sta se oba poljska zajca splazila noter, izhoda ven pa nista več našla.

Dare Šere

Prvi lov lovka v Posavju

Že spomladi nam je naša lovška prijateljica Darinka predlagala, da bi v **LD Dobova** organizirali prvi lov lovka v Posavju. Ideja nam je bila vsč in že je bil določen datum v razporedu lova za sezono 2009–2010.

Darinka Petelinc, ki je poskrbela za organizacijo in pogostitev, je pisno obvestila vse lovke v LD v Posavju. V naši lovski družini imamo kar tri zveste prijateljice lova.

V soboto, 17. 10. 2009, smo se začeli zbirati domači lovci, nekaj lovskih prijateljev iz sosednjih lovskih družin in seveda lovke iz Posavja. Povabilu se je odzval tudi **Miha Molan**, predsednik ZLD Posavje.

Po jutranji kavi in pecivu smo se odpeljali na zborna mesto v lovišču. Vreme nam je bilo naklonjeno, pa tudi divjadi ni manjkalo. Boginja Diana žal lovkam ni bila najbolj naklonjena. Vse so imele sicer možnost streljati, pa vendar ni bilo plena. A ni pomembno, kaj in koliko so uplenile, pomembnejše je druženje, ki pa je bilo toliko prijetnejše in zabavnejše.

Po končanem lovu smo se vsi skupaj odpeljali proti lovskemu domu, kjer so nam članice domače lovke družine pripravile odlično zakusko. Tudi torta ni manjkala.

Za vse udeležene lovke se je prijetno druženje končalo z željo, da bi se srečali tudi letos.

*Zvone Pavlin
LD Dobova*

Na skupnem lovu za članice LD iz Posavja (na fotografiji spredaj) smo v LD Dobova lani oktobra organizirali lov na malo divjad. Rekle so: »Enkrat smo pa tudi me v prvi vrsti!« Lovci smo bili le gonjači, vsak opremljen s svojo palico.

Celovski sejem Lov in ribolov pričakuje obisk slovenskih lovcev

Največji letošnji strokovni sejem Lov in ribolov v južni Avstriji bo od 26. do 28. marca 2010 na sejmišču v Celovcu na skupnih razstavnih površinah več kot 15.000 kvadratnih metrov. Letos bosta prvič dan lov in lovska veselica s privlačnim spremljajočim programom.

»Vsa pomembna vodilna podjetja so zastopana tudi letos,« sta z veseljem povedala projektni vodji **Georg Helmig** in **Gerd Cechak** in da je površina sejma povečana za najmanj 10 %. Že prva prireditev leta 2008 je bila zelo uspešna, saj je bilo v samo treh dneh, kolikor je trajal sejem, mogoče naštetih okoli 14.000 obiskovalcev. Sejem pa ni presegel vseh pričakovanj samo po obisku, ampak je bila zadovo-

ljiva tudi kakovost razstavljenih potrebščin za lovce in ribiče. Leta 2008 je sejem Lov in ribolov 96 % vseh anketirancev ocenilo z odlično in prav dobro oceno. Poleg tega so na sejmu z lastnimi razstavnimi prostori zastopana vsa pomembna lovska združenja in ustanove avstrijske Koroške ter sosednjih držav območja Alpe-Jadran.

Sejem LOV IN RIBOLOV se želi v okviru svojega spremljajočega programa popolnoma posvetiti temi lova na klic, in sicer v teoriji pa tudi v praksi. Tako bodo besedo imeli domači in tuji strokovnjaki.

T. i. prvenstva v oponašanju jelenjega ruka so na evropski lovski sceni že nekaj let pravi hit. Zaradi ogromnega uspeha so se organizatorji odločili za vnovično prvenstvo v oponašanju jelenjega ruka. Predvideno je tekmovalanje na deželni ravni pa tudi ekipno tekmovalanje z mednarodno udeležbo.

Prvič bo na sejmu organiziran poseben dan lov. V petek,

26. marca 2010, bo za lovke in ribičke vstop na strokovni sejem prost (njihovi moški spremljevalci bodo plačali 3 evre). Na programu bo poleg modne revije in popustov pri razstavljalcih ob 16. uri tudi simpozij na temo Lov – samo moška stvar? v visoki zasedbi. V pogovoru bodo sodelovale znane avstrijske lovke.

Sinergija med lovom in terenskimi vozili je nesporna. Zato želijo na sejmu LOV IN RIBOLOV 2010 zelo dobro predstaviti področje terenskih vozil in tako povečati ponudbo; najsi bo z vozili 4 x 4 in opremo, ATV-ji in quad-ji ali skidooji, spekter je ustrezno velik. Razstavni segment bodo dopolnjevali: poligon s testnimi programi, spretnostna vožnja in poligoni za quad.

Podatki za obiskovalce Celovškega sejma:

Odpiralni čas: Sejem LOV IN RIBOLOV bo odprt od 26. do 18. marca 2010 na sejmišču v Celovcu, in sicer vsak dan od 9. do 18. ure. Podrobnejše informacije o sejmu najdete tudi na www.kaerntnermessen.at

Cene vstopnic: Dnevna vstopnica za odrasle stane 7,00 evrov, za otroke od 6. do 15. leta 2,00 evra, za mladino od 16. do 18. leta pa 3,00 evre.

Sejemska parkirišča: Parkirati bo mogoče neposredno poleg glavnega vhoda na sejmišče, v ulici St. RuprechtstraÙe, v sejmski parkirni hiši (vhod: sejmišče sever/Messegeleände Nord) ali na jugozahodnem sejmskem predelu.

Še ena nova lovska naprava v LD Bled

V Lovski družini Bled smo si pred štirimi leti za enega od ciljev postavili, da bomo na leto v vsakem od posameznih lovnih revirjev (sektorju) zgradili po eno prežo. Lovišče je namreč razdeljeno na šest oddelkov ali revirjev, kjer načrtovana dela usklajujejo njihovi vodje. Večina članov je to vzela zelo resno in dosledno opravljajo načrtovana dela. Žal pa tudi pri nas vsi člani še niso prepričani o nujnosti gradnje in vzdrževanja tovrstnih lovnih naprav za kakovosten odstrel, predvsem srnjadi, zato zadnja štiri leta le v enem od revirjev ni bila zgrajena nobena preža. Miselnost, da je mogoče načrt odstrela kakovostno opraviti le na zalaz ali s čakanjem na priložnostnem mestu pod drevsom, na štoru, pod grmovjem, je še zelo zakoreninjena pri nekaterih. Iz izkušenj tudi vemo, da pri takem načinu lova hitreje nastane slab ali zgrešen strel kot iz pravilno izdelane in urejene preže, še posebno, če je tudi na primernem mestu.

Z visoke preže je mogoče umirjeno opazovati divjad in jo po potrebi tudi zanesljiveje odstreliti.

Mlajši lovci so zgradili že kar nekaj dobrih prež v lovišču, saj se dobro zavedajo njihove pomembnosti.

Izredno lično in strokovno izdelano prežo je lani postavil naš novopečeni član **Janko Kovačič**. Pri izbiri najprimernejšega mesta in s strokovnimi nasveti mu je pomagal mentor **Mirko Štucin**. Janko je pri gradnji upošteval vse standardne mere, tako da je preža res uporabna. Pri tem je izredno pomembno tudi, da je za naj-

REŠEN GAMSJI MLADIČ
Fotografiji kažeta reševanje gamsjega mladiča iz deroče mrzle Kokre. Revirni lovec Anton Povšnar iz LPN Kozorog - Kamnik je 10. 1. 2010 na svojem rednem obhodu lovišča zagledal sredi Kokre utaplajočega se gamsjega mladiča. Takoj je zabredel v mrzlo vodo in ga še v zadnjem trenutku rešil zagotove smrti. Vse pohvale mlademu lovcu za njegovo požrtvovalnost in pogum. – Besedilo in fotografija: Darko Veternik, vodja LPN Kozorog - Kamnik

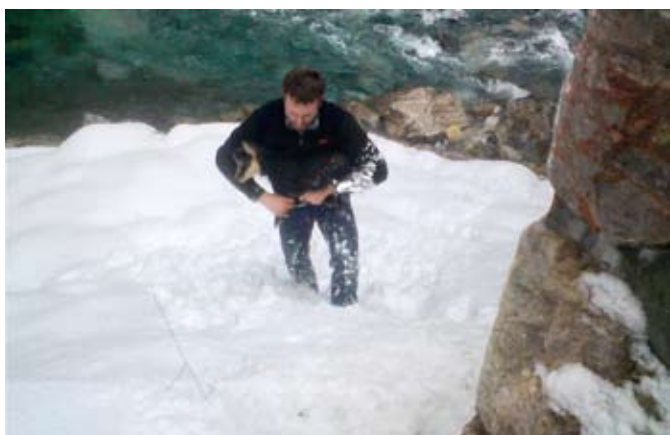

Foto: B. Sirmole

Lično izdelana preža v LD Bled, ki jo je izdelal Janko Kovačič.

bolj izpostavljene dele preže uporabil kakovostnejši les, s čimer se bo občutno podaljšala življenjska doba naprave. Znano je, da so nosilni deli, ki so v stiku z zemljo in tako izpostavljeni vlagi, najbolj podvrženi trohnenju in zato preminejo najprej. Posebnost preže je, da je postavljena na dveh odsluženih hrastovih železniških pragovih.

Preža je namenjena za lov srnjadi, pozimi pa je primerna tudi za nočno čakanje lisic in kun, kar je, poleg nujnosti nadzora nad primerno številčnostjo divjadi teh plenilcev in v skladu z načrtovanim odstrelom, tudi svojvrsten lovski užitek. Janku smo za lično izdelano lovsko napravo čestitali in upamo, da bo prepričala še druge člane o nujnosti ustreznega števila enakomerno razporejenih tovrstnih naprav v našem lovišču.

Branko Strmole

Lovski umetnik Saša iz Kotelj

Doma in v tujini Koroška velja za pokrajino, ki je vedno bolj prepoznavna zaradi pred osmimi leti ustanovljene območne **Koroške lovske zveze**, pa tudi kulture, ki jo gojijo njeni člani. Uspešni niso samo na področju ljubiteljske lovske glasbene kulture, čeprav premorejo kar tri lovske oktete in dve skupini rogistov, temveč so dejavni tudi na drugih področjih lovske kulture. Medtem ko se jih kar nekaj ukvarja s slikanjem, fotolovom, snemanjem, pisanjem lovskih zgodb in podobno, nekateri naši člani lovske motive uspešno ustvarjajo v lesu in kovini. Lovec odkriva vedno nove in nove ljubiteljske lovske umetnike po Sloveniji. Tudi na Koroškem jih je odkril nekaj. Rezbarja **Ivana Praperja**, člana LD Peca - Mežica, in **Jožeta Potočnika** iz LD Koprivna - Topla ter slikarja **Alojza Simetingerja**, člana LD Dolič, smo že predstavili v Lovcu. Lani smo odkrili še dva koroška lovska umetnika: **Janeza Potočnika**, člana LD Jamnica - Prevalje, in **Saša Zdovca**, člana LD Prežihovo - Kotlje. Pred nedavnim smo obiskali Saša v Kotljah, kjer izdeluje lične lovske garniture z unikatnimi lovskimi motivi, in sicer s pirografsko tehniko – z vžiganjem in delno barvanjem lesenih vžganih likov.

Mnoge krajeane Prežihovih Kotelj, še posebno rojene Kotuljce, že od rojstva »vežeta« nase les

in železo. Ni čudnega, saj jih spremljata vse življenje. Tudi za **Zdovčevega Toneta, Marijana, Emila, Bojana, Damjana in Saša**, ki so člani tamkajšnje lovske družine, velja to. Zdovčevi v sebi ne nosijo samo pripadnosti lovstvu, Tone in Marijan sta lovca že več kot 50 let, ampak tudi umetniško žilico. Marjan, Sašev oče, je nekdanj, ko je še delal v ravenski železarni, iz ravenskega jekla izdeloval zelo cenjene unikatne lovske nože. Tudi njegov pokojni brat Damjan je bil dober pleskar, slikar in večč obdelovanja materialov. In nič drugačen ni zdaj Damjanov sin Damijan ml. Posebno spretno znata les obdelovati Emil in Bojan, ki gospodarita na Ivertnikovi kmetiji nad Ivarčkim jezerom. Tone si je služil kruh v železarni s kontrolo jekla z ultrazvokom. Sašu, ki je vsega po malem povzel po očetu in sorodnikih, prav tako »ležiata« risanje in obdelovanje lesa. Tuje mu ni tudi leposlovje. Verjetno ima to v sebi po mami **Urški**, znani slavistki, ki jo tudi bralci Lovca poznamo po pisanju lovskih zgodb.

Lične lovske sedežne garniture, največ iz hrastovega lesa, okrašene z motivi divjadi in narave nastajajo pod Saševimi rokami.

»Že v rani mladosti sem živo doživil dogodka, ki so bili povezani z lovstvom. Moj oče je bil dolga leta vodnik lovskih psov, zlasti brak-jazbečarjev. V lepem spominu mi je ostal tudi krvoledni Argo. Dolgo je oče tekmoval tudi v streljanju na glinaste golobe. Prav njemu gre zahvala, da sem že zelo zgodaj spoznal lovstvo. Sploh, starša sta mi dala in vzbudila tudi mnoge druge za življenje, pomembne vrline in pokazala veliko stvari, ki so me pritegnile. Po končani OŠ, ki sem jo z odliko končal

Koroški lovec - umetnik Saša Zdovc, član LD Prežihovo Kotlje, je vedno bolj zavzet za ljubiteljsko ustvarjanje v les.

na Ravnah, sem šel v policijsko šolo. Poklic policista še vedno opravljam na Koroškem. Kar 15 let sem bil vodnik službenega psa. Med zadnjo vojno sem bil tudi jaz sodeloval pri obrambi domovine kot ostrostrelec v sestavi posebne policijske enote. In kot kaže, sem tudi strelske sposobnosti podedoval po očetu.

od leta 1984. Zadnje čase risbam v zvezku, teh se je z leti nabralo nekaj, dodam tudi fotografije. Seveda roglje približno starostno in točkovno tudi ocenim. Vse to počnem zato, da pozneje pri odstrelu ni napak,« je poudaril Sašo in nadaljeval: »S spremembo mojega delovnega časa pri Policiji, imam kar naenkrat več časa tudi za družino in še mi ga ostane. Za lov sem si že prej znal »odtrgati« dovolj časa. Če le morem, grem še vedno rad na lov. Vedno bolj me veseli tudi fotografiranje divjadi. Ko sem pred leti lovskega prijatelja **Franca Adamiča** opazoval pri vžiganju in barvanju unikatnih lovskih motivov, ki jih je ustvaril v les, se je v meni nekaj zganilo. Ko mi je Franc posodil napravo za vžiganje - pirograf, se je zame začelo neko novo lovsko doživljanje. Kmalu so tudi meni brez večjih težav uspevali potreti divjadi in narave na raznih lesenih izdelkih. In ker mi obdelovanje lesa ni čisto tuje, če še kaj ne vem, za nasvet rad vprašam tudi lovske prijatelje, mizarje, sem začel izdelovati tudi posebne sedežne garniture. Te izdelujem največ iz hrastovega lesa. Obogatim pa jih z unikatnimi lovskimi ali kmečkimi motivi. Da lahko iz hrastovih in drugih vej, desk ... nastane enostaven, udoben unikatni izdelek, tudi sam v začetku kar nisem mogel verjeti. A pot do končnega izdelka seveda ni tako enostavna! Moje delo se začne v gozdu. Po sečnji hrastov poskrbim za spravilo hlodov in vej na žago. Nato sledi dolgotrajno sušenje, čiščenje in razvrščanje ustreznih vej, ki jih razvrščam po zeleni zavitosti. Šele nato pride pravo ljubiteljsko, umetniško mizarstvo. Moja

Foto F. Rolar

delavnica je kar domača garaža. Avtomobili v njej že dolgo nimajo več prostora. Prostor so odstopili moji ljubiteljski lovski umetnosti, če se lahko tako izrazim. Ker delo dela mojstra, se tega dobro zavedam tudi jaz. Bolj ko sem pri stvari, veliko lažje in hitreje nastajajo nove in še bolj zanimive garniture, na katerih radi posedijo koroški in drugi lovci.»

Franč Rotar

Vsako srečanje je zgodba zase ...

Stanko Čurin s Koga ni le vinogradnik

Najbrž v Lovcu premalo pišemo o preprostih, vsakdanjih temah in ljudeh, ki so sicer predani člani zelene bratovščine, hkrati pa v svojem okolju znani tudi kot vrhunski strokovnjaki na različnih področjih. Za vse ni prostora, predvsem pa nismo

cev na aktualno dogajanje in tudi na še vedno prisotno tranzicijo, ki se na terenu marsikje pozna v zastareli miselnosti, načinih dela, v generacijskih konfliktih in podobnih težavah. Posebej pa je v pismu izpostavil znanega slovenskega vinogradnika s Koga, **Stanka Čurina**, ki ga pozna pol sveta po izvrstnih vinih in predvsem po plemenitem srcu.

Stanko tudi za bralce ni neznanca, a kljub temu ne bo odveč, če iz Dušanovega pisanja o znamenitem prleškem vinarju in lovcu povzamemo nekaj zanimivejših stavkov. »Stanko je velik človek in velik Slovenec, je prijatelj v pravem pomenu besede, je nepopisan list papirja, zakon, iz katerega se lahko učimo. V svojem bogatem življenju je pokazal veliko inovativnosti, svetovljanstva, vizionarstva, domoljubja, humanosti in človečnosti. Vsem, ki smo bili veliko z njim, je pustil sledi, ki so bolj ali manj zaznamovale tudi naša življenja. Svojega znanja, stro-

lovstvo. Vsako srečanje s Stankom je zgodba zase,« je zapisal Dušan Cvetko iz Mihovcev pri Veliki Nedelji.

Ko sva si po novem letu izmenjala dobre želje, je beseda nanescala tudi na Stanka Čurina. Pošteno bi bilo o njem kaj napisati za vse, ki z njim še vedno prijateljujejo in se včasih srečajo celo na strelišču za trap. Tam je bil Stanko vedno spoštovan in cenjen. Njegova odlika je pomoč pri učenju mladih. Kot dober učitelj je vesel, kadar so njegovi učenci boljši od njega. In to se pri vinogradnikih včasih tudi zgodi. Pri lovstvu je podobno, čeprav je dandanes učenje o hoji po zelenih stečinah mnogo zahtevnejše kot nekoč, zlasti pa mnogo odgovornejše ... Potrebno je več in več znanja. To priznava tudi Stanko, ki je kot vinogradnik šel skozi trdo šolo teorije, predvsem pa prakse. Zato ni odveč omeniti, da je ponosen na več kot 1000 različnih medalj z najelitnejših vinskih ocenjevanj in sejmov širom po svetu. A prav tako se rad spominja tudi mnogih uspešnih strelskih nastopov

M. Toš

cem že dobro znani ilustrator **Igor Pičulin**. Slednji je podpisan tudi kot oblikovalec tega knjižnega dela.

Avtor začne bogato vsebino knjige z izčrpno razlago lovske in kinološke terminologije (izrazoslovja), za katero v svojem uvodu povsem utemeljeno trdi, da se počasi, a vztrajno izgublja, zlasti med mlajšimi generacijami. Nato predstavi pasmi barvarjev od njenega izvora do razširjenosti in uporabe, vključno z izčrpnim opisom pasemskih standardov hanovskega in bavarskega barvarja, ki jih spremlja strokovni komentar. V nadaljevanju bralec lahko oceni, ali s svojimi lastnostmi in sposobnostmi lahko postane uspešen vodnik krvosledca. Ob odločitvi za nakup lovskega psa bo lažje izbral njemu ustrezno pasmo in mladiča v leglu. Bodoči vodnik krvosledca se bo seznanil s starostnimi obdobji pasjega mladiča v fazi odraščanja, katerih poznavanje je izjemno pomembno za prilagajanje vzgoje in socializacije ter poznejše uspešno šolanje ne le krvosledca, pač pa slehernega lovskega psa.

Temu poglavju sledi podrobna predstavitev teorije sledi in z njo povezane specifične lastnosti, ki se nanašajo na sled ranjene divjadi. Na to vsebino se navezuje nazorna predstavitev psihofizičnih lastnosti barvarjev in njihova primerjava z drugimi pasmami lovskega psov. Tematiko dopolnjuje opis delovnih sposobnosti in delovne opreme barvarja ter njegovega vodnika. Najobsežnejše poglavje je avtor namenil šolanju barvarja – od osnovnih vaj ubogljivosti do predstavitve teoretičnih osnov vzgoje in učenja psa za delo po krvnem sledu. Temu sledi izčrpen opis uvajanja mladega psa za delo na umetni krvni sledi in praktičnega šolanja ter utrjevanja znanja ob upoštevanju in razvijanju nagonov

Foto: M. Toš

Stanko Čurin ni le vinogradnik, neredko ga srečamo tudi na strelišču za trap.

dopisniško tako »močni«, da bi enakomerno lahko pokrivali vse predele Slovenije; smo pa zato vedno veseli vaših pobud in namigov. Pred časom se je obrnil na naš naslov **Dušan Cvetko**, sicer doma v Mihovcih pri Veliki Nedelji. Tam je tudi član zelene bratovščine in je zelo navezan na ormoški del Prlekije. Z Dušanom se pozna vrsto let in včasih sva dolge ure paberkovala o lovskih temah in sorodnih vprašanjih. Velikokrat sva bila na nasprotnih bregovih, a sva znala spoštovati različnost mnenj in bila strpna do najinih različnih pogledov. To je najbrž privedlo do iskrenega prijateljstva in lovskega tovarištva, česar nam dandanes tako manjka. Dušan ne bi bil Dušan, če v svojem pismu ne bi potarnal nad prepočasno odzivnostjo lov-

kovnosti, podjetnosti, ljubiteljskega in tradicije ni nikoli skrival, ampak je vse to preprosto sejal tudi med druge. Vsi, ki ga spoštujemo in imamo radi, neizmerno cenimo njegovo znanje in izkušnje, ki jih Stanko prenaša na mlajše rodove. Z njim je lepo sodelovati na vseh področjih, tudi pri lovu in lovskem strelstvu. Stanko je vedno najprej človek in to je za lovstvo še kako pomembno. Naš Stanko Čurin ob vsaki priložnosti vsakemu stisne roko, ga spoštljivo pogleda v oči in najde lepo besedo zanj. Vedno ima toliko časa, da s sogovornikom izmenja vsaj nekaj stavkov, pogosto pa se zadrži v daljšem pogovoru, v katerem ne manjka iskrih in zanimivih misli o tem in onem. Če je to pogovor z lovci, nanese vedno beseda tudi na

NOVE KNJIGE

Leo Fabiani: Barvarji in krvosledništvo

Lani konec leta je Lovska zveza Slovenije v okviru svoje založniške dejavnosti izdala 35. knjigo *Zlatorogove knjižnice*. Na naše lovske knjižne police tokrat prihaja delo z naslovom **Barvarji in krvosledništvo**, katerega avtor je uveljavljeni in priznani lovsko-kinološki strokovnjak in mednarodni kinološki sodnik, **Leo Fabiani**.

Vsebinsko knjiga predstavlja izjemno pomembno in za pravičen lov nujno potrebno zvrst lovske kinologije – **zasledovanje obstreljene divjadi s pomočjo ustrezno izšolanega lovskega psa, krvosledca**. Ker so za tovrstno delo izmed vseh lovskega psov prvenstveno namenjeni barvarji, dejavnost pa s skovanko poimenujemo **krvosledništvo**, je temu ustrezen tudi naslov knjige.

Avtor je pripravil za nekaj več kot 320 strani gradiva, ki ga bogati 99 fotografij, večinoma avtorski dokumentarni, in več kot 70 risb in skic, za večino katerih je s svojim praktičnim ilustratorskim znanjem poskrbel lov-

ter posluževanju različnih oblik motivacije za delo. V predzadnjem poglavju je nazorno opisano in slikovno predstavljeno nakazovanje zadetkov krogle v posamezne predele telesa divjadi in s tem povezanih znamenj na nastrelu. Avtor veliko pozornost namenja tudi praktičnim napotkom vodnikom krvosledcev in jih sklene s povsem življenjskimi priporočili, ki zadevajo vodenje in ocenjevanje barvarja na delovnih preizkušnjah in tekmah v delu po krvnem sledu. V zadnjem poglavju so predstavljeni še pri nas veljavni pravilniki, ki zadevajo preizkušnje in tekmovanja v delu po krvnem sledu. Dokaj suhoparnim določilom posameznih pravilnikov je pisec namenil tudi obsežen strokoven komentar.

Knjiga je plod avtorjeve strokovnosti in široke razgledanosti na področju lovske in splošne kinologije. Njegove strokovne razlage namreč ne temeljijo zgolj na dognanjih lovske kinologije, ampak se pri tem pogosto poslužuje ugotovitev priznanih, zlasti tujih strokovnjakov s področja službene in športne kinologije. Spoznanja slednjih v preprostem in razumljivem jeziku večje prenaša na ozko področje krvosledništva. Številni napotki in priporočila, ki zadevajo vzgojo, šolanje in vodenje krvosledca, temeljijo tudi na avtorjevih lastnih izkušnjah pri tem delu in so praviloma podkrepili z opisom in razlago na konkretnih primerih. Pri tem ne gre zanemariti, da ima pisec tudi sam bogate praktične izkušnje pri vzgoji in vodenju barvarjev, poleg tega je dolgoletni kinološki sodnik za ocenjevanje zunanosti barvarjev in lovske psov v delu po krvni sledi, predavatelj tovrstne tematike na kinoloških tečajih doma in v tujini in eden redkih, ki je doslej tudi v glasilu Lovec objavil številne strokovne prispevke na temo krvosledništva.

Knjiga, ki se zaradi svoje strokovne vsebine bolj nagiba k priročniku, je nedvomno zapolnila občutno vrzel, ki smo jo lovski kinologi čutili na področju pridobivanja znanja s področja krvosledništva. Kot piše avtor, je v prvi vrsti namenjena lovskim kinologom, ki se želijo poglobiti v delo psa na sledi, kinološkim sodnikom in predvsem vodnikom psov krvosledcev ne glede na pasmo. Da bi v naših loviščih poginilo čim manj obstreljene divjadi, prebiranje knjige in predvsem poglavij, ki zadevajo nakazovanje zadetkov, vedenje in

zasledovanje ranjene divjadi, toplo priporočam slehernemu lovcu. Znanje s tega področja bo še posebno dobrodošlo lovskim pripravnikom in njihovim mentorjem ter predavateljem kinološke tematike. Vsebina knjige je vsekakor primerna tudi za bralce s področja službene in športne kinologije in le upamo lahko, da jo bo založnik znal in uspel umestiti tudi mednje.

Marko Mali

Elite 4200

Tokrat vam predstavljamo vrhunski strelni daljnogled iz serije **Elite 4200**, ki je vrh ponudbe klasičnih lovske strelne daljnogledov ne samo pri firmi Bushnell, ampak s svojimi tehničnimi novostmi postavlja nova merila v vrhunskem razredu strelnih daljnogledov na svetu.

Strelni daljnogled serije Elite 4200 so vrhunski optični izdelki, namenjeni najbolj izbirčnim uporabnikom. So spoj izjemne strelske optike in čvrste konstrukcije, potrebne za terensko lovsko uporabo.

Svetlobna prepustnost optike je 95 % in velja za največjo. Po mnenju mnogih strokovnjakov so najboljši strelni daljnogledi na svetu. Izjemno čvrsto telo daljnogleda je iz kovane lahke in trdne zlitine z dodatkom 30 % titana. Debele stene že na pogled vlijevajo potrebno zaupanje. Tovarniško so preizkušeni na trzaje, ustrezne deset tisoč udarcem karabinke v močnem afriškem kalibru .375 H&H Mag.

Vse površine leč so prevlečene z najsodobnejšo mineralno prevleko, ki izboljša kontrast in svetlobno prepustnost ter omogoča izjemno svetlo in ostro sliko.

Nekaj posebnega je sistem zaščite leč z imenom Rainguard. Sistem je bil še nedavno novost

v optični industriji, ki jo zdaj posnemajo tudi drugi. Rainguard je svojevrsten dežni ščit, ki preprečuje zameglitev zunanje površine leč zaradi dežja, snega, rose ali sape. To je izjemno pomembno pri lovu v slabem vremenu, ko v kritičnem trenutku ne vidimo skozi daljnogled, ker so leče zamegljene. Preden jih uspemo kolikor toliko očistiti, je ugodna priložnost za uspešen strel lahko že mimo.

Pri pristreljevanju daljnogleda na puški boste opazili izjemno kakovostne in natančne korektur bobniče. Vsak premik korekturnega gumba oz. »klik« zelo dobro čutimo pa tudi slišimo.

Vsi strelni daljnogledi Bushnell, serije Elite pa še posebno, se odlikujejo po veliki očesni razdalji. To je razdalja strelčevega očesa od okularja, kar je zelo pomembno pri močnejših kalibrnih in pri strelnih strmo navzgor, npr. pri lovu v gorah, ko je možnost udarca daljnogleda v strelčev očesni lok. Ne samo, da je očesna razdalja velika, opazili boste, da omogoča tudi veliko prostora pri merjenju, predvsem ko se mudi. Oko boste zelo hitro postavili v žarišče leče na okularju in tako videli celotno čisto sliko brez stranskih senc, ne glede na to, ali bo vaše oko centimeter ali dva naprej ali nazaj. V tem pogledu so daljnogledi Elite resnično izjemni.

Predstavljeni strelni daljnogled Elite 4200 2,5–10 x 50 z osvetlitvijo namerilnega križa je razvit prav za potrebe evropskih lovcov za lov v mraku. Premer osnovne cevi je 30 mm, križ je evropski 4A, v njegovem središču pa po potrebi vklopimo rdečo piko, ki ima enajst stopenj jakosti. Gumb za vklop rdeče pike je na sredini telesa daljnogleda, nasproti bobniča za nastavitve smeri. Z najnižjo stopnjo lahko zmanjšamo svetilno moč rdeče pike tako, da tudi v temi ne moti, z največjo pa nam najbolj

koristi pri hitrih strelh na skupnih lovih. Luksuzni izdelek, ki se je že zelo dobro uveljavil med slovenskimi lovci, bo zagotovo zadovoljil tudi najzahtevnejše uporabnike.

Rodeoteam, d. o. o.
Reklamna predstavitev

Odgovor na kritiko

V Lovcu, 1/2010, na str. 58, je bil objavljen članek **Bruna Mraka** z naslovom *Pa še druga stran Bushnellove kakovosti. Ker članek navaja nekatera dejstva, ki so neresnična, predvsem pa, da je bil Rodeo Team, d. o. o., uvoznik te naprave, moramo pojasniti, da napisano ne ustreza resnici. Menimo tudi, da bi bilo prav, da bi uredništvo pred objavo preverilo vse trditve in dejstva.*

Gospod Mrak, pisec članka, nam je, na naš poziv, poslal spor napravo. Ugotovili smo, da gre za daljinomer, ki pa ga v našem podjetju nikoli nismo imeli v prodajnem programu. Daljinomer je letnik 2003 ali še starejši. Uvožen je bil neposredno v trgovino v Novi Gorici – verjetno iz Italije.

Zato tudi nismo vedeli za ta primer, kajti: vse morebitne reklamacije trgovine pošljejo na naš naslov in ne na neki fantomski servis na Japonsko.

Žal nam je, da je imel B. Mrak tako slabo izkušnjo in da ima trgovec, ki mu je izdelek prodal, tako slab servis. Vsekakor pa se nam ne zdi prav, da v članku v izjemno negativni obliki omenja naše podjetje, ki je s plačanimi reklamnimi predstavitvami izdelkov Bushnell stalni oglaševalec v Lovcu.

Torej, daljinomer gospoda Mraka ni bil uvožen in prodan prek podjetja **Rodeo team, d. o. o.**, ki je pooblaščen prodajalec blagovne znamke **Bushnell**, ki izdelke njihove znamke prodaja na območju Republike Slovenije, a zanje hkrati zagotavlja tudi kakovost in servis. Za izdelke Bushnell, ki jih prodajajo v Sloveniji še drugi pooblaščen prodajalci, prav tako veljajo vsa pravila jamstva, ki jih predpisujejo slovenski zakoni. Zato vsaj za naše podjetje velja, da če uporabnik kupi izdelek **Bushnell**, ki ga je uvozilo podjetje Rodeo Team, d. o. o., je dovolj, da kupi eno napravo. Za vse podrobnejše informacije sem vam na voljo ob vsakem primernem času.

Damijan Ambrožič, ceo
RODEO TEAM, d. o. o.

Model: 422152M, povečava: 2,5–10 x 50, križ: 4A w/1MOA z rdečo piko, teža: 623 g, dolžina: 368 mm, vidno polje: 13,3 m (2,5 x)/3,6 m (10 x), izhodna zenica: 20(2,5 x)/5 (10 x).

Jože Tretjak, spoštovan in ugleden lovec, bi sredi septembra praznoval svojo 86. letnico življenja, a ga je malo pred tem usoda iztrgala iz lovskih vrst. Umrli je 22. 8.

2009.

Jože se je rodil leta 1923 v kmečki družini Pri Tretjaku, po domače Pri Nogarju, v Razborci nad Mislinjo. Ker je bil velik ljubitelj narave, se je odločil za gozdarski poklic in se posvetil gozdu. Po vojni in odsluženem vojaškem roku se je zaposlil na Gozdni upravi v Mislinji, ko so začeli pogozdovati številne predvojne in povojne goloseke. Prav tako je bil za Jožeta velik izziv, ko so začeli uvajati prvo gozdarsko mehanizacijo in graditi prve kamionske ceste v Mislinjski jarek ter postavili objekte za sonaravno gospodarjenje.

V zadnjih desetih letih službovanja, ko so reorganizacije gozdarstva prinesle delitev gospodarjenja na državne in zasebne gozdove, je delal v zasebnih gozdvih v takratni organizaciji TOK Slovenj Gradec v revirju Mislinja. Tam so imeli gozdarji med drugim tudi pomembno vlogo pri gradnji telefonskega omrežja.

Jože ni bil samo gozdar, bil je aktiven v borčevski organizaciji, predan ribič, čebelar ter lovec. Prav slednje je bilo najbolj povezano z njegovo službo: divjad je srečeval pri svojem vsakdanjem delu. Leta 1968 vstopil v zeleno bratovščino in leta 1970 opravil lovski izpit. Pozneje je znanje s področja lovstva rad prenašal na druge lovce, ob tem pa na terenu uspešno usklajeval odnose med gozdarstvom in lovstvom.

Ker je bil zelo vesten, delaven ter spoštovan med lovci, so mu bile kmalu zaupane tudi številne funkcije v družini. Tako je bil Jože starešina (od l. 1981 do 1982 in od l. 1985 do 1989). Pred to odgovorno funkcijo je več let opravljal tudi naloge tajnika. V času njegovega vodenja lovske družine je bil zgrajen prizidek k lovki koči v Završah. Jože je vedno zagovarjal strokovnost in sprotno izobraževanje lovcev, zato so bila v času njegovega predsedovanja organizirana predavanja priznanih lovskih in gozdarskih strokovnjakov (prof. dr. S. Valentinčič, prof. dr. A. Bidovec, A. Šertel in drugi). Vedno je poudarjal, da se lovci srečujemo z drugimi uporabniki prostora, zato si je nadev prizadeval za tesno sodelovanje z gozdarskimi strokovnjaki in lastniki gozdov. Zavedal se je zapletenosti odnosov v gozdnih ekosistemih in ranljivosti gozdne krajine, zato je temu primerno usmerjal poslanstvo lovcev. Svoje bogato znanje in praktične izkušnje je prenašal na mlajše lovce, saj je bil mentor številnim lovskim pripravnikom. V letih od 1989 do 1993 je bil predsednik NO LD. Od leta 1985 do 2001 je bil tudi revirni vodja revirja Mislinja.

Za dolgoletno prizadevanje in zavzeto delo v lovskih vrstah ga je LZS odlikovala z znakom LZS za lovske zasluge in redom III. stopnje. Leta 1996 je prejel priznanje OLZ. Jože je bil lovec, ki je zagovarjal ravnanje v naravi, lovsko etiko ter medsebojno spoštovanje lovcev. Svoje dolgoletne lovske izkušnje in bogato znanje je prenašal na mladi rod, med drugim tudi na sina Milana.

Njegov lik pravičnega in poštenega lovca bo za vedno ostal med nami in nas spodbujal. Hvaležni smo mu za vse, kar je dobrega storil za divjad in lovstvo.

Dragi Jože, mirno počivaj v srcu pohorskih gozdov, ki si jih ljubil in jim ostal zvest vse do konca življenja.

LD Mislinja – M. T.

Člane LD Moravče je presenetila žalostna vest, da nas je 11. 12. 2009 zapustil **Franc Levčič**. Od njega smo se poslovili v na pokopališču v Pečah.

Franc se je rodil 29. 4. 1925 na Preteržu. Njegovo življenje je bilo vseskozi povezano z naravo, ki jo je globoko spoštoval. Kot pameten in moder gospodar se ni nikoli zapiral v svoj svet. Njegovi veliki odliki sta bili odprtost in preprostost do soljudi, ki potrebujejo pomoč, tolažbo, nasvet ali delitev veselih in žalostnih trenutkov. Poleg svojega trdega kmečkega dela je vedno našel čas tudi za družabno in društveno življenje. Pri vsem je Franc razdal velik del sebe naravi, lovu, posebno še LD Moravče. Bil je lovec z velikimi črkami. Vse to mu je bilo položeno že v zibelko. »Lovec«, je rekel, »se rodi, se ne naredi!«

V LD Moravče je vstopil leta 1949, leta 1955 pa je opravil izpit za preglednika uplenjene divjadi. Aktivnost v LD Moravče je izkazoval z veliko zavzetostjo za dobro delovanje LD. Zaupane so mu bile pomembne funkcije, ki jih je odločno in vestno opravil. Bil je član IO LD in predsednik disciplinske komisije, družinski kinolog in od leta 1980 do leta 1993 tudi starešina LD. Za napredek LD Moravče je skrbel tako kot za svojo domačijo – zavzeto, marljivo in spoštljivo. Za svoje aktivno delo v organih LD in vodenje LD Moravče je prejel visoka odlikovanja LZS: znak za lovske zasluge, red III. in II. stopnje, prav tako je prejel več priznanj LD Moravče. Bil je pobudnik razvija našega lovskega prapora. Krog poznanstva je imel tudi pri lovcih iz Italije in Avstrije, ki jih je dolga leta gostil v naši dolini. Vsem lovcom, posebno še mlajšim, je bil zgled pravega in poštenega lovca, ki mora najprej pokazati skrb za divjad, naravo in pristne tovariške odnose, šele nato loviti. Franc

s svojo preudarno in modro besedo velikokrat zgledil marsikatero nesoglasje. Pri tem je vedno ocenil, kaj je potrebno in koristno za organizacijo, ki ji je pripadal. Posebna doživetja so bila skupna srečanja, skupni lovi, saj smo se zbirali na njegovi domačiji na Preteržu, ki je bila vedno odprta za lovce. Vso ljubezen do lova je nesebično prenašal tudi na svoje sinove in vnuke, ki prav tako aktivno delujejo v naši LD.

Spoštovani lovski tovariš Franc, s skromno, a glasno besedo **hvala** se poslavljamo od tebe in tvojega velikega dela, ki si ga opravil v skupno dobro LD Moravče. Zahvaljujemo se ti tudi za vse lepe trenutke v tvoji družbi. Z nami boš ostal večno!

LD Moravče – B. J.

V ponedeljek, 14. decembra lani, smo se na zagorskem pokopališču poslovili od našega lovca **Franceta Brenca**. Umrli je 10. decembra 2009. Med občani, znanci in prijatelji, še

posebno pa med lovci je užival veliko spoštovanje.

Franc se je rodil 25. januarja 1920 v Zagorju ob Savi. V lovske vrste je vstopil leta 1953 v LD Zagorje, od 1962 leta pa je bil član LD Izlake.

Njegova lovska aktivnost je povezana s poštenim naravovarstvenim odnosom, kar ga je zaznamovalo v poštenega in uglednega lovca. Član UO je bil kar od leta 1968 do 1982, starešina LD od leta 1982 do 1990, nato pa član NO od leta 1995 do 2002. Občasno je deloval še v drugih komisijah in odborih, zaupal in verjel je v mlajše lovce. Bil je iskren, skromen in odkrit prijatelj. Med lovci je vedno krepil lovsko tovarištvo, zato ga bomo še bolj pogrešali.

Nekaj zadnjih let ga je pri druženju z lovci na lovu in drugih priložnostih ovirala bolezen. Ostal bo v srcih vseh lovcev, ki smo ga poznali kot človeka vedrega duha z veliko ljubezni do slovenskih pesmi. V njegovi družbi smo se vedno dobro počutili.

V spomin na našega Franceta so ostala njegova lovska odlikovanja in priznanja. Lovska zveza Slovenije ga je za njegovo prizadevano delo v lovstvu odlikovala z znakom za lovske zasluge in redom III. stopnje, LD Izlake pa s srebrno in zlato družinsko plaketo.

Z njegovim odhodom v večna lovišča smo izlaški lovci izgubili dobrega in poštenega človeka. Hvala ti, France, za tvoj prispevek v lovski organizaciji.

LD Izlake – M. P.

Lovci LD Gorica in lovci drugih lovskih organizacij smo s tesnobo v srcih sprejeli žalostno vest, da nas je 23. 1. 2010 za vedno zapustil naš dolgoletni lovski tovariš

Lojze Krpan. Odšel je tiho, a kljub temu pokončno.

Njegova življenska pot se je začela 16. januarja leta 1923 na domačiji na Hribu v Volčji Dragi. V LD Gorica se je včlanil leta 1956. Lovu je bil predan z vsem svojim srcem in članstvo v zeleni bratovščini je jemal z vso odgovornostjo. Lov mu je pomenil predvsem skrb za domačo divjad, njen razvoj, razplod in preživetje. Tudi druženje, prijateljstvo in iskrenost med lovci so bile njegove vrline. Člani LD Gorica in drugih lovskih organizacij so v njem videli sposobnega lovca in mu zato naložili marsikatero funkcijo, ki jo je vedno opravljal z veseljem. Član IO je bil od leta 1960 do 1963, predsednik IO v letih 1964 in 1965 ter 1970 do 1972, osem let je bil član disciplinske komisije, dve leti predsednik NO LD, v letih 1977 do 1978 in 1983 do 1987 pa je bil tajnik LD. Več let je opravljal funkcijo predsednika spodbujavke gojitvenega bazena za malo divjad pri ZLD Gorica. V Lovsko-kinološkem društvu Gorica je kot ustanovni član sprejel nalogo prvega tajnika v letih 1978 do 1981 in opravljal še funkcije predsednika NO v letih 1984 do 1987 in podpredsednika LKD Gorica od 1995 do 2001. Do konca je ostal dolgoleten vodnik lovskih psov; v zadnjem času predvsem nemških prepelčarjev.

Vse našeto priča o njegovi zavzetosti pri izvrševanju nalog, ki zaradi narave segajo tudi zunaj področja dejavnosti LD, v katerih je bil član. Ne gre prezreti zlasti njegovih prizadevanj za gojitev male divjadi, za organizacijo lovske razstave, vsakoletnih zahtevnejših srečanj. Dragoceno je bilo njegovo delo mentorja, lovskega čuvaja in preglednika uplenjene divjadi. Navdušen nad odločitvijo, da si bo lovska družina postavila lasten dom, je bil v skupnih akcijah vedno med prvimi.

Lojze je vse zadolžitve opravljal vestno in dosledno, zato je prejel zaslužena priznanja in odlikovanja: priznanje ZLD, znak LZS za lovske zasluge in red I. in II. stopnje. Leta 2003 je postal častni član LD Gorica in častni član LKD Gorica. Za kinološke zasluge ga je KZS odlikovala s srebrnim in zlatim znakom za kinološke zasluge.

Lojze bo lovskim tovarišem, predvsem članom LD Gorica, za vedno ostal v spominu kot človek, ki je vse svoje življenje namenil gojitvi in varstvu narave ter divjadi.

Spoštovani lovski tovariš Lojze, naj ti še na tem mestu izrečemo priznanje in zahvalo za vse, kar si dobrega in koristnega storil za blago naše zelene bratovščine. Kdor živi v spominu drugih, ni mrtev, je samo oddaljen. Mrtev je tisti, ki ga pozabijo. V miru počivaj sredi tvojega bogatega lovišča, tvojega revirja, saj si si mir in počitek tudi zaslužil.

LD Gorica – H. B.

Iz lovskih vrst so za vedno odšli tudi:

Franc Šinkovec, LD Idrija, * 23. 10. 1936, † 4. 2. 2010.
Damjan Jakelj, LD Jesenice, * 24. 7. 1940, † 2. 2. 2010.
Ivan Henzel, LD Rakek, * 16. 6. 1955, † 30. 1. 2010.
Edvard Polanc, LD Slovenska Bistrica, * 1. 6. 1950, † 2. 12. 2009.
Stane Dolar, LD Polšnik, * 24. 8. 1943, † 30. 12. 2009.
Alojz Sladič, LD Polšnik, * 22. 5. 1932, † 24. 1. 2010.
Leon Vehovec, LD Kresnice, * 2. 5. 1939, † 15. 1. 2010.
Zdravko Pečovnik, LD Puščava, * 3. 2. 1935, † 14. 1. 2010.
Danilo Volk, LD Hubelj, * 25. 10. 1953, † 12. 12. 2009.
Alojz Krpan, LD Gorica, * 16. 1. 1923, † 23. 1. 2010.

Valentin Goljevšček, LD Gorica, * 13. 2. 1937, † 9. 12. 2009.
Jože Briški, LD Dobrepolje, * 24. 11. 1952, † 31. 12. 2009.
Franc Meglen, LD Suha krajina, * 20. 3. 1962, † 27. 12. 2009.
Jože Urh, LD Senovo, * 7. 4. 1933, † 8. 1. 2010.
Ivan Sintič, LD Veliki Podlog, * 2. 5. 1936, † 20. 12. 2009.
Karl Krapše, LD Makole, * 9. 12. 1926, † 12. 1. 2010.
Marjan Škraba, LD Leskovec v Halozah, * 5. 9. 1933, † 27. 12. 2009.
Anton Križ, LD Osilnica, * 10. 6. 1947, † 7. 2. 2010.
Franc Turk, LD Vrhnik, * 14. 12. 1951, † 18. 2. 2010.

Umrli mladi častni spomin!

Tekma goničev v delu na divje prašiče - CACT-HR 2009

Na Hrvaškem je bila 19. septembra lani, le nekaj streljajev od slovenske meje, organizirana CACT-HR tekma psov goničev v delu na divje prašiče. Dogodek je potekal v Selcah v Žumberku. Zaradi bližine in predvsem pomembnosti tekme, kjer najboljšemu psu podelijo naziv CACT Hrvaške, je prišlo veliko hrvaških vodnikov, pa tudi vodnikov iz Slovenije in Italije. Slovenijo so zastopali trije vodniki: dva z brak-jazbečarjem in eden s slovaškim kopovom.

Na zbornem mestu so nas pričakali prijazni gostitelji, ki so nas postregli z vročim čajem in kavo. Nato je sledil zbor tekmovalcev in organizatorjev, kjer se je predstavil tudi sodniški zbor. V njem so bili trije sodniki, med njimi tudi naš sodnik **Tomaž Burazer** iz Črnomlja. Sodniki so obširno razložili, kako bo potekala tekma, katere discipline bodo ocenjevali in kakšna bodo merila ocenjevanja psov. Obrazložitev je bila zelo obširna, tako da nobeden od tekmovalcev ni imel nobenega dodatnega vprašanja. Nato sta sledila hrvaška himna in žrebanje tekmovalnih števil.

Tekmovanje je bilo organizirano v 7 ha veliki obori. V njej domuje star izkušen merjasec, ki je navajen ostrih psov, zato je tamkaj že marsikateri pes doživel zanj neprijetno izkušnjo, ki ga je naučila večje previdnosti. Tekmovanje se je začelo z odložitvijo psov; nekateri so bili privezani, drugi prosto odložljivi. Pri tej tekmi sodniki ocenjujejo

naslednje discipline: *odložljivost, način in čas iskanja, nos, glas pri prašiču, vztrajnost, gonja, sledoglasnost, poslušnost in vodljivost*, skupaj torej osem disciplin. Pse ocenjujejo z visoke preže, od koder imajo sodniki boljši pregled nad potekom dela psa. Ko sodniki z rogom pokličejo vodnika psa, se jim ta predstavi

slovenskih vodnikov je tekmo začel priznani belokrajnski vodnik **Marko Urigelj** s svojo brak-jazbečarko **Azro**, ki je kljub svoji mladosti pokazala vse odlike dela brak-jazbečarja. Prašiča je sledoglasno izsledila in ga nato ostro napadala vse do znaka z rogom po preteku njenega desetminutnega dela. Poleg tega je

bila prosto vodljiva in odložljiva; vse je dišalo po dobrem rezultatu. Naslednji je nastopil znani in večji par, vodnik **Dejan Poljanšek** s svojim slovaškim kopovom **Blekom** z Loga pri Brezovici. Pes je hitro našel prašiča in ga ostro in glasno napadal ter ga spravil v beg. Pes je delo opravil z odliko; pika na i je bil vodnikov odpoklic psa z rogom za goniče. Nazadnje sta nastopila vodnik še **Marjan Blatnik** in brak-jazbečar **Ali**. Pes je še mlad, vendar se je odlično izkazal. Tudi on je hitro izsledil prašiča in ga ostro napadal. Vsi smo bili zadovoljni s prikazanim delom naših slovenskih štirinožnih pomočnikov in smo nestrpnost nadaljevali z ogledom preostalih tekmujočih parov. Bolj ko se je bližala tekma koncu, bolj nas je zanimalo, kakšne uvrstitve bodo dosegli naši pari.

Po koncu tekme se je moral sodniški zbor še zadnjič sestati, da so v miru pregledali in primerjali vse ocene in napisali

Dejan Poljanšek sprejema pokal za 1. mesto in naziv CACT-HR.

in počaka na znak, ko lahko spusti psa. Ta mora v najmanj petih minutah izslediti prašiča in ga ostro oblajevati. Pri tem sodniki ocenjujejo, kako pes napada prašiča, način gibanja psa, pri čemer je zelo zaželeno, da prašiča požene v beg. Če pes prašiča zapusti za več kot minuto, je izločen. Po desetih minutah dela psa sodnik z znakom na lovski rog vodniku sporoči, naj psa odpokliče.

Zanimivo je bilo opazovati tekmo, na kateri so tekmovali v glavnem sami izkušeni vodniki z odličnimi psi in že kar pričakovati je bilo, da bodo le malenkosti odločale o zmagovalcu. Od

Najboljši trije pari v delu na divje prašiče. Dejan Poljanšek z Blekom v sredini.

končno oceno. 1. mesto in s tem naziv CACT je dosegel **Dejan Poljanšek** s svojim Blekom, ki je zbral 203 točke in, kot je povedal sodnik, prestopil magično mejo 200 točk. 2. mesto je dosegel **Marjan Blatnik** s psom **Alijem** s 196 točkami. 3. mesto je zasedel **Marko Urigelj** s psico **Azro** z 192 točkami. Nadaljnja mesta so zasedli hrvaški vodniki. Marsikdo od slovenskih gledalcev je z odprtimi usti in ponosom spremljal razglasitev, saj se še ni zgodilo, da bi kar vsa prva tri mesta v močni konkurenci in v drugi državi zasedli prav naši vodniki s svojimi psi. Zato si vse pohvale zaslužijo tudi vsi sodniki za nepristransko in pošteno sojenje ter organizatorji za brezhibno izpeljano tekmo. Naši vodniki in njihovi psi so bili tam deležni velike pozornosti; bilo je veliko obveznega fotografiranja, predvsem pa zadovoljnih nasmeškov naših vodnikov. Ura se je hitro pomikala naprej in čas je bil, da smo se poslovili od prijateljske družbe in obljubili, da se bomo prihodnje leto spet srečali. Našim vodnikom pa, verjetno v imenu vseh slovenskih kinologov: Iskrene čestitke in še veliko užitkov na lovu z vašimi izvrstnimi štirinožnimi pomočniki.

Darja Koželj

Vzrejni pregled za pse jamarje

Tretjega oktobra lani je **Klub ljubiteljev psov jamarjev** (KLPJ) predvidel vzrejni pregled z vzrejno preizkušnjo za terierje, uporabne za lov (III. skupina FCI), ki pa je odpadel zaradi premalo prijavljenih psov. Zato smo se odločili, da ga predstavimo na 24. oktober, ko je bil predviden vzrejni pregled za jazbečarje (IV. skupina FCI). Po predstavitvi datuma se je prireditve udeležilo kar 40 vodnikov z njihovimi psi. Čeprav kar nekaj vodnikov psov ni bilo prijavljenih, smo jih kljub vsemu sprejeli in njihove pse ustrezno pregledali in preskusili.

Vzrejni pregled smo za vse pse iz skupine jamarjev opravili pred lovsko kočjo LD Brezovica v Vokah/Notranje Gorice. Po pregledu pa smo se ločili in vzrejno preizkušnjo na polju nadaljevali z jazbečarji na lovnih terenih **LD Brezovica**, s terierji pa na terenih **LD Borovnica**. Ker vsi lovski terierji niso bili uspešni pri iskanju poljskega zajca, so nam popoldne v LD Borovnica

odstopili teren še za terierje, nekaj vodnikov pa se je odločilo, da bo preizkušnjo na polju končalo naknadno na terenih na Krškem polju. Ob tej priložnosti se za gostoljubje vodstvom omenjenih družin in lovcev, ki so nas spremljali po terenu, ponovno zahvaljujem. Vzrejno preizkušnjo je s I. ali II. n. r. opravilo 30 psov, od katerih je bilo vzrejno dovoljenje izdano trem psicam in enemu psu pogojno za eno leglo, en pes je opravil preizkušnjo s III. n. r., zato mu vzrejno dovoljenje ni bilo izdano, devet psov pa pregleda ni opravilo.

Zaradi zapletov in številnih prireditev v jesenskem času smo se odločili, da **bomo v letu 2010 na vzrejne preglede sprejemali samo poprej prijavljene pse, stare najmanj 15 mesecev**. Predvideli smo tudi dodatni vzrejni pregled z vzrejno preizkušnjo za pse jamarje v spomladanskem času (v drugi polovici aprila), predvidoma na terenih **LD Velika Nedelja**.

Sklepna ocena strokovne komisije KLPJ letošnjega vzrejnega pregleda je naslednja: pri re-

sastih jazbečarjih imamo ustrezno število psov in psic za nadaljnjo vzrejo. Pri kratkodlakih jazbečarjih imamo sicer zadovoljivo število psic, a nekaj manj psov, vendar je število legel enakomerno. Pri preostalih pasmah jazbečarjev ugotavljamo rahlo povečanje pritlikavih jazbečarjev, in sicer najbolj pri dolgodlakih. Vendar so ti psi pretežno v nelovskih rokah in lovsko nepreizkušeni.

Podoben vzorec je pri terierjih, kjer imamo pri nemških lovskih terierjih ustrezno število vzrejno pregledanih in preizkušenih psov, katerih število legel se v zadnjem času nekoliko manjša, pri preostalih terierjih pa je številčnost lovsko uporabnih psov minimalna. Na žalost ugotavljamo, da se vodniki preostalih pasem terierjev raje odločajo za vzrejne preglede pri športnikih, čeprav jim za vzrejo ni treba opraviti vzrejne preizkušnje. Odgovor verjetno tiči v za te pasme popustljivem vzrejnem pregledu pri športnih kinologih, ki dovoljujejo parjenja tudi psom, ki prerastejo dovolje-

no standardno višino ali imajo pomanjkljivo zobovje. To ne vodi v boljšo vzrejo omenjenih terierjev, ampak v njihovo večjo številčnost sumljive kakovosti. Pri tem se mi postavlja vprašanje: **Kam pluje naša strokovna slovenska kinologija?**

Če se osredotočimo na tri, za lovce najpomembnejše pasme (kratkodlakega in resastega jazbečarja standardnega tipa ter nemškega lovskega terierja), ugotovimo, da pri kratkodlakih jazbečarjih slovenske vzreje praktično ni večjih težav z vzrejo, razen njihove skromne številčnosti. Pri resastih jazbečarjih ugotavljamo precejšno neenakost pri kakovosti dlake, medtem ko so delovno zelo zanesljivi. Pri nemških lovskih terierjih nam njihova nekoliko večja številčnost omogoča kakovostnejšo izbiro pri psih in psicah, namenjenih vzreji. Prav tako je ta pasma delovno zelo zanesljiva, kar je gotovo posledica vzrejnih preizkušenj.

Za sklep tega poročila velja ponovno opozoriti vodnike psov in odgovorne v LD-jih in LKD-jih, da je v skladu s *Pravilnikom o uporabi lovskih psov v loviščih* treba s terierji, s katerimi lovci lovijo malo divjad, opraviti tudi *preizkušnjo v prinašanju*, za vse pse jamarje, ki jih uporabljajo za vodno delo (terierje in jazbečarje), pa *preizkušnjo v prinašanju iz vode*. Preizkušnje so lahko organizirane že v sklopu PNZ ali pa kot samostojne uporabnostne preizkušnje. Vse opravljene preizkušnje morajo biti obvezno zabeležene v rodovnik psa in vnesene tudi v aplikacijo *Lisjak* (kinologija) pri Lovski zvezi Slovenije.

Matjaž Roter,
kin. sodnik

Pritlikavi dolgodlaki jazbečar

Nemški lovski terier

Prvič VUP ptičarjev na Gorenjskem

V okviru 30-letnice delovanja **LKD Gorenjske**, o katerem smo že pisali, je bila oktobra lani poleg **jesenske vzrejne preizkušnje ptičarjev** prvič organizirana tudi **vsestranska uporabnostna preizkušnja (VUP) ptičarjev**, ki je potekala v dveh gorenjskih lovskih družinah.

VUP ptičarjev se je začela zjutraj pred lovsko kočjo **LD Sorško polje** na Meji in potekala v tamkajšnjem lovišču v rahlo deževnem vremenu.

Vodja prireditve je bil **Brane Tavčar**, član LD Sorško polje,

Skupinska fotografija vseh udeležencev vsestranske preizkušnje ptičarjev na Gorenjskem (oktober 2009)

sodniški zbor pa so sestavljali priznani kinološki sodniki **Miroslav Bauman, Jože Štebih in Jože Vester**.

Na preizkušnjo so bili prijavljeni trije vodniki s psi, vendar sta preizkušnjo opravljala samo dva vodnika s psicama pasme nemški kratkodlaki ptičar.

Prva disciplina v okviru *gozdne dela* je bila prinašanje lisice čez oviro, sledila je vlečka lisice in zajca. Sodniki so preverili obnašanje psic na stojišču ob pogonu.

Ivan Traven in Janna Adin Dom pri preskušanju psice v prinašanju

Tudi delo na polju je vsebovalo vse discipline, ki so potrebne za omenjeni predmet. Vsi prisotni smo si lahko ogledali izjemne delovne sposobnosti obeh nemških kratkodlakark.

V delu po *krvni sledi* sta bili obe psici zelo uspešni, saj sta pokazali mrtvo divjad s pomočjo prinosila.

Zadnje delo preizkušnje – *vodno delo* – je potekalo v lovišču **LD Udenboršt**. Ob močnem deževju sta psici tudi v teh disci-

plinah pokazali izjemno voljo do dela v vodi in korektno prinašanje divjadi vodniku. Vodnika, ki sta uspešno opravila VUP, sta bila: **Andreja Strajnar** s psico **Irjo Adin Dom**, ki je dosegla 328 točk (I. n. r.) in **Ivan Traven** s psico **Janno Adin Dom**, ki je dosegla 324 točk (I. n. r.).

Triletna Irja je pokazala odlično pripravljenost za vse vrste dela in v skoraj vseh disciplinah dosegla največ mogočih točk. Za psico Janno, vodnika Ivana Travena, pa je treba še posebej pou-

dariti in pohvaliti, da je opravila preizkušnjo že s 23 meseci starosti, kar je primerljivo le z vrhunskimi evropskimi psi. Ta psica je že z 18 meseci opravila uporabnostno preizkušnjo po krvni sledi in tako izpolnila pogoje za sodelovanje na prestižni *Kleemannovi preizkušnji*, ki bo septembra 2010 v Avstriji.

Jesenska vzrejna preizkušnja (JVP) ptičarjev je potekala v LD Udenboršt z zborom v

Naklem. Vodja prireditve je bil **Tone Markič** iz LD Udenboršt.

Preizkušnje se je udeležilo pet vodnikov s psi, od katerih sta dve kratkodlaki ptičarki in ena vajmarčanka opravljale JVP, ena nemška žimavka je opravljala PP in ena irska seterka PPA (za oto-

Na koncu velja zahvala vsem sodnikom za korektno sojenje, obema lovskima družinama za uporabo lovišča ter vsem lovcem, ki so pomagali pri izvedbi prireditvev.

Urška Tavčar,
LKD Gorenjske

Andreja Strajnar z Irjo Adin Dom na sledi ...

ške ptičarje). Vsi psi so pokazali dobre naravne zasnove, izločitve pa so bile posledica slabo naučenih disciplin prinašanja.

Na Gorenjskem so leta 2009 jesenske preizkušnje ptičarjev zaznamovale le psice, zato upamo na veliko dobrih delovnih ptičarjev že v naslednjih letih. Prav tako tudi upamo, da bo postala VUP ptičarjev na Gorenjskem tradicionalna.

Prijetno presenečeni opažamo, da je na Gorenjskem na preizkušnjah lovskih psov vedno veliko lovskih pripravnikov in drugih gledalcev, ki jih zanima delo z lovskimi psi.

Ob prijaznem vzdušju in dobri pogostitvi LD Sorško polje in LD Udenboršt smo končali obe prireditvi v poznih popoldanskih urah.

Uporabo lovskih psov predstavili tudi na Policijski akademiji

V prostorih Policijske akademije v Tacnu so 5. novembra lani predstavniki Policije pripravili posvet z naslovom *Uporaba službenih psov*. Namen posveta, kamor smo bili povabljeni tudi lovski kinologi, je bil strokovni prispevek k praznovanju **60-letnice šolanja policijskih psov**. Posvet je s pozdravnim nagovorom začel generalni direktor Policije **Janko Goršek**.

Na posvetu so se s svojimi referati predstavili predavatelji s skoraj z vseh področij dela s psi: **Adil Huselja** (Nujnost sistem-

Vodja oddelka službenih psov Policije, višji policijski inšpektor II **Marko Medvešek** (za govorniškim odrom), in višji policijski inšpektor GPU **Adil Huselja**

skih ukrepov za učinkovito uporabo službenih psov), **Jože Vidic** (Pes v sodobnem svetu), **Marko Medvešek** (Vloga službenega psa Policije), **Vlado Gerbec** (Reševalni psi nekoč in danes), **Stanislav Čurić** (Obramba in napad z nagobčnikom), **Eva Vratič** (Odkrivanje orožja in trupel s pomočjo službenega psa in odologija), **Vid Jakob** in **Zvonko Galun** (Psi iskalci in njihovi vodniki), **Matej Tušek** (Službeni psi v vojaški policiji), **Breda Kralj** (Masaža psov), **Franc Novak** in **Ervin Godunc** (Uporaba službenih psov Policije na Policijski postaji vodnikov službenih psov v Ljubljani, s poudarkom na varovanju javnih zbirk), **Nina Djordjević** (Službeni psi kot promotorji Policije). Lovci smo se na posvetu predstavili z referatom **Marjana Gselmana** (Kako in zakaj lovimo z lovskimi psi).

Prijetno sta presenetila zani-

Vlogo lovskih psov in njihovo uporabo je na posvetu predstavil predsednik Komisije LZS za lovsko kinologijo, Marjan Gselman.

manje za posvet in zelo visoka strokovna raven prispevkov.

Tudi lovci - kinologi smo s svojim referatom uspeli pritegniti udeležence posveta, da so pozorno prisluhnili tematiki, ki jim je manj znana. Po predsta-

vitvi referata so imeli kar nekaj vprašanj, na katera so dobili ustrezne in zadovoljive odgovore.

Zasluga za tako uspešno organiziran in dobro pripravljen posvet velja predvsem vodstvu Po-

licije (višjemu policijskemu inšpektorju GPU **Adilu Huselji** in vodji oddelka za vodenje službenih psov, višjemu inšpektorju II **Marku Medvešku**), ki si zasluži iskrene čestitke. Prav tako velja čestitke in zahvala vsem avtorjem prispevkov, ki so pokazali visoko strokovno raven in spoštljiv odnos do psa. Organizatorjem posveta bi se zahvalil, za povabilo in možnost, da smo tudi lovci na primeren način lahko širše predstavili našo dejavnost, šolanje in uporabo ustreznih preizkušenih psov pri naši lovski dejavnosti.

Posvet je bil s svojo strokovno vsebino dobrodošla popestritev jubileja, 60-letnice policijske šole službenih psov. Upam, da posvet ni bil le muha enodnevnica, ampak da bodo v prihodnje še podobni posveti oz. okrogle mize!

Marjan Gselman,
predsednik Kom. za kinologijo

Program lovskih kinoloških prireditev v letu 2010

LKD Bele krajine

29. 5. Telesno ocenjevanje za vse lovske pasme, razen ptičarje. Zbor ob 8. uri na vadbenem mestu KD Bela krajina – Vražji kamen pri Črnomlju.

9. 10. PNZ za goniče. Zbor ob 8. uri pri Bifeju Žvab na Lokvah pri Črnomlju.

20. 10. Lokalna tekma za visokonoge goniče v LD Adlešiči na Gmajnici.

LKD Celje

Cankarjeva 6, 3000 Celje; tel.: 031/366-674

29. 5. Telesno ocenjevanje psov lovskih pasem. Zbor ob 8. uri na Rinki – lovski dom LD Žalec.

18. 9. Uporabnostna preizkušnja po krvnem sledu. Zbor ob 8. uri na strelišču LD Gornji Grad.

25. 9. PNZ psov jamarjev (na planem). Zbor ob 8. uri pred Motelom Žonta v Šentjurju, LD Šentjur.

9. 10. PNZ goničev in brak-jazbečarjev. Zbor ob 8. uri na strelišču LD Gornji Grad.

9. 10. PNZ španjelov in mladinska ter vzrejna preizkušnja za nemške prepeličarje. Zbor ob 8. uri pri lovski koči LD Podčetrtek.

16. 10. PNZ goničev in brak-jazbečarjev. Zbor ob 8. uri Pri treh ribnikih v Rogaški Slatini – LD Rogaška Slatina.

16. 10. JZP + SP + PPA ptičarjev. Zbor ob 8. uri na Rinki – lovski dom LD Žalec.

23. 10. Državna uporabnostna tekma za brak-jazbečarje. Zbor ob 8. uri pri lovski koči LD Ponikva.

6. 11. PNZ španjelov in mladinska ter vzrejna preizkušnja za nemške prepeličarje. Zbor ob 8. uri v lovskem domu LD Braslovče.

Prosimo, da se prijavite 14 dni pred prireditvijo tajniku LKD Celje (tel. 031/ 366 674).

LKD Cerknica

Cesta v Dolenjo vas 3, 1380 Cerknica; tel.: 386 (1) 705 77 07, 031/714-883

8. 5. Telesno ocenjevanje za III., IV., VI. in VIII. FCI-skupino psov. Zbor ob 8. uri pred Veterinarsko postajo Cerknica, Gerbičeva 39, Cerknica.

5. 6. Uporabnostna preizkušnja po krvnem sledu. Zbor ob 8. uri pred Gostilno Lovca na Rakeku.

4. 9. Državna tekma po umetni krvni sledi brez sodnika. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom LD Cerknica v Zelšah.

9. 10. PNZ goničev in brak-jazbečarjev. Zbor ob 8. uri v Gor. Logatcu pred osnovno šolo.

LKD Gorenjske

Mestni trg 29, 4220 Škofja Loka; tel.: 389 (4) 512-13-63

10. 4. Spomladanska vzrejna preizkušnja ptičarjev (PZP).

22. 5. Telesno ocenjevanje psov lovskih pasem. Zbor ob 8. uri na prostoru ob nogometnem igrišču v Bitnjah.

11. 9. PNZ šarivcev in prinašalcev. Zbor ob 8. uri pri lovki koči LD Sorško polje.

25. 9. PNZ jamarjev. Zbor ob 8. uri pri lovski koči LD Sorško polje.

9. 10. PNZ goničev in brak-jazbečarjev. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom LD Bled.

23. 10. Jesenska vzrejna preizkušnja ptičarjev (JZP).

6. 11. Lokalna tekma goničev in brak-jazbečarjev. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom LD Gorenja vas.

Tečaj šolanja lovskih psov (vaje ubogljivosti)

Foto: B. Leskovic

Spomladanska preizkušnja (PZP) ptičarjev

LKD Gorica, Nova Gorica

Prešernova ulica 17, 5000 Nova Gorica; tel.: 386 (5) 33-32-183

17. 4. Telesno ocenjevanje psov lovske pasme.

18. 4. Pomladanska vzrejna preizkušnja ptičarjev (PZP). Zbor ob 8. uri pred gasilskim domom v Vipavi.

18. 9. PNZ jamarjev. Zbor ob 8. uri pred lovsko kočjo LD Hubelj nad Lokavcem.

9. 10. PNZ goničev in brak-jazbečarjev. Zbor ob 8. uri pred gostilno Pri Firberju.

16. 10. Uporabnostna preizkušnja (UP) v delu po umetnem krvnem sledu za vse pasme lovske psov. Zbor ob 8. uri pred lovsko kočjo LD Kozje Stena na Otlaci.

23. 10. PNZ goničev in brak-jazbečarjev. Zbor ob 8. uri pred lovsko kočjo LD Fajti hrib.

23. 10. PNZ španjelov, šarivcev, prinašalcev in jesenska preizkušnja prepeličarjev. Zbor ob 8. uri pri Gostišču Kogoj v Boljah.

30. 10. JZP, ŠPP in PP za ptičarje. Zbor ob 8. uri pred gasilskim domom v Kobaridu.

Vodniki morajo spoštovati zadnji dan prijave (poštni žig). Poznejše prijave ne bodo mogoče. Prijavite se na naslov: Jože Velikonja, Vilharjeva 11/b, 5270 Ajdovščina (NE priporočeno!). Obvezna je obojestranska fotokopija rodovnika psa, na katerem mora biti na vedeno: ime in priimek ter naslov lastnika psa. V prijavi mora biti tudi navedeno, na katero preizkušnjo prijavljate psa.

LKD Idrija

Goriška cesta 5, 5282 Cerko; tel.: 386 (5) 37 75 168, 041/856-387

8. 5. Telesno ocenjevanje goničev, brak-jazbečarjev, barvarjev in terierjev. Zbor ob 8. uri pri Motelu Bridnik ob cesti Cerko-Kladje.

25. 9. PNZ goničev in brak-jazbečarjev. Zbor ob 7. uri pri Motelu Bridnik ob cesti Cerko-Kladje.

LKD Ilirska Bistrica

Harije 75, 6250 Ilirska Bistrica; tel.: 041/239-573

24. 4. Telesno ocenjevanje brak-jazbečarjev, goničev, jamarjev in šarivcev. Zbor ob 8. uri na Devinu - lovsko kočjo LD Trnovo II. Bistrica.

9. 10. PNZ goničev in brak-jazbečarjev. Zbor ob 8. uri na Črni njivah nad Ilirsko Bistrico.

Prijave 14 dni pred začetkom prireditve na tel. štev.: 031/861-689, e-naslov: koptex.ilirska.bistrica@amis.net ali po tel.: 040/799-827, e-naslov: vborut@siol.net

LKD Kočevje

Mahovnik 90, 1330 Kočevje; tel.: 386 (1) 89-52-172

8. 5. Telesno ocenjevanje lovske pasme vseh pasem, razen VII. skupine FCI. Zbor ob 8. uri pri lovskem domu LD Dolenja vas.

4. 9. PNZ za goniče. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom na Ratajskih Senožetih.

18. 9. PNZ psov jamarjev. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom v Ribnici.

9. 10. Uporabnostna preizkušnja po krvnem sledu. Zbor ob 8. uri pri lovskem domu v Ribjeku.

Za vse prireditve se morajo vodniki prijavit vsaj 14 dni pred prireditvijo na naslov: Jože Furlič, Mahovnik 13, 1330 Kočevje. Uvoženi psi iz tujine morajo biti vpisani v SLR.

LKD Koroške

Sele 9/a, 2380 Slovenj Gradec; tel.: 040/814-170 (Jan Kozlar)

15. 5. Telesno ocenjevanje lovske pasme vseh pasem, razen ptičarjev. Zbor ob 8. uri pri lovski kočji LD Slovenj Gradec, Na Selah 9/a.

19. 6. Uporabnostna preizkušnja (UP) v delu po umetni krvni sledi za vse pasme lovske psov. Zbor ob 8. uri pri lovski kočji LD Bukovje.

11. 9. PNZ psov jamarjev in preizkušnja v prinašanju. Zbor ob 8. uri pred avtopralnico pod kmetijo Rožič na Otiškem Vrhu.

25. 9. Mladinska in vzrejna preizkušnja šarivcev. Zbor ob 8. uri pri Gostilni Lovca na Muti - Karavaning.

25. 9. PNZ goničev in brak-jazbečarjev. Zbor ob 8. uri pred Gostilno Rifel v Prevaljah.

Za vse prireditve velja, da je zadnji rok prijave 10 dni pred prireditvijo pri tajniku LKD, Janu Kozlarju, na GSM 040 814 170 ali e-naslov: jan.kozlar@siol.net.

LKD Maribor

Cesta XIV. divizija 36, 2000 Maribor

8. 5. PNZ ptičarjev. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom v LD Starše.

15. 5. PNZ prinašalcev. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom v LD Poljskava.

18. 9. Lovska preizkušnja za prinašalce. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom v LD Poljskava.

18. 9. PNZ goničev. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom LD Oplotnica.

Za vse preizkušnje se morajo vodniki prijavit na sedežu LKD Maribor najmanj 14 dni pred preizkušnjo. Vsi vodniki, katerih psi bodo opravljali preizkus v prinašanju, morajo divjad prinesiti s seboj.

Foto: B. Leskovic

Skupina nemških ptičarjev

LKD Novo mesto

Seidlova 6, 8000 Novo mesto

8. 5. Telesno ocenjevanje lovske pasme vseh pasem (razen ptičarjev in prinašalcev). Zbor ob 8. uri pred Gostilno Kavšek v Račjem selu 25 pri Trebnjem.

15. 5. Telesno ocenjevanje lovske pasme vseh pasem (razen ptičarjev in prinašalcev). Zbor ob 8. uri pri lovskem domu LD Škocjan na Vrhu pri Škocjanu.

3. 9. Tečaj VP-1 za vodnike s psi, ki so stari od 6 do 18 mesecev. Zbor na Gorjancih pri lovskem domu LD Orehovica.

18. 9. Uporabnostna preizkušnja v delu po umetnem krvnem sledu za vse pasme lovske psov. Zborna mesto pri Gostišču Vavtar na Krtini pri Šentlovrencu.

9. 10. PNZ goničev in brak-jazbečarjev. Zbor ob 8. uri pri Gostilni Kavšek v Račjem selu 25 pri Trebnjem.

9. 10. PNZ španjelov, mladinska in vzrejna preizkušnja prepeličarjev. Zbor ob 8. uri pri Jordanu v Dragi pri Beli Cerkvi.

9. 10. PNZ terierjev in jazbečarjev. Zbor ob 8. uri na avtobusni postaji v Škocjanu.

23. 10. PNZ goničev in brak-jazbečarjev. Zbor ob 8. uri pred gostiščem na hipodromu v Šentjerneju.

LKD Posavje - Krško

Cesta krških žrtev 23, 8270 Krško

17. 4. Telesno ocenjevanje lovskih psov vseh pasem. Zbor ob 8. uri pri lovskem domu Jožeta Jurečiča na Trški gori, LD Krško.

8. 5. Pomladanska vzrejna preizkušnja. Zbor ob 8. uri pri stadionu Matije Gubca v Krškem.

5. 6. Lokalna uporabnostna preizkušnja v delu po krvni sledi za vse pasme lovskih psov. Zbor pri lovski koči LD Raka v Križišču.

11. 9. Spominska tekma Alojza Arka v vodnem delu za lovske pse vseh pasem. Tekma je lokalna in na njej lahko sodelujejo le člani LKD Posavje - Krško. Kraj in ura bosta objavljena naknadno.

12. 9. VUP in delo po strelu za terierje. Kraj in ura bosta objavljena naknadno.

25. 9. JVP, PP, ŠPP, PP angleških ptičarjev. Zbor ob 8. uri pri stadionu Matije Gubca v Krškem.

9. 10. PNZ za pse jamarje (na planem in v rovu) ter preizkušnja v vodnem delu za to pasemsko skupino. Zbor ob 8. uri pri lovski koči LD Veliki Podlog v Globelnu.

16. 10. PNZ za španjele in mladinska vzrejna preizkušnja za prepeličarje. Zbor ob 8. uri na železniški postaji Libna pri Krškem.

23. 10. PNZ za goniče in brak-jazbečarje. Zbor ob 8. uri pri Gostilni Petrišič v Dednji vasi pri Pišecah.

Za vse prireditve je obvezna prijava najpozneje 10 dni pred prireditvijo.

LKD Postojna

Cankarjeva 6, 6230 Postojna; tel.: 386 (5) 720-45-21

15. 5. Telesno ocenjevanje lovskih psov, razen ptičarjev in šarivcev. Zbor ob 8. uri pri lovskem domu v Hruševju.

9. 10. PNZ psov jamarjev. Zbor ob 8. uri pri lovskem domu v Hruševju.

23. 10. PNZ za goniče in brak-jazbečarje. Zbor ob 8. uri pri lovski koči pred Jurščami, LD Tabor - Zagorje.

30. 10. PNZ za šarivce z mladinsko vzrejno preizkušnjo. Zbor ob 8. uri na letališču Rakitnik pri Postojni pred Gostiščem Aviapub.

Za vse prireditve prosimo, da pošljete pisne prijave najpozneje 10 dni pred prireditvijo na naslov LKD Postojna, Cankarjeva 6, 6230 Postojna. Informacije so na voljo po tel.: (05) 720-45-21.

LKD Ptuj

Potrčeva 45, 2250 Ptuj

17. 4. PNZ psov jamarjev. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom LD Velika Nedelja, Trgovišče 56 pri Veliki Nedelji.

24. 4. Pomladanska vzrejna preizkušnja ptičarjev. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom LD Boris Kidrič, Zg. Hajdina 103 E pri Ptuj.

9. 10. PNZ za pse šarivce. Zbor ob 8. uri pred domom društev Občine Ormož, Ljutomerska c. 30 v Ormožu.

Tudi jazbečar je lahko odločljiv ...

9. 10. Jesenska vzrejna preizkušnja ptičarjev. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom LD Boris Kidrič, Zg. Hajdina 103 E pri Ptuj.

9. 10. LP-R, s podelitvijo CACIT. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom LD Jože Lacko - Ptuj, Spuhlja 33 B (Gajke) pri Ptuj.

23. 10. PNZ za goniče in brak-jazbečarje. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom LD Podlehnik, Zakl 40 pri Podlehniku.

6. 11. Državno prvenstvo ptičarjev za pokal sv. Huberta s podelitvijo CACT. Zbor ob 8. uri, zbirališče bo sporočeno naknadno.

LKD Zasavje

Ljubljanska 10, 1270 Litija

8. 5. Telesno ocenjevanje zunanosti lovskih psov goničev, krvo-sledcev, jamarjev in šarivcev. Zbor ob 8. uri pri KD Zagorje, Ravenska vas 50 a, Zagorje ob Savi.

4. 9. PNZ za goniče in brak-jazbečarje. Zbor ob 8. uri na Marnem, Dol pri Hrastniku.

11. 9. PNZ za terierje in jazbečarje. Zbor ob 8. uri pri gasilskem domu Kotedrež 12 a, Zagorje ob Savi.

18. 9. Uporabnostna preizkušnja v delu po umetni krvni sledi za vse pasme lovskih psov. Zbor ob 8. uri pri lovskem domu Šentlambert 19, Šentlambert.

25. 9. PNZ španjelov, mladinska in vzrejna preizkušnja nem. prepeličarjev. Zbor ob 8. uri pri lovskem domu, Detelova 20, Moravče.

25. 9. Uporabnostna tekma goničev. Zbor pri Lovskem domu Knezdol 10 D, Trbovlje.

OK LKD Koper

Trg Brolo 12, 6000 Koper

27. 3. PZP ptičarjev. Zbor ob 8. uri pred Zadrudnim domom Bertoki. Prijave zbira Aleksander Morgan, tel.: 031/857-026.

8. 5. Telesno ocenjevanje vseh pasem psov. Zbor ob 8. uri pred Zadrudnim domom Sv. Anton. Prijave zbira Milan Burič, tel.: 041/271-453.

18. 9. PNZ psov jamarjev. Zbor ob 8. uri pred Gostilno Trije lovci, Šmarje. Prijave zbira Marko Žnidaršič, tel.: 041/684-996.

25. 9. UP po krvni sledi za vse pasme lovskih psov. Zbor ob 8. uri pred lovsko kočjo Gaberk, Divača. Prijave zbira Tomaž Stoisavljevič, tel.: 041/207-202.

Pred začetkom sledenja

9. 10. PNZ za goniče in brak-jazbečarje. Zbor ob 8. uri pred lovsko kočjo Podgorje. Prijave zbira Robert Bandelj, tel.: 040/170-179.

9. 10. PNZ španjelov, mladinska in jesenska preizkušnja nem. prepeličarjev. Zbor ob 8. uri pred zadrudnim domom Bertoki. Prijave zbira Stojan Žigon, tel.: 041/230-333.

23. 10. Lokalna tekma goničev. Zbor ob 8. uri pred lovsko kočjo Kolomban - LD Dekani. Prijave zbira Milan Burič, tel.: 041/271-453.

6. 11. Jesenska vzrejna preizkušnja, ŠPP, PP ptičarjev. Zbor ob 8. uri na letališču Sečovelje, LD Strunjan. Prijave zbira Aleksander Morgan, tel.: 031/857-026.

13. 11. TO, PNZ za prinašalce in lovska preizkušnja za prinašalce (retrieverje) - LP-R. Zbor ob 9. uri ob izviru reke Rižane. Prijave zbira Zinka Rovnan, tel.: 041/212-627.

Zveza lovskih kinologov Pomurja

Grajska ulica 7, 9000 Murska Sobota

27. 3. Telesno ocenjevanje ptičarjev, šarivcev, jamarjev, krvo-sledcev, prinašalcev in goničev. Zbor ob 8. uri pred lovsko kočjo LD Tišina. Za tiste vodnike in lastnike, ki niso člani našega ZLKP (zveze), si organizator pridružuje pravico zaračunati stroške prireditve za posameznika, in sicer 30 evrov.

17. 4. Pomladanska vzrejna preizkušnja ptičarjev in šarivcev (nemški prepeličarji) (PZP). Zbor ob 8. uri pri lovskem domu LD Tišina.

Foto: M. Samar

Zlati prinašalec

Prireditelj si pridržuje pravico zaračunati 40 evrov stroškov za posamezno prijavo tistemu, ki ni član ZLKP.

29. 5. Uporabnostna preizkušnja v delu po krvnem sledu za vse pasme lovskih psov. Zbor ob 8. uri pred lovsko kočjo LD Prosenjakovci. K prijavi je treba priložiti dokazilo o plačani kavciji 50 evrov na TTR 02340-0255171008.

9. 10. JZP, ŠPP in PP ptičarjev; PNZ španjelov, mladinska in vzrejna preizkušnja prepeličarjev in PNZ prinašalcev. Zbor ob 8. uri pred lovsko kočjo LD Tišina. Prireditelj si pridržuje pravico zaračunati stroške prireditve 40 evrov pri posamezni prijavi nečlanu ZLKP.

Vodniki se morajo za udeležbo na prireditvi prijaviti najpozneje 20 dni pred vsako prireditvijo in pri tem predložiti obojestransko fotokopijo rodovnika psa, iz katere bo razviden lastnik psa. Prijave za vse prireditve je treba poslati na naslov: Iztok Trček, Tišina 28/b, 9251 Tišina; tel.: 041/715-160.

Izvirnik rodovnika in potni list za psa morajo imeti vodniki s seboj na prireditvi.

Vzrejna komisija za barvarje

12. 6. Vzrejni pregled za barvarje. Zbor ob 9. uri pri domu LD Čem-senik.

Vzrejna komisija za brak-jazbečarje

13. 11. Vzrejni pregled za brak-jazbečarje v lovišču LD Loka pri Zidanem Mostu.

Vzrejna komisija za goniče

10. 4. Vzrejni pregled za goniče. Zbor ob 8. uri pri lovskem domu v Štorjah na Krasu.

6. 11. Vzrejni pregled za goniče. Zbor ob 8. uri v Podgorju pri Slovenj Gradcu pri Gostilni Rogina.

Psi morajo biti telesno ocenjeni in morajo imeti opravljen PNZ. Na vzrejni pregled morajo vodniki psov prinesiti s seboj izvirnik in kopijo rodovnika.

16. 10. Državna tekma goničev (CACT 2010). Zbor ob 8. uri. Kraj prireditve LKD Idrija. Zborna mesto bo objavljeno na spletnih straneh KZS, VK za goniče.

Prijave z obojestransko fotokopijo je treba poslati na naslov: Jožef Verčko, Troblje 46/d, 2380 ali na e-naslov: jozef.vercko@amis.net. Zadnji rok prijave je 6. 10. 2010.

Vzrejna komisija za šarivce

17. 10. Uporabnostna preizkušnja za nem. prepeličarje. Prijave z obojestransko fotokopijo rodovnika in ocene delovnih preizkušenj je treba poslati 10 dni pred prireditvijo.

6. 11. Vzrejni pregled za španjele. Zbor ob 9. uri pred bencinsko črpalko Petrol - Barje, južni del. Prijave z obojestransko fotokopijo rodovnika in ocene delovnih preizkušenj je treba poslati 10 dni pred prireditvijo na naslov: Zvone Poznik, Visoko 8, 1292 Ig.

13. 11. Vzrejni pregled za nem. prepeličarje. Zbor ob 9. uri pred lovsko kočjo Rinka, LD Žalec v Gotovljah. Prijave z obojestransko fotokopijo rodovnika in ocene delovnih preizkušenj je treba poslati 10 dni pred prireditvijo.

Društvo ljubiteljev ptičarjev

15. 5. Vzrejni pregled ptičarjev. Zbor pred KZS.

25. 9. Preizkušnja lovskih psov vseh pasem v vodnem delu.

23. 10. VUP ptičarjev.

Klub ljubiteljev psov jamarjev

17. 4. Vzrejni pregled psov jamarjev. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom LD Velika Nedelja, Trgovišče 56 pri Veliki Nedelji. Strokovni vodja: Matjaž Roter, tel.: 031/831-738.

12. 9. VUP ali delo po strelu za nemške lovske terierje. Kraj prireditve bo določen naknadno v dogovoru z LKD Posavje - Krško, strokovni vodja prireditve: Damjana Šveglj - Žnidaršič, tel. 040/396-041.

26. 9. VUP za jazbečarje. Strokovni vodja Stanko Lihtenvalner, tel.: 031/674-629.

2. 10. Specialna razstava CAC v sklopu Evro Dog 2010. Strokovni vodja: Damjana Šveglj - Žnidaršič, tel. 040/396-041.

16. 10. Vzrejni pregled za terierje. Strokovni vodja: Matjaž Roter, tel. 031/831-738.

23. 10. Vzrejni pregled za jazbečarje. Strokovni vodja: Matjaž Roter, tel.: 031/831-738.

Slovenski klub retriverjev

15. 5. PNZ za retriverje. Kraj prireditve Polskava, strokovni vodja prireditve Andrej Emih, tel.: 040/982-650.

23. 5. Telesno ocenjevanje in vzrejni pregled, KD Jesenice, strokovni vodja prireditve: Tina Herman, tel. (01) 518-14-15.

19. 9. Telesno ocenjevanje in vzrejni pregled. Kraj in čas bosta objavljeno naknadno (okolica Ljubljane). Strokovni vodja prireditve: Tina Herman, tel.: (01) 518-14-15.

25. 9. Lovska preizkušnja retriverjev. Kraj prireditve Polskava, strokovni vodja prireditve: Andrej Emih, tel.: 040/982-650.

9. 10. LP-R s podelitvijo CACIT. Zbor ob 8. uri pred lovskim domom LD Jože Lacko - Ptuj, Spuhlja 33 B (Gajke) pri Ptuj. Strokovni vodja prireditve: Jože Štebih, (041) 603-940.

Predvidena legla lovskih psov

Lovski terierji (SLRLt):

O: 5/I, m: 5/I, 3. 3.,
Edvard Verovšek,
Žlebe 13 c, 1215 Medvode.

Resasti jazbečarji (SLRJR):

O: 4/I, m: 5/II, 6. 2.,
Peter Vršnik,
Podolškova 23, 3335 Solčava.
O: tuj plemenjak, m: 4/I, 14. 2.,
Tomaž Ličin,
Črniče 59, 5262 Črniče.

Brandel braki (SLRBrb):

O: 5/II, m: 3/I, 26. 2.,
Leander Habjan,
Demšarjeva 15, 1210 Šentvid.
O: 5/I, m: 4/II, 22. 2.,
Marjan Dajčman,
Kal 21, 8333 Semič.
O: 5/II, m: 4/I, 5. 2.,
Damjan Purg,
Breg 35, 2322 Majšperk.

Resasti istrski goniči (SLRGir):

O: 4/I, m: 4/I, 1. 2.,
Ivan Tomšič,
Trnje 7, 6257 Pivka.

Bavarski barvarji (SLRBB):

O: 4/II GP, m: 4/III GP, 17. 3.,
Jure Škulj,
Dolenji Lazi 41, 1310 Ribnica.
O: 4/I, m: 5/II, 27. 2.
Alojz Dmrovšek,
C. 9. avgusta 81, 1410 Zagorje.

Planinski goniči (SLRGpl):

O: 5/I, m: 4/I, 21. 3.,
Stanko Pisar,
Stražišče 17/a, 2390 Ravne.

Hanovrski barvarji (SLRHb):

O: 4/II, m: 5/II, 24. 2.,
Franc Krnjak,
Ivanjkovci 49, 2259 Ivanjkovci.

Brak-jazbečarji (SLRBj):

Jelenje rjavi
O: 5/I, m: 5/I, 8. 3.,
Branko Durovič,
Vogrsko 181, 5293 Volčja Draga.
O: 5/I, m: 5/II, 2. 3.,
Matjaž Milek,
Vranoviči 26, 8332 Gradac.

Zlati prinašalci (SLRGR):

O: 5/PNZ, m: 5/PNZ, 29. 1.,
Jože Gradišar,
Zalog 99,
4207 Cerklje na Gorenjskem.

Labradorci (SLRLR):

O: 5/LPP-R, m: 5/LPP-R, 26. 3.,
Jože Štebih,
Orešje 68, 2250 Ptuj.
O: tuj plemenjak,
m: 5/TP-R, LPP-R, 13. 2.,
Barbara in Iztok Krumpak,
Podgorica pri Šmarju 13,
1293 Šmarje - Sap.

Mali oglasi

Orožje in lovska optika

Prodajam novo polavtomatsko risanico H & H, mod. sLB 2000+, kal. .308 Win., z optično piko Z-point Zeiss. Tel.: 041/710-660.

Kupim dobro ohranjeno in natančno risanico – repetirko, kal. .308 Win. ali 7 x 64, z levim kopitom in strelnim daljnogledom priznane znamke. Tel.: 041/297-313.

Prodajam karabinko Interarms, kal. .223 Rem., z naprožilom in strelnim daljnogledom (montaža Tasco). Cena 550 €. Tel.: 041/315-720.

Prodajam trap šibrenico Beretta 686 E Gold. Puška je kot nova. Tel.: 041/365-851.

Prodajam za simbolično ceno puško šibrenico – brezpetelinko, kal. 16 – 16. Tel.: (03) 571-90-28.

Prodajam strelni daljnogled Tasco 6 x 40 s Suhlovo montažo (ali brez). Cena po dogovoru. Tel.: 041/849-184.

Prodajam polavtomatsko pištolo CZ, mod. 75, kal. .40 S&W. Cena 200 €. Tel.: 041/606-016.

Prodajam Suhlovo bok šibrenico, mod. 201 E, kal. 12/12, in dvogled Swarovski Habicht 10 x 40. Tel.: 051/306-397.

Prodajam starejšo šibrenico Bajkal, kal. 12 – 12. Cena po dogovoru. Tel.: 041/365-024.

Prodajam karabinko CZ, kal. 8 x 57 IS, neuporabljano, in kratko karabinko Mannlicher Schönauer, 1903, kal. 6,5 x 54. Tel.: 041/457-805.

Prodajam lepo ohranjeno kombinirano puško CZ, kal. 12/7 x 65 R, s str. daljnogledom 6 x 42 in (Suhlova montaža). Cena 700 €, oz. po dogovoru. Tel.: 051/672-471.

Ugodno prodajam nov, vrhunski nočni daljnogled ATN Night Shadow (IR, osvetljevalec za popolno temo) (590 €) ter nov digitalni laserski merilnik razdalje Leupold RX-II 600 (290 €). Tel.: 041/217-768.

Prodajam risanico CZ kal. 8 x 57, s str. daljnogledom Sutter 6 – 24 x 50. Cena 500 €. Tel.: 040/380-503.

Prodajam novo polavtomatsko šibrenico Beretta AL 391 Urika 2 Gold, kal. 12/76. Tel.: 031/372-031.

Prodajam boroveljsko bok polrisanico (Borovnik), kal. 16/7 x 65 R, z menjalnimi cevmi 16/16 in str. daljnogledom Swarovski – Habicht Nova 1,5 – 6 x 42 (križ 4 A, Suhlova montaža). Tel.: 051/306-397.

Kupim boroveljsko bok tricewko v kombinaciji, kal. 16/7 x 65 R / .222 Rem. (5,6 x 50 R., .22 Hornet), ali 16 / 9,3 x 74 R/5,6 x 50 R / .222 Rem. (5,6 x 50 R., .22 Hornet). Tel.: 051/306-397.

Ugodno prodajam malo uporabljeno, brezhbno kombinirko Brno, mod. 500, kal. 12/7 x 65 R, s str. daljnogledom 6 x 42 (Suhlova montaža). Tel.: 041/871-703.

Prodajam pištolo CZ 75 B, kal. 9 mm Luger. Tel.: 031/835-678.

Prodajam boroveljsko bokarico, kal. 16/7 x 65 R, s str. daljnogledom Zeiss 6 x 42 (Suhlova montaža). Tel.: 041/413-881.

Prodajam polavtomatsko risanico Sauer 303 S Elegance, kal. .300 Win. Mag. Puška je nova, stara eno leto. Zraven dodam originalno montažo, dva nabojnika 2 + 1 in 5 + 1, kovček in pribor za čiščenje. Cena 2.700 €. Tel.: 070/414-141.

Po zelo ugodni ceni prodajam polavtomatsko puško Remington Viper LR, kal. .22 L. r., s str. daljnogledom 3 – 9 x 42 ter pištolo Walther P = 0,1, kal. 9 x 19 mm, in CZ M70, kal. 7,65 mm. Orožje je bilo praktično neuporabljeno in je v odličnem stanju. Tel.: 041/314-346, Jožef.

Prodajam zasučno montažo znamke Steyr Mannlicher (25 mm) – primerna samo za isto znamko puške. Tel.: 041/252-605.

Prodajam zelo dobro ohranjeno češko bokarico, kal. 12/7 x 57 R, s str. daljnogledom Zeiss in z novim kopitom – oreh. Tel.: 031/549-070.

Prodajam risanico CZ, mod. 452 – 2E ZKM, kal. .22 WMR, s str. daljnogledom Bushnell 3 – 9 x 42. Tel.: 051/605-449.

Prodajam kombinirko ČZ, mod. 502, kal. 12/7 x 65 R; bok šibrenico kal. 12/12 (en sprožilec, z ejektorji); šibrenico – brezpetelinko CZ, kal. 16/16; risanico – repetirko, kal. .308 Win (s tekmovalno cevjo); repetirke: 6,5 x 57; .222 Rem.; .22 Hornet in .22 Win. Mag. Vse puške so odlično ohranjene. Tel.: 040/599-585, popoldan.

Prodajam pištolo P08 in risanico, kal. .308 Win. (levo kopito). Tel.: 031/675-989.

Kupim strelni daljnogled Swarovski 6 x 36 A. Tel.: 031/675-989.

Ugodno prodajam češko bokarico, kal. 12/7 x 57 R, z montiranim str. daljnogledom. Tel.: (01) 836-05-21 ali 070/705-759.

Prodajam boroveljsko karabinko, kal. 6,5 x 57, s str. daljnogledom Kahles 6 x 42 (Suhlova montaža). Na kopitu je rezbarija jelena v roku. Prodajam tudi strelni daljnogled Kahles 4 x 60 z montažnimi deli in spektiv Nickel (nemški) 15 – 60 x. Cene ugodne! Tel.: 041/419-791.

Lovski psi

Naprodaj imamo še tri mladiče – bavorske barvarje, stare 4 mesece (2 psički in 1 kužek). Tel.: 031/648-643, Saša.

Zaradi bolezni prodajam nemškega ostrodlakega ptičarja (žimavca), starega 6 let, z opravljeno JZP – 177 točk. Tel.: 041/685-210.

Prodajam mlade nemške kdl. ptičarje, nem. žimavce (legli 19. 11. 2009) in epagneul bre-tone (leglo 9. 12. 2009) iz psarne Kistanske. Tel.: 385 91 530 56 76 ali 381 64 618 53 17.

Želite imeti psa pod kontrolo? Ga šolati brez naporov, hitro, pravilno in učinkovito?

To vam omogočajo

ELEKTRONSKE OVRATNICE

Dometi signalov od 200 do 1.600 m.

Na voljo tudi

- OVRATNICE PROTI LAJANJU

- NEVIDNA ELEKTRONSKA OGRAJA ZA PSE DO 1200 m

Informacije:

tel.: 041/406-471

Prodajam mladiče pasme brandel brak, potomce odličnih delovnih staršev; oba vešča lova na divje prašiče in odlična po krvni sledi. Mladiči bodo za oddajo konec marca. Tel.: 041/635-255.

Prodajam leglo brak-jazbečarjev (jelenje barve) odličnih delovnih staršev (poleženi 1. 2. 2010). Tel.: 041/524-013.

Prodajam leglo kratkodlakih jazbečarjev (črni z rjavimi ožigi in jelenje rjavi). Mladiči so stari 10 tednov. Tel.: 040/575-314.

Naprodaj je še en psiček bavorski barvar, star 6 mesecev. Je že dobro vodljiv in redno voden v lovišču. Oče: 5/I, mati: 4/II, 4 x CAC, 2 x BOB. Tel.: 041/598-619.

Za paritev imam na voljo slovaškega kopova (5 X CAC Dolenjske, BOB, PNZ I. n. r. VP II/I, oster oblajač divjih prašičev, in dva brak-jazbečarja, jelenje rdeče barve (5/PNZ I. n. r., VP I/II (5 x CAC Dolenjske, PNZ, KS, DT n. r.), ki sta prav tako ostra oblajača divjih prašičev. Tel.: 041/956-139.

Drugo

Na proslavi ob 100-letnici Lovca, ki je bila 21. 1. 2010, v Narodnem gledališču v Mariboru, sta bila v garderobi gledališča zamenjana lovski plašč in klobuk. Če je neki lovec ugotovil, da ima zamenjan svoj plašč in klobuk, naj, prosim, za plašč pokliče tel. številko 041/240-202, za klobuk pa 041/293-411. Lovski zdravo!

Prodajam elektronsko ovratnico za šolanje psov, domet od 250 do 1600 m. Tel.: 041/406-471.

Prodajam čudovitega jelena (uvožen) za nadaljnjo rejo ali njegove potomce. V obori imam tudi zelo lepe damjake. Tel.: 041/632-160.

Prodajam GPS-ovratnico garmin za psa, s katero ga imate vsako sekundo pod kontrolo (veste, kje se giblje). Priporočljiva je predvsem za iskalce obstreljene divjadi. Naložena je topografska karta Slovenije. Tel.: 041/406-471.

molex

LOVSKA OBLAČILA

INDUSTRIJSKA CONA TRZIN

Dobrova 1

Telefon: 00 386 (01) 562 13 10

040/524-355

MAREC						
Datum	Luna	Sonce		zora/mrak (navt.)		
		vzide	zaide	vzide	zaide	začet.konec
1. Po	19:15	6:38	6:41	17:48	5:37	18:53
2. To	20:35	7:02	6:39	17:50	5:35	18:54
3. Sr	21:54	7:27	6:37	17:51	5:33	18:55
4. Če	23:10	7:54	6:36	17:52	5:32	18:57
5. Pe	----	8:26	6:34	17:54	5:30	18:58
6. So	0:22	9:04	6:32	17:55	5:28	19:00
7. Ne	1:28	9:50	6:30	17:56	5:26	19:01
8. Po	2:23	10:42	6:28	17:58	5:24	19:02
9. To	3:10	11:41	6:26	17:59	5:22	19:04
10. Sr	3:48	12:43	6:24	18:01	5:21	19:05
11. Če	4:17	13:47	6:23	18:02	5:19	19:07
12. Pe	4:43	14:51	6:21	18:03	5:17	19:08
13. So	5:04	15:55	6:19	18:05	5:15	19:09
14. Ne	5:24	16:58	6:17	18:06	5:13	19:11
15. Po	5:42	18:02	6:15	18:07	5:11	19:12
16. To	6:01	19:07	6:13	18:09	5:09	19:14
17. Sr	6:20	20:13	6:11	18:10	5:07	19:15
18. Če	6:42	21:21	6:09	18:11	5:05	19:16
19. Pe	7:08	22:30	6:07	18:13	5:03	19:18
20. So	7:40	23:39	6:05	18:14	5:01	19:19
21. Ne	8:20	----	6:04	18:15	4:59	19:21
22. Po	9:11	0:44	6:02	18:17	4:57	19:22
23. To	10:12	1:42	6:00	18:18	4:55	19:24
24. Sr	11:24	2:31	5:58	18:19	4:53	19:25
25. Če	12:41	3:11	5:56	18:21	4:51	19:27
26. Pe	14:02	3:45	5:54	18:22	4:48	19:28
27. So	15:24	4:12	5:52	18:23	4:46	19:29
28. Ne	17:44	5:37	6:50	19:25	5:44	20:31
29. Po	19:04	6:01	6:48	19:26	5:42	20:32
30. To	20:25	6:26	6:46	19:27	5:40	20:34
31. Sr	21:43	6:52	6:45	19:29	5:38	20:35

Prodajam odpadlo srnjače rogovje (160 kom). Tel.: 041/849-184.

Poučujem igranje na lovski rog – posameznike ali skupine (vključno z glasbenim znanjem not – teorijo). Tel.: 041/253-257.

Prodajam fazane, jerebice in race. Tel.: 041/717-464.

Kupim lovsko literaturo, letnike Lovca (vezane ali nevezane) in knjige od leta 1910 do 1950. Tel.: 041/611-377.

Izdelam vam valilnice za ptice duplarice (več vrst) in ptičje krmlilnice. Tel.: (01) 895-15-96.

IZDELAVA LOVSKIH OBLEK (KROJEV)
IN KLOBUKOV PO MERI,
KAKOVOSTNO IN PO ZELO
UGODNI CENI!
PREPRIČAJTE SE SAMI!

KROJAŠTVO PEČOLER, s.p., Kranj
Tel.: 04/23-28-332
GSM: 031/711-055

kontaktni naslov: joze.pecoler@gmail.com

Izdelujem gamsove čope (tudi divji prašič, jelen, jazbec). Tel.: 041/819-231, Basaj.

Prodajam terensko vozilo Opel Frontera Sport 20 i, 4 x 4, reduktor, 1996, 94.000 km, ABS, snemljiv zadnji del strehe, registrirano do 1. 2011. Cena 3000 €. Tel.: 041/508-971.

Iščem krokarja, mladiča, še operjenega. Dogovor po telefonu. Tel.: 041/786-811.

Prodajam kakovostno navadno jelenjad iz obore za nadaljnjo rejo. Tel.: 051/652-682.

Kupim knjigo Zlatoorogove knjižnice, št. 2: Mirko Šušteršič: Po mojih lovskih stezah. Ponudnika prosim, naj se mi oglasi na tel. številko: (03) 586-56-53 ali 031/358-699.

Kupim revije Lovce od leta 1910 do 1940. Tel.: 031/684-676, Janez Gotlib.

Lovski vici

Več kot 650 vicov in karibarov

S poštino samo 15 €

Mob: 041 657 450

Lovska farma DAMERON Namibija

Organiziram lov na lovski farmi (v mojem spremstvu) aprila in maja. Vse potrebne informacije dobite po telefonu 031/636-191.

Roman Setnikar

Hubertus club d.o.o.

Ljubljana
Ribji trg 3
Tel.: 01/421 41 90
Faks: 01/421 41 91
GSM: 041/618 610
E-mail: hubertus.club@siol.net

KURGAN - RUSIJA

6-DNEVNI »ALL-INCLUSIVE« PROGRAM LOVA

S 4 dnevi lova, vključenim poletom od Ljubljane do Jekaterinburga in nazaj, prevozi, bivanjem in hrano, ter ODSTRELOM DIVJEGA PETELINA IN RUŠEVCA 1.650 €

Lovna doba 25. april – 5. maj

...

8-DNEVNI PROGRAM LOVA na SIBIRSKEGA SRNJAKA

z vključenim poletom od Ljubljane do Jekaterinburga in nazaj, prevozi, bivanjem in hrano, lovom na prvovrstnih lovnih območjih 2.490 €

Odstreli sibirskega srnjaka glede na težo rogovja (trofeje): od 800 do 1.900 €

PASAT vas vodi na lov v Kanado, Afriko, Anglijo...

Črni medved (Nova Fundlandija): 3.990 € za 11-dnevni »all inclusive« program s 6 dnevi lova, odstrelom enega medveda ne glede na trofejno vrednost. Odstrel vsakega nadaljnjega medveda je 300 €. Vključeni so vsi prevozi in nočitve na poti. Skupinsko potovanje in lov v našem spremstvu bo 25. 6.–5. 7. 2010.

Pri prijavi do 15. 3. je odstrel drugega medveda brezplačen!

Črni medved in karibu. V času selitve karibuev jih uspešno lovimo že od leta 1994 v tundri Quebeca ob reki George River. 11-dnevno potovanje s 6-dnevnim lovom za 5.395 € vključno z letalskim prevozom iz Ljubljane, bivanjem in hrano v lovišču ter odstrelom dveh karibuev in enega baribala. Termin potovanja naše skupine je 8.–18. september (lov 10.–16. september).

Safari v Južnoafriški republiki (Karoo): 5 dni lova ter odstrel 4 glav divjadi. Odhod skupine v spremstvu PASAT-a bo 15. maja. Cena 4.800 € vključuje vse stroške potovanja, lova, bivanja ter odstrela (gnu, blesbok, springbok, riedbok).

Lov trofejnega srnjaka v Angliji že od 1. 4. naprej: 3 dni lova z osebnim vodnikom, 3 nočitve v hotelu, vsi prevozi od-do letališča (London ali Bristol) ter med lovom za ceno 990 GBP. Ugodna cena odstrela: rogovje srnjaka 450 g = 760 GBP, 500 g = 890 GPG.

Pasat, d.o.o., Dolenjska cesta 11, 1000 Ljubljana
www.pasat.si > info@pasat.si > tel.: 01 428 37 40 > GSM: 041 728 143

TEHN OPTIKA

SMOLNIKAR d.o.o.

Brnčeva ulica 13,
1231 Ljubljana-Crnuc
tel./fax: 01/420 32 72
e-mail: tehnoptika@siol.net
www.tehnoptika-smolnikar.si

Nikon

Nikon akcija v marcu -15%

Lovska zveza Slovenije

TERMINI DRŽAVNIH STRELSKIH PRVENSTEV LZS V LETU 2010

12. junij	LOVSKA KOMBINACIJA
4. september	PRVENSTVO VETERANOV
11. september	BEŽEČI MERJASEC

Od organizatorja pričakujemo, da bo tekmovanje potekalo tekoče, da bodo rezultati vidni tudi med tekmovanjem in da bo razglasitev prvenstva 30 min po končanem tekmovanju.

Ponudbe za organizacijo prvenstev pošljite na naslov:
LZS, Župančičeva 9, 1000 Ljubljana, najpozneje do 1. aprila 2010.

Komisija LZS za lovsko strelstvo

AŠ

PUŠKARSTVO ŠPENDAL

Puškarništvo Špendal, d.o.o.
Gramozna pot 9, 1000 Ljubljana
Gsm: 041 399 307
E-naslov: puskarstvo@siol.net

PRODAJA VRHUNSKIH IZDELKOV:

ZEISS **Leica** **CHEVALIER** **SWAROVSKI OPTIK**

TITAN **Blaser** **SAUER**

in druge opreme ...

KUD ŠENTJERNEJSKI ROGISTI

organizira

SREČANJE LOVSKIH PEVSKIH ZBOROV IN ROGISTOV,

ki bo v okviru sejma kmetijstva GREGORJEVO 2010 v NOVEM MESTU. Srečanje bo v Grabnu, 13. 3. 2010, ob 16. uri.

Na srečanju bodo sodelovali LPZ in rogisti, ki delujejo na območju JV dela Slovenije in oponašalci jelenjega rukanja.

Vabljeni!

Vrhunska kakovost - sprejemljiva cena

LOVSKI SPEKTIV SANJU 15 - 45 x 60 WP

izvrstna vidljivost v mraku • vrhunska kakovost slike • polnjen z dušikom
dolžina: 33 cm • teža: 980 g • neoprenska torbica

CENA: 270,00 €

Beluga, d.o.o. • Ljubljana
Naročila in informacije: 01/ 25 10 880 ali 041/ 72 60 11

**STRELNI DALJNOGLEDI
ANGLEŠKE FIRME HAWKE**

Velika izbira strelnih daljnogledov z osvetlitvijo ali brez. Daljnogledi so polnjeni z dušikom, so odporni proti odsunu in imajo 5-letno garancijo.

NE 6x44 IR 164,00 €
NE 1,5-6x44 IR 188,00 €
NE 3,5-10x50 IR 224,00 €

Informacije in naročila BELUGA, d.o.o., Ljubljana; Tel: 01 25 10 880 ali 041 72 60 11

interclass
cars
servis in prodaja vozil

Gorjupova 1, Ljubljana - Vič
(0)1 2000 940, 031 634 000
www.interclasscars.si

MAZDA
VOLVO

Ugodnosti za
člane LD

VIKING
Challenging the Laws of Nature since 1920

GORE-TEX

**šport
MOJCA**

T: 02 82 150 31
E: mojca.sport@ko-mo.si
Na Šancah 2
2390 Ravne na Koroškem

KROJASTVO

Slavnostne
lovske kroje,
srajce (tudi
z dolgimi
rokavi),
telovnike,
plašče
hubertus
in pelerine
izdelujemo
po meri.

ROŽMAN

Branko Rožman, s.p.
Erjavčeva 5, Brežice
GSM: 031/544 808
www.krojastvo-rozman.si
e-pošta: krojastvo.rozman@siol.net

B-O-C-K
puškarstvo
lovska in ribiška trgovina

Podjetje za izdelavo in prodajo lovskega orožja, Dražgoška 2,
4000 Kranj, Tel.: 04/202-33-20, Faks: 04/202-60-00,
E-naslov: bock.kranj@siol.net, Url: www.bock.si

OPTIČNE PIKE

Optične pike so namenjene za hitro
streljanje in za streljanje
v razmerah slabše vidljivosti.

RD 42
RD 30
RD 30H
RD 25H

Optična pika 2. generacije
Panorama

dolžina: 82 mm, teža: 115 g,
4 velikosti merilne pike, 7 jakosti
osvetlitve, ugodna cena:
120,00 €

BELUGA, d.o.o., Slovenska c. 8, 1000 Ljubljana; (01) 25 10 880, 041 72 60 11

EagleTac
TACTICAL FLASHLIGHTS

cena: 85,92 €

EagleTac T20C2
300 lm in do 180 ur,
3 različne jakosti + strobo

Draga 4D, 3220 Store, SI
tel: +386 3 78 10 200
d.o.o. e-mail: info@info4d.com

REVISION

www.info4d.com

• NOŽI, KOVČKI, TARČE,
• BALISTIČNA OČALA, ...

Profesionalna oprema za najzahtevnejše uporabnike na spletni strani.